

4 Dördüncü
Basamak

Kitap 1

İLERİ İNGİLİZCE

kendi
kendine

hızlı

İngilizce

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL

F FONO
YAYINLARI

YABANCI DİL DENİNCE FONO AÇIKÖĞRETİM KURSLARI ve YAYINLARI

Açıköğretim Kurslarımız:

Temel İngilizce Kursu
İleri İngilizce Kursu
Akademik İngilizce Kursu
İnteraktif İngilizce Kursu
Temel Almanca Kursu
İleri Almanca Kursu
İnteraktif Almanca Kursu
Fransızca Kursu
İtalyanca Kursu
İspanyolca Kursu
Rusça Kursu
Arapça Kursu

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan onaylı
KURS BİTİRME BELGESİ veren Açıköğretim
Kurslarımız, size yeni bir gelecek sunuyor.

Açıköğretim Kurslarımızla ve kitaplarımızla ilgili bilgi almak için bizi arayabilir,
ya da ÜCRETSİZ TANITIM BROŞÜRÜMÜZÜ isteyebilirsiniz.

0212 422 77 60 www.fono.com.tr

T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL

F FONO
AÇIKÖĞRETİM KURUMU

FONO Açıköğretim Kurumu: Ambarlı, Beysan Sitesi, Birlik Cad. No:32 34999 Avcılar - İSTANBUL

Tel: 0212 422 77 60 (pbx) Faks: 0212 422 45 62 E-posta:acikogretim@fono.com.tr

KENDİ KENDİNE

HIZLI İNGİLİZCE

DÖRDÜNCÜ BASAMAK

KİTAP 1

FONO YAYINLARI: 351

DİL ÖĞRETİM SETLERİ DİZİSİ

© FONO ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI VE YAYIN DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
İSTANBUL - TÜRKİYE

Kapak Tasarımı : Ülkü GEZER
Sayfa Düzeni : Ayşegül DEMİRKIRAN
Kapak Baskı : Begüm Ofset
Baskı ve Cilt : Ekosan Matbaacılık (Ser. No:19039)
Basım Tarihi : Mayıs 2013
Baskı Sayısı : 4. Baskı

ISBN: 978 975 471 298 8
YSN: 11627

HAZIRLAYAN

BAHİRE ŞERİF

yönetiminde

FONO ÖĞRETİM KURULU TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

FONO ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI VE YAYIN DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Ambarlı Beysan Sitesi Birlik Cad. No:32 Avcılar-İstanbul

Tel: 0212 422 77 60 Faks: 0212 422 29 01

www.fono.com.tr

fono@fono.com.tr

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
53

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

cap [kep]
close [klouz]

edge [ec]
grave [greyv]
knee [ni:]

kep, şapka
yakın
kurutulmuş
kenar, sınır
mezar
diz

master [ma:stı]
rabbit [rebit]
treat [tri:t]
untie [antay]
within [widin]

sahip, usta,
amir
tavşan
muamele etmek
çözmek
dahilinde

AÇIKLAMALAR

for ever

«Daima, ebediyyen» anlamındadır.

I'll be your friend for ever.

Daima arkadaşın olacağım.

He'll be my servant for ever.

Daima (ebediyyen) uşağım olacak.

They'll love each other for ever.

Ebediyyen birbirlerini sevecekler.

This song will be heard for ever.

Bu şarkı daima duyulacak.

far off

«Uzakta, uzak» anlamını verir.

The ship was far off when we came to the shore.

Kıyıya geldiğimiz zaman gemi uzaktaydı.

The hill is far off; we can't walk there.

Tepe uzaktadır; oraya yürüyemeyiz.

He couldn't shoot the deer because it was far off.

Geyiği vuramadı, çünkü o uzaktaydı.

within

«İçinde, dahilinde» anlamında bir önektir.

You can't play football within these lines.

Bu hatlar dahilinde futbol oynayamazsınız.

within three days

üç gün içinde

I'll be back within three days.

Üç gün içinde (üç güne kadar) dönmüş olacağım.

She can't stay within four walls all day long.

Bütün gün boyunca dört duvar içinde kalmaz.

as well as

«Kadar, derecede, ayrıca, keza» anlamlarını verir.

We can eat apples as well as oranges.

Portakallar kadar (portakalları olduğu gibi) elmalar da yiyebiliriz.

They are afraid of cows as well as dogs.

Köpekler kadar ineklerden de korkarlar.

She gave me money as well as food. Bana yiyeceğin yanı sıra para da verdi.

keep close

«Yakın durmak, uzaklaşmamak, peşinden ayrılmamak» anlamındadır.

**Keep close to your mother.
If you don't keep close to them,
you'll lose your way.
Selim keeps close to his mother
when he sees a dog.**

Annenden ayrılma. (Yakın dur.)
Onlara yakın durmazsan yolunu kaybedeceksin.
Selim bir köpek gördüğü zaman annesine yakın durur.

stand by

İhtiyaç veya tehlike anında «ayrılmamak, yanında bulunmak, yardım etmek» anlamındadır.

**They stood by their captain
during the fight.
He always stood by me when I was
in trouble.
She'll always stand by me.**

Kavgada esnasında kaptanlarından ayrılmadılar. (Onun tarafından oldular.)
Sıkıntıda olduğum zaman daima beni destekledi.
Daima beni destekleyecek.

take someone by the foot (hand, arm...)

«Bir kimseyi ayağından (elinden, kolundan...) tutmak» anlatılırken **by** edatı ile yapılan bu deyim kullanılır.

**He took me by the hand.
She took her child by the arm.
Tom took the dog by its leg.**

Elimden tuttu.
Çocuğunu kolundan tuttu.
Tom köpeği bacağından tuttu.

to get (go) down on one's knees

«Bir kimsenin diz çökmesi» anlamını verir.

**I got (went) down on my knees and
prayed.
Don't get (go) down on your
knees.
The wild man got (went) down
on his knees.**

Diz çöktüm ve dua ettim.
Diz çökmeyiniz.
Vahşi adam diz çöktü.

ROBINSON CRUSOE

(51. dersten devam)

I shouted to the poor fellow whom I had saved. He came forward a little, then stopped again; and then came a little farther, and stopped again. I could then see that he thought that he was made prisoner again. I tried to show him that this was not so. At last he came close to me, and then he fell upon his knees and kissed the ground. Then he put his head upon the ground and, taking me by the foot, set my foot upon his head. This, as it seems, was a way of promising to be my servant for ever.

What surprised the fellow was to see that I had killed the man so far off. He pointed to him and spoke some words to me. Though I could not understand the words, they were good to hear, for they were the first voice which I had heard. I think he said that he wished to go and see the man that was killed. I told him to go. When he came to him, he stood looking at him. Then he turned him first on one side, then on the other. He looked at the hole which had been made by the gun. Then he made two graves in the sand and put into them the two bodies, so that they might not be seen by the rest if they followed. After that he followed me to my tent.

When the man came to my tent, I gave him bread, some dried fruits, and a cup of water; for he was greatly tired by his running. After that I made him lie down and sleep.

After he had slept about half an hour he woke again, and came out of the house to me. Then I began to speak to him and to teach him to speak to me. First, I told him that his name should be Friday, for that was the day on which I saved his life. I taught him to say «Master.» I taught him to say «Yes» and «No». Then I gave him some clothes, and a coat made of the skin of a large animal and a cap made of rabbit skin. It is true that he moved strangely in the clothes at first, for he was not used to wearing clothes. But he became used to the clothes very quickly.

On the next day I began to think of a place for him to sleep in. I made him a tent on an open place within the wall of my house. Then I made a door to my store-room. At night I slept in the store-room, where I took with me all my guns; and I shut the door.

Friday was a very good servant. He was never angry. He wanted only to please me. He loved me as a child loves his father, and I am sure that he would have given his life to save mine at any time. He treated my gun as if it were some sort of god. He did not touch it, but spoke to it when he was alone and he talked to it as if it had answered him. I asked him later what it was that he said to the gun, and he told me that he asked it not to kill him.

This was the best year of all that I spent in this place. Friday began to talk well, and to understand the names of everything I wanted and of every place I sent him to. He also talked a great deal to me. So I began now to have some use for my tongue again. Besides the pleasure of talking to him, I had great pleasure in the fellow himself. I began really to love the fellow; and, I was sure that he loved me more than anything.

I was busy one morning with my guns and I called to Friday and told him to go to the sea-shore, and get some fish. After a few minutes he came running back. He came flying up the steps over the wall and, before I had time to speak to him, he cried out to me, «Master! Master! Bad! bad!» «What has happened, Friday?» said I. «Oh, there,» said he; «one, two, three boats! One, two, three!»

From his way of speaking I thought he meant six; but, on asking him again, I learned that there were only three boats. «Well, Friday,» said I, «do not be afraid.» But I saw that the poor fellow was still very much afraid; for he was always dreaming that they would come to look for him, and that they would cut him in pieces and eat him. I did the best I could, for him, and told him that I was in danger too, and that they would eat me as well as him. «But,» said I, «we must decide to fight them. Can you fight, Friday?» «Me shoot,» said he, «but there came many great number.»

«Do not trouble about that,» said I again. «Our guns will make them afraid even if we do not kill.» So I asked him, «Will you stand by me and do just as I order you?» He said, «Me die when you order me die, master.» Then I made ready two guns for Friday and three guns for myself.

When I had made everything ready, I went up the side of the hill to see what I could discover. I found that there were twenty-one men, three prisoners, and three boats, and their business seemed to be to eat their prisoners.

This sight made me very angry. I gave Friday two of the guns, and took the other three myself. I also gave Friday a large bag with more powder for the guns. I then told him to keep close behind me, and not to move or shoot or do anything until I gave the order.

I entered among the trees very carefully, and silently. Friday was following me. I marched till I came to the edge of the trees on the side which was nearest to them. Only one corner of the little forest lay between me and them. Here I called softly to Friday. I showed him a great tree which was just at the corner of the forest: I told him to go to that tree, and to come back and tell me if he could see what they were doing. He did so, and came back to me at once. He said that they were sitting round the fire eating one of the prisoners.

There was another tree about forty yards nearer to them. I saw that by going a little way round, I could come to it without being discovered. Going

back about twenty yards. I got behind some small plants. Following this plants I came to the other tree.

I had now not a minute to lose, for seventeen of these men sat on the ground all close together, and they had just sent the other four to kill the poor prisoner. They got down on their knees to untie the bands at the man's feet. I turned to Friday. «Now, Friday,» said I. «Do as I tell you.» I put one of the guns on the ground, and Friday did the same. Then I took the other gun and pointed it at the wild men. Then I asked Friday if he was ready; he said, «Yes.» «Then fire at them,» said I; and I fired also.

Friday shot so much better than I, that he killed two of them, and hurt three more; I killed one and hurt two.

ROBINSON CRUSOE

Kurtarmış olduğum zavallı adama seslendim. Biraz ileri doğru geldi, sonra tekrar durdu, sonra bir parça daha ileri geldi ve tekrar durdu. O zaman görebildim ki o yeniden mahpus (esir) edildiğini düşünüyordu. (zannediyordu). Ona bunun böyle olmadığını göstermeye çalıştım. En nihayet yakınımaya geldi, sonra dizlerinin üstüne düştü ve toprağı öptü. Sonra başını toprağın üstüne koydu ve ayağımdan tutarak ayağımı başının üstüne koydu. Bu, görüldüğü gibi (anlaşılan) ebediyen benim uşağım olmaya söz vermenin bir şekliydi.

Adamı şaşırta, bu kadar uzaktaki adamı öldürmüş olduğumu görmektir. Eliyle ona (adama) işaret etti ve bana bazı kelimeler söyledi. Kelimeleri anlayamama rağmen işitilmesi iyiydi çünkü duymuş olduğum ilk insan sesiydi. Zannedirim gitmek ve öldürülen adamı görmeyi arzu ettiğini söylüyordu. Ona gitmesini söyledim. Ona geldiği zaman, bakarak durdu. Sonra onu önce bir tarafa sonra diğer tarafa çevirdi. Silahla açılmış olan deliğe baktı. Sonra kumda iki mezar yaptı ve onların içine iki vücudu koydu, öyle ki onlar eğer takip ederlerse diğerleri tarafından görülmesinler. Bundan sonra beni çadırıma takip etti.

Adam çadırıma geldiği zaman ona ekmek, biraz kurumuş meyve ve bir kap su verdim; zira koştuktan çok yorgundu. Bundan sonra onu yatırdım ve uyuttum.

Yarım saat kadar uyuduktan sonra tekrar uyandı ve evden dışarı bana geldi. O zaman onunla konuşmaya ve ona benimle konuşmasını öğretmeye başladım. Önce ona isminin Cuma olacağını söyledim, zira onun hayatını kurtardığım gün oydu.

Ona «sahip» demesini öğrettim. Ona «evet» ve «hayır» demesini öğrettim. Sonra ona bazı elbiseler ve bir büyük hayvanın derisinden yapılmış bir ceket ve tavşan derisinden yapılmış bir şapka verdim. Başlangıçta elbiselerin içinde acayip bir şekilde hareket ettiği doğrudur, zira elbiseler giymeye alışkın değildi. Ama elbiselere süratle alıştı.

Ertesi gün onun için, içinde uyuyacağı bir yer düşünmeye başladım. Evimin duvarı dahilinde açık bir yerde ona bir çadır yaptım. Ondan sonra depoma bir kapı yaptım. Geceleyin, bütün silahlarımı yanımda götürdüğüm depoda uyudum ve kapıyı kapadım.

Cuma çok iyi bir uşaktı. O asla kızmazdı. O sadece beni memnun etmeyi istiyordu. O beni bir çocuk babasını sever gibi seviyordu ve eminim ki benimkini kurtarmak için hayatını her zaman verebilirdi. Benim tüfeğime sanki bir çeşit ilahmış gibi muamele ediyordu. Ona dokunmuyor ve yalnızken onunla konuşuyordu. Ve o sanki ona cevap veriyormuş gibi konuşuyordu. Daha sonraları ona tüfeğe ne demiş olduğunu sordum ve bana ona kendisini öldürmemesini rica ettiğini söyledi.

Bu yerde geçirdiğim yılların hepsinin bu en iyisiydi. Cuma iyi bir şekilde konuşmaya istediğim her şeyin ve gönderdiğim her yerin ismini anlamaya başladı. Keza benimle de çok konuştu. Böylece dilimden tekrar faydalanmaya başladım. Onunla konuşmanın zevki yanında, adamın kendisinden de çok memnundum. Adamı hakikaten sevmeye başladım ve onun beni her şeyden daha fazla sevdiğinden eminim.

Bir gün silahlarımla meşguldüm ve Cuma'ya seslendim ve ona deniz kıyısına gitmesini ve bir parça balık getirmesini söyledim. Birkaç dakika sonra koşarak geri geldi. O basamaklardan yukarı ve duvarın üzerinden uçarak geldi ve onunla konuşmaya vakit bulmadan evvel bana bağırdı. «Sahip! Sahip! Fena! fena!» «Ne oldu Cuma?» dedim. «Oh, orada,» dedi, «bir, iki, üç kayık! Bir, iki, üç.»

Onun konuşma tarzından altı demek istediğini zannettim; fakat ona tekrar sormam üzerine, sadece üç kayık olduğunu öğrendim. «Pekâlâ Cuma» dedim. «Korkma.» Fakat zavallı adamın hâlâ çok korktuğunu gördüm; zira daima onu aramaya geleceklerini ve onu parçalara keseceklerini ve yiyeceklerini hayal ediyordu. Onun için yapabileceğim en iyisini yaptım ve ona benim de tehlikede olduğumu ve onun kadar beni de yiyeceklerini söyledim. «Fakat» dedim, «onlarla dövüşmeye karar vermeliyiz. Sen dövüşebilir misin Cuma?» «Ben ateş etmek,» dedi; «fakat var geldi çok büyük sayı.»

«Bunun hakkında üzülme,» dedim tekrar. «Öldürmesek bile bizim tüfeklerimiz onları korkutacak.» Böylece ona sordum «Benim yanımda duracak ve tam sana emrettiğim gibi yapacak mısın?» O, «Ben ölmek, siz ne zaman emrediyorsunuz ben ölmek, sahip.» Bundan sonra iki tüfek Cuma için, ve üç tüfek kendim için hazırladım.

Hepsini hazır etmiş olduktan sonra ne keşfedebileceğimi görmek için tepenin yanına gittim. Yirmi bir adam, üç esir ve üç kayık olduğunu anladım. Onların işlerinin esirlerini yemek olduğu görülüyordu.

Bu manzara beni kızdırdı. Tüfeklerin ikisini Cuma'ya verdim ve diğer üçünü kendim aldım. Keza Cuma'ya tüfekler için daha barut olan bir büyük torba verdim. Son-

ra ona peşimden ayrılmamasını, kıyıdanmamasını veya ateş etmemesini veya ben emir verinceye kadar herhangi bir şey yapmamasını söyledim.

Çok dikkatlice ve sessizce ağaçların arasına girdim. Cuma beni takip ediyordu. Onlara en yakın olan taraftaki ağaçların kenarına gelinceye kadar yürüdüm. Benimle onların arasında sadece küçük ormanın bir köşesi uzanıyordu. Burada hafifçe Cuma'ya seslendim. Ormanın tam köşesinde kocaman bir ağaç gösterdim. Ona o ağaca gitmesini ve geri gelmesini, onların ne yaptıklarını görüp göremediğini bana söylemesini söyledim. Böyle yaptı ve derhal bana geri geldi. Bana onların esirlerden bir tanesini yiyerek ateşin etrafında oturmakta olduklarını söyledi.

Onlara tahminen kırk yarda daha yakın bir diğer ağaç vardı. Bir parça dolanarak gitmek suretiyle keşfedilmeksizin ona gidebileceğimi gördüm. Tahminen yirmi yarda geri giderek, bazı küçük bitkilerin arkasına geçtim. Bu bitkileri takip ederek diğer ağaca geldim.

Kaybedecek bir dakikam yoktu, zira bu adamların on yedisi hepsi birbirine yakın olarak yerde oturuyorlardı ve diğer dört tanesini zavallı esiri öldürmek için henüz göndermişlerdi. Adamın ayaklarındaki bantları çözmek için dizlerinin üstüne çöktüler. Cuma'ya döndüm. «Şimdi, Cuma» dedim, «sana söylediğim gibi yap.» Tüfeklerden bir tanesini yere koydum ve Cuma da aynıını yaptı. Bundan sonra diğer tüfeği aldım ve vahşi adamlara yönelttim. Sonra Cuma'ya hazır olup olmadığını sordum. O «evet,» dedi. «O halde onlara ateş et,» dedim ve ben de ateş ettim.

Cuma benden o kadar çok daha iyi ateş etti ki onların ikisini öldürdü ve daha üç tanesini yaraladı. Ben bir tane öldürdüm ve ikisini yaraladım.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
54

MUST HAVE TO NEED

Birinci kursumuzun 81. dersinde görmüş olduğumuz **must** yardımcı fiilini 85. derste **have to** ile karşılaştırmıştık. **Must**'in sözü söyleyen kimsenin arzusunu ifade etmesine karşılık **have to**'nun sözü söyleyenin değil diğer dış etkilerin meydana getirdiği bir zorunluluğu anlattığını öğrenmiştik.

You must learn English.

İngilizce öğrenmelisin. (Ben öyle istiyorum. Öğrenmen mecburiyeti benim isteğimdir.)

You have to learn English to work in this company.

Bu şirkette çalışmak için İngilizce öğrenmelisin. (Öğrenmek zorundasın çünkü durum bunu gerektiriyor.)

He must clean his room.

Odasını temizlemeli. (Ben istiyorum.)

He has to clean his room.

Odasını temizlemeli. (Temizlemek zorunda.)

You must wait in the other room.

Diğer odada beklemelisin. (Ben orada beklemeni istiyorum.)

You have to wait in the other room.

Diğer odada beklemelisin. (Diğer odada beklemen lazım, kural bu.)

She must get up early.

Erken kalkmalı. (Benim isteğim.)

She has to get up early.

Erken kalkmalı. (İşi gereği erken kalkması gerekli.)

Must'in geçmiş halinin bulunmamasına karşın **have to**'nun geçmiş hali bulunduğunu görmüştük.

I have to learn English.

İngilizce öğrenmeliyim. (Durum bunu gerektiriyor.)

I had to learn English.

İngilizce öğrenmek mecburiyetinde kaldım.

He had to go early.

Erken gitmek zorunda kaldı.

They had to sell their house.

Evlerini satmak zorunda kaldılar.

I had to buy a new car.

Yeni bir otomobil almak zorunda kaldım.

Must yardımcı fiilinin geçmiş hali olmadığına göre böyle bir cümleyi geçmiş zaman haline sokmak için **have to**'nun geçmiş hali olan **had to** kullanılır. Yani **must** ile **have to**'nun geçmiş halleri aynıdır: **had to**.

You must learn English.

İngilizce öğrenmelisiniz.

You have to learn English.

İngilizce öğrenmelisiniz.

You had to learn English.

İngilizce öğrenmek zorunda kaldınız.

Must ile **have to** arasındaki anlam farkı geçmiş zaman halinde, yani **had to** kullanıldığında ortadan kalkmış oluyor.

You must sleep in this room.

Bu odada uyumalısınız. (Ben öyle istiyorum.)

You have to sleep in this room.

Bu odada uyumalısınız. (Ben istediğim için değil, durum veya şartlar bu odada uyumanızı gerektirir.)

You had to sleep in this room.

Bu odada uyumanız gerekti.

Have to ve **had to** bulunan cümlelerin soru ve olumsuz yapılmaları **do** yardımcı fiiliyle olur. (Diğer şekil, yani **have**'in cümle başına alınarak soru, **not** eklenerek olumsuz yapılması gittikçe daha az kullanılmakta olduğundan bu şekli vermiyoruz.)

You have to come early.

Erken gelmelisiniz.

Do you have to come early?

Erken mi gelmelisiniz?

You don't have to come early.

Erken gelmek zorunda değilsiniz.

You had to pay ten liras.

On lira ödemek zorunda kaldınız.

Did you have to pay ten liras?

On lira ödemek zorunda mı kaldınız?

You didn't have to pay ten liras.

On lira ödemek zorunda kalmadınız.

must yardımcı fiilinin olumsuzu

İlk kursumuzda **must** sözcüğünün olumsuz şekli olarak **must not (mustn't)**'i görmüş, bunun bir yasak bildirme için kullanıldığını öğrenmiştik.

You must walk.

Yürümelisiniz.

You must not walk.

Yürümemelisiniz. (Yürümeniz yasak.)

She must go.

Gitmeli.

She mustn't go.

Gitmemeli. (Gitmesi yasak.)

Örneklerde görüldüğü gibi **must** ile yapılmış olumsuz cümlelerde bir zorunluğun ortadan kalkışı değil, aksi bir zorunluluk ifade edilmektedir. Bunu bir örnek üzerinde açıklayalım:

He must wash his hands.

Ellerini yıkamalı. (Ellerini yıkamak zorunda.)

Bu cümle olumsuz yapıldığı zaman «Ellerini yıkamak zorunda değil.» anlamında bir cümle değil, «Ellerini yıkamamak zorunda. Ellerini yıkaması yasak.» anlamında bir cümle meydana gelmektedir.

They must wait here.

Burada beklemeliler.

They mustn't wait here.

Burada beklememeliler. (Beklemeleri yasak.)

She must open the window.

Pencereyi açmalı.

She mustn't open the window.

Pencereyi açmamalı. (Açması yasak.)

Must bulunan bir cümleye **not** eklenince aksi bir zorunluluk veya yasak anlatıldığına göre, sadece zorunluluk olmadığı nasıl anlatılacaktır, bunu inceleyelim:

need

Must ile ifade edilen zorunluluğun olmadığını anlatmak için **need** yardımcı fiili kullanılır.

Bu arada şunu da belirtelim ki, daha önce öğrenmiş olduğumuz ve «ihtiyacında olmak» anlamına gelen **need** fiili ile aşağıda göreceğimiz ve **must**'ın koyduğu zorunluluğu ortadan kaldıran **need** yardımcı fiili tamamen değişik anlamlarda kullanılmaktadır.

You must read this letter.

Bu mektubu okumalısın.

You must not read this letter.

Bu mektubu okumamalısın. (Okuman yasak veya ayıp.)

You need not (needn't) read this letter.

Bu mektubu okumanıza lüzum yok. (Okumak mecburiyetinde değilsiniz.)

They must wait here.

Burada beklemeliler.

They needn't wait here.

Burada beklemelerine lüzum yok.

You must eat your apple.

Elmanı yemelisin.

You needn't eat your apple.

Elmanı yemene lüzum yok. (Yemek mecburiyetinde değilsin.)

He must clean his room.

Odasını temizlemeli.

He needn't clean his room.

Odasını temizlemesine lüzum yok.

They must get up early.

Erken kalkmalılar.

They needn't get up early.

Erken kalkmalarına lüzum yok.

Görüldüğü gibi **must** bir mecburiyet ifade etmektedir. Bu mecburiyetin olmadığı ise **need not** ile anlatılmaktadır. **Must not** ise bir yasak zorunluluğu belirtmektedir.

You must look out of the window.

Pencereden dışarı bakmalısın.

You mustn't look out of the window.

Pencereden dışarı bakmamalısın. (Bakman ayıp veya yasak.)

You needn't look out of the window.

Pencereden bakmana lüzum yok. (Bakmak mecburiyetinde değilsin.)

She must speak Turkish.

Türkçe konuşmalı.

She mustn't speak Turkish.

Türkçe konuşmamalı. (Yasak.)

She needn't speak Turkish.

Türkçe konuşmasına lüzum yok. (Mecbur değil.)

Need yardımcı fiili genel olarak sadece olumsuz ve soru halindeki cümlelerde kullanılır. Örneklerde olumsuz cümlelerde kullanımını gördük. Soru halindeki cümlede kullanımını da yine **must** ile karşılaştırmalı olarak görelim.

Must we come early?

Erken mi gelmeliyiz?

Need we come early?

Erken mi gelmeliyiz?

Görüldüğü gibi her iki cümle de Türkçeye aynı şekilde tercüme edilmektedir. Gerçekte aralarında küçük bir fark vardır. **Need** ile sorulan soruda «Hayır,» ile başlayacak bir olumsuz cevap umulmaktadır.

Must I get up early?

Erken mi kalkmalıyım?

Need I get up early?

Erken mi kalkmalıyım? (Hayır, cevabı umuluyor.)

Need he open the door?

Kapıyı açmasına gerek var mı?

Need we come with you?

Sizinle gelmemize lüzum var mı?

instead of

«Yerine» anlamına gelen bir edattır. Diğer edatlar gibi bir isimden önce kullanılır.

instead of

instead of the cinema

instead of fruit

yerine

sinema yerine

meyve yerine

We went to the theatre instead of the cinema.

Sinema yerine tiyatroya gittik.

You can eat cakes instead of fruit.

Meyve yerine pasta yiyebilirsiniz.

They paid me five liras instead of ten liras.

Bana on lira yerine beş lira ödediler.

instead of a house

bir ev yerine

They bought a farm instead of a house.

Ev yerine bir çiftlik aldılar.

instead of four donkeys

dört eşek yerine

You should buy a horse instead of four donkeys.

Dört eşek yerine bir at almalısınız.

He went to England instead of France.

Fransa yerine İngiltere'ye gitti.

She bought apples instead of oranges.

Portakal yerine elma aldı. (Portakal alacağına elma aldı.)

**They played football instead of basketball.
The poor man asked for some money, but they gave him some bread instead of money.**

Basketbol yerine futbol oynadılar.
Fakir adam biraz para istedi, fakat ona para yerine biraz ekmek verdiler.

in spite of

«-masına/mesine rağmen, karşın» anlamına gelen **in spite of** bir edat grubudur. Kullanılışı diğerleri gibidir.

**in spite of
in spite of the rain
in spite of the wind
in spite of the noise**

rağmen
yağmura rağmen
rüzgâra rağmen
gürültüye rağmen

**They went for a picnic in spite of the rain.
They played football in spite of the cold weather.
She was reading her book in spite of the noise outside.
They were listening to the radio in spite of the noise.
He finished his work in spite of his illness.
The ship came to Istanbul safely in spite of the storm.**

Yağmura rağmen pikniğe gittiler.
Soğuk havaya rağmen futbol oynadılar.
Dışarıdaki gürültüye rağmen kitabını okuyordu.
Gürültüye rağmen radyoyu dinliyorlardı.
Hastalığına rağmen işini bitirdi.
Fırtınaya rağmen gemi salimen İstanbul'a geldi.

ALIŞTIRMALAR

I

Boş yerleri doldurunuz.

1 - You must .... open the school door before eight o'clock. 2 - She need .... go to the office on Saturday. 3 - They loved each other .... ever. 4 - The hut is far .... , we can't walk there. 5 - She likes me as well .... her sons. 6 - If you stand .... me, I can win. 7 - He took the boy .... the arm and pulled him towards the door. 8 - The poor man went down .... his knees and began to cry. 9 - He can play with us .... spite of his age. 10 - Can you give me a brush instead .... a glass?

II

Bu cümleleri geçmiş zaman yapınız.

1 - We have to send them back. 2 - She has to work in the kitchen. 3 - They must learn all the new words. 4 - He must wait in the garden. 5 - You don't have to bring all your books.

III

Bu cümleleri **needn't** kullanarak olumsuz yapınız.

1 - She must give you new spoons. 2 - We must write our names. 3 - They must take the vases from the table. 4 - He must shut the windows. 5 - The girl must study her lessons.

IV

Translate into Turkish.

1 - They didn't treat us well. 2 - His mother's grave is in London. 3 - The rabbit was running up the hill. 4 - I can't finish this work within two weeks. 5 - Tom and Mary were happy for ever. 6 - The village was far off. 7 - I like you as well as my son. 8 - He didn't stand by his brother during the fight. 9 - We walked through the forest in spite of the danger. 10 - You should buy a tractor instead of a jeep. 11 - She needn't come with us. 12 - We needn't walk to the station.

V

Translate into English.

1 - Benim dolmakalemimi getirmelisin; sizinkiyle yazamam. 2 - Tabakları yıkamanıza lüzum yok. 3 - Şemsiyelerini getirmelerine lüzum yok. 4 - Kötü havaya rağmen turistler sabahleyin çok erken yola çıktılar. 5 - Daima mutlu olacaksınız. 6 - Selma beni elimden tuttu. 7 - Çalıştırmaları üç defa yazmak zorunda kaldık. 8 - Onlara biraz para vermek zorunda kaldım. 9 - Margaret'i Mary kadar çok severim. 10 - Onlara yiyecek yerine para vereceğim.

52. dersteki aşıtırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - through 2 - on (across) 3 - up 4 - till 5 - that 6 - of 7 - a 8 - any 9 - than 10 - as 11 - of 12 - on 13 - up 14 - a 15 - against

II

1 - Bu adadan kaçamazlar. 2 - Kumda iki kemik buldu. 3 - Nehir burada çok derindir. 4 - Turistler sıcağı tahammül edemediler. 5 - Onun düşünceleri daima oğı hakkında. 6 - Onları tohum olarak kullanabilirsiniz. 7 - Elbiselerini taradı ve kol-yeyi buldu. 8 - Otobüs durağına koşuyorlarken öğretmenlerine rastladılar. 9 - Siz gelinceye kadar sizi bekleyecek. 10 - Robert'in bu gece gelip gelmeyeceğini bilmiyorum. 11 - Mademki iyi hissetmiyorsun derhal eve gitmelisin. 12 - Askerler düşmanı ormanda takip ettiler. 13 - Sevincimi izah edemem. 14 - İleri gelirlirse ateş etmelisin. 15 - Daha erken kalkmam; imkânsızdır. 16 - Bu düz hattı takip edecek-siniz. 17 - Sebzeyi onun içine koymadan önce suyu ısıtır. 18 - Ellerini salladı fakat onun farkına varmadılar. 19 - Onlara daha fazla yiyecek vermedim çünkü mutfağı kirlenmişlerdi. 20 - Durumları hakikaten kötüydü.

III

1 - You can't speak against your friends. 2 - I can't express my thoughts. 3 - They danced till morning. 4 - I can't give up smoking. 5 - Since you have no money, you can't go there as a tourist. 6 - They made a big fire behind the house. 7 - I'll keep watch by the hut, because there are a lot of thieves here. 8 - You must be out of sight when your father gets angry. 9 - Our enemies are stronger than us now. 10 - They burnt the bones of the horse.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
55

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

band [bend]

beyond [biyond]

doubt [daut]

gentleman [centilmın]

heaven [hevın]

hide (hid-hidden)

[hayd] [hid] [hidın]

bant

ötesinde

şüphe

centilmen, bay

cennet

saklamak,

saklanmak

lead (led-led)

[li:d] [led] [led]

serve [sö:v]

step [step]

while [wayl]

götürmek, yol

göstermek

liderlik etmek

hizmet etmek

adım atmak

iken, esnasında

AÇIKLAMALAR

yet

Genel olarak olumsuz cümlelerde **yet**'in «henüz, şu ana kadar» anlamını verdiğini biliyoruz.

She hasn't finished it yet. Onu henüz bitirmedi.
Hatice hasn't cleaned the room yet. Hatice odayı henüz temizlemedi.

Ayrıca **yet**, «maamafih, yine de, fakat» anlamlarında da kullanılır.

This story seems strange, yet it is true. Bu hikâye tuhaf görünür, fakat doğrudur.
She studies her lessons, yet she learns very little. Derslerine çalışır, fakat çok az öğrenir.
I ate a lot of things, yet I felt hungry. Birçok şeyler yedim, yine de aç hissettim.

draw near

«Çekmek» ve «çizmek» anlamlarını veren **draw** fiili **near** edatı ile birlikte kullanılıncı «yaklaşmak» anlamını verir.

She is drawing a map. Bir harita çiziyor.
The oxen are drawing the car out of the river. Öküzler otomobili nehirden dışarı çekiyorlar.
He drew the table towards the wall. Masayı duvara doğru çekti.

draw near yaklaşmak
The ship drew near to the island. Gemi adaya yaklaştı.
The car was drawing near to the hut. Otomobil kulübeye yaklaşıyordu.
Night is drawing near. Gece yaklaşıyor.

as before

«Önceden olduğu gibi, evvelki gibi» anlamındadır.

She doesn't go to the cinema as often as before. Sinemaya eskiden olduğu gibi sık sık gitmez.
You can't swim as well as before because you are fat now. Eskiden olduğu gibi iyi yüzemezsin çünkü şimdi şişmansın.

indeed

«Gerçekten, doğrusu» anlamında bir sözcüktür.

You are a very good friend indeed.
I am very glad indeed to hear the news.

Hakikaten iyi bir arkadaşsın.
Haberini duyduğuma (duymaktan) hakikaten (doğrusu) çok memnunum.

beyond

«Ötesinde, uzağında, dışında» anlamında bir edattır.

The forest is beyond that hill.
We mustn't go beyond this border.
This problem is beyond your understanding.

Orman şu tepenin ötesindedir.
Bu sınırın ötesine gitmemeliyiz.
Bu problem sizin anlayışınızın ötesindedir.

as ... as one can

«Bir kimsenin elinden geldiği kadar bir şeyi yapmaya çalışması» anlamında bir deyimdir.

I ran as fast as I could.
I'll help you as much as I can.
She spoke as clearly as she could.

Gücümün yettiği kadar hızlı koştum.
Size gücümün yettiği kadar çok yardım edeceğim.
Elinden geldiği kadar açık bir şekilde konuştu.

that is

«Yani, açıkçası» anlamını verir.

Tomorrow is a holiday, that is, we'll be at home.
She is fifty years old, that is, she can't run fast.

Yarın tatil, yani evde olacağız.
O elli yaşındadır, yani hızlı koşamaz.

set free

Anlamı «serbest bırakmak, salıvermek»tir.

**They set the prisoners free.
I'll set the dog free.**

Mahpusları serbest bıraktılar.
Köpeği salıvereceğim.

ROBINSON CRUSOE

(53. dersten devam)

They were, you may be sure, greatly surprised! All of them, who were not hurt, jumped up upon their feet: but they did not know which way to run, or which way to look. Friday kept his eyes upon me, so that he might see what I did. As soon as the first shot had been fired, I threw down the gun, and took the other; and he did the same again. «Are you ready, Friday?» said I. «Yes,» said he. «Fire, then,» said I. So saying, I fired again, and so did Friday. Only two fell, but many were hurt and ran about shouting; and three more of them fell soon after.

«Now, Friday,» said I, «follow me.» I put down the second gun and took up the third. Then I came out from the trees and showed myself. Friday was close behind me.

As soon as they saw me, I shouted as loud as I could. Then I ran as fast as I could to the place where the poor prisoner lay on the shore. The four men had left him, when they were surprised by our first shots. They had got into one of the three boats. I turned to Friday and told him to step forward and fire at the men in the boat. He ran forward till he was within twenty yards of them; then he shot at them, and I thought he had killed them all; but one got up again after.

While my man Friday fired at them, I cut the bands of the poor prisoner, and set free his hands and feet. He could not stand or speak, but cried as if he had been set free only to be killed. When Friday came, I told him to speak to him, and tell him that he was saved. But when Friday came to look at the man's face, he kissed him, and cried, and laughed, jumped about, danced, sang; then cried again. When he came to himself again, he told me that it was his father.

Then he ran and brought his father water and bread.

After some days Friday went to take his father back to his home in one of the boats which the men had left.

I had waited more than eight days for Friday to return, when a strange thing happened. I was asleep in my house one morning, when Friday came running into me and called loudly. «Master, master, they have come.»

I jumped up and went out. Not thinking of any danger, I did not take my gun. But I was surprised when, turning my eyes to the sea. I saw a boat about half a mile distant, coming to the shore. It had a sail, and the wind was blowing well to bring it to the land.

I told Friday to hide, while I went up the hill. As soon as I came up the hill, I saw a ship half a mile away on the south side of the island. It seemed to be an English ship, and the boat was the ship's boat.

I cannot express what I felt. I was so delighted at seeing a ship, an English ship! - and yet there was some doubt in my mind telling me to be careful. I wondered what business an English ship could have in that part of the world, for it is not on the way where the English had any trade; and I knew there had been no storm to drive them there.

As I lay watching, I saw the boat draw near to the shore. They came to land about half a mile from me. They were English. There were eleven men. The hands of three of them were tied, as if they were prisoners. Four or five of the men jumped out onto the shore: then they took the three prisoners out of the boat.

I was greatly surprised. Friday called out to me. «O master! You see English men eat prisoners also.» «No, no,» said I; «I am afraid they may kill them indeed, but you may be sure they will not eat them.»

The men stood talking to the prisoners for a long time.

But chance saved them: for these men had come to the island when the water was high on the shore. But, while they stood talking to the prisoners, the sea went down. They had left two men in the boat, but these had fallen asleep. One of them woke and saw what had happened. He called to the others, and they came quickly to the boat; but they could not move it. Then they all went away, deciding to wait for the next high water.

They went up the shore as if they wanted to see something of the inside part of the island.

I went to my house and made all ready for a battle as before. Then I decided to show myself to the three prisoners, and learn something of their condition.

I came as near to them as I could without being seen; then I called out to them, «Who are you, gentlemen?»

They jumped up in surprise; but they were ten times more surprised when they saw me, for indeed I must have looked very strange. They didn't answer. «Gentlemen,» said I again, «do not be surprised at me.» «This friend must be sent from heaven,» said one of them very gravely, «for our condition is beyond the help of a man.» «I am an Englishman,» said I, «and I wish to help you. I have one servant only. We have guns and powder. Tell me freely. Can we serve you? What has happened to you?»

«I was the captain of that ship,» replied one of the men. «My men rose up against me. At one time they meant to kill me, but now they are going to leave me and these two men here. One of these men is my officer, and the other is a traveller on the ship.»

«Have they any guns?» said I. He said that they had only three guns. It was very hot now. Going a little forward, I saw that five men were all asleep among some trees at a little distance from where we stood. The three others were still walking somewhere in the island.

I came back and said to the captain. «Here are three guns for you and your party.» I then asked him whether we should fire on the five men as they lay; but the captain said that only two of the men were bad, and the others had been led by them.

While we were speaking we heard some of the men awake, and soon we saw two of them standing up. I asked the captain if these were the two leaders. He said, «No.» «Then,» said I. «You may let them escape; and God has awakened them so that they may save themselves.»

Then we all took our guns. The two men who were with the captain went first. They made some noise, at which one of the men, who was awake, turned round and saw them coming. He cried out to the rest, but it was too late, for as he cried out, the officer and the other men fired. One man was killed, and one, who was hurt, cried out, «Help!» Another man jumped up. Then the captain stepped forward, and hit him on the head with the heavy part of his gun. The man who was hurt died. Thus three were killed.

ROBINSON CRUSOE

Onlar, emin olabilirsiniz, çok şaşırılmışlardı. Yaralı olmayanların hepsi havaya ayaklarının üstüne sıçradılar (ayağa fırladılar) fakat hangi tarafa koşacaklarını ya da hangi tarafa bakacaklarını bilmediler. Cuma gözlerini benim üzerimde tuttu (gözlerini benden ayırmadı). Öyle ki benim ne yaptığımı görebilsin. İlk ateş atılır atılmaz, tüfeği yere attım ve diğerini aldım. O tekrar aynıını yaptı. «Hazır mısınız, Cuma?» dedim. «Evet,» dedi. «Ateş öyleyse,» dedim. Böyle diyerek tekrar ateş ettim

ve Cuma da öyle yaptı. Sadece ikisi düştü, fakat çoğu yaralandı ve bağıarak koşuştular; biraz sonra üç tanesi daha düştü.

«Şimdi, Cuma,» dedim, «beni takip et.» İkinci tüfeği aşağı (yere) bıraktım ve üçüncüsünü aldım. Sonra ağaçlardan dışarı geldim (çıktım) ve kendimi gösterdim. Cuma hemen arkamdaydı.

Onlar beni görür görmez, gücümün yettiği kadar yüksek sesle bağırdım. Sonra gücümün yettiği kadar hızlı zavallı esirin sahilde yattığı yere koştum. Dört adam bizim ilk ateşlerimizden şaşırarak zaman, onu bırakmışlardı. Onlar üç kayıktan bir tanesine binmişlerdi. Cuma'ya döndüm ve ileri çıkmasını ve kayıktaki adamlara ateş etmesini söyledim. Onlara yirmi yarda içinde oluncaya kadar ileri koştu, sonra onlara ateş etti. Onların hepsini öldürdüğünü zannettim, fakat biri sonra tekrar ayağa kalktı.

Adamım Cuma onlara ateş ederken zavallı esirin bantlarını kestim ve onun elleyle ayaklarını serbest bıraktım. Ayağa kalkamıyor, konuşamıyordu fakat sadece öldürülmek için serbest bırakılmış gibi ağılıyordu. Cuma geldiği zaman, ona onunla konuşmasını ve kurtulmuş olduğunu anlatmasını söyledim. Fakat Cuma adamın yüzüne bakmak için geldiği zaman, onu öptü ve ağıladı. Güldü sağa sola sıçradı, dans etti, şarkı söyledi, sonra tekrar ağıladı. Tekrar kendine geldiği zaman, bana babası olduğunu söyledi.

Sonra koştu ve babasına ekmek ve su getirdi.

Birkaç gün sonra Cuma babasını, adamların bırakmış olduğu kayıklardan birisinde, evine götürmek üzere gitti.

Garip bir şey olduğu zaman, Cuma'nın geri gelmesi için sekiz günden daha fazla beklemiştim. Bir sabah içeri koşarak ve yüksek sesle «Sahip, sahip, onlar geldiler,» diye bağırdığı zaman evimde uyuyordum.

Ayağa sıçradım ve dışarı çıktım. Hiçbir tehlike düşünmeyerek, tüfeğimi almadım. Fakat gözlerimi denize çevirerek, tahminen yarım mil mesafede, kıyıya gelmekte olan bir kayık gördüğüm zaman şaşırardım. Onun bir yelkeni vardı ve onu karaya getirmek için rüzgâr iyi esiyordu.

Ben tepeye çıkarken Cuma'ya saklanmasını söyledim. Tepeye çıkar çıkmaz adanın güney tarafından yarım mil ötede bir gemi gördüm. O bir İngiliz gemisi gibi göründü (görünüyordu), ve kayık geminin kayığı idi.

Ne hissettiğimi ifade edemem. Bir gemi, bir İngiliz gemisi gördüğüme o kadar memnundum ve yine de kafamda bana dikkatli olmamı söyleyen bir şüphe vardı. Bir İngiliz gemisinin dünyanın bu kısmında ne işi olabileceğini merak ediyordum. Çünkü İngilizlerin herhangi bir ticaretlerinin olabileceği yol üzerinde değildir. Ve onları oraya sürükleyen herhangi bir fırtına olmadığını biliyordum.

Gözleyerek yatarken, kayığın kıyıya yaklaştığını gördüm. Benden tahminen yarım mil ötede karaya geldiler (çıktılar). Onlar İngilizlerdi. On bir adam vardı ve üçünün elleri sanki esirlermiş gibi bağlanmıştı. Adamların dört veya beş tanesi dışarıya kıyının üstüne atladılar. Sonra üç esiri kayıktan dışarı aldılar (çıkardılar).

Çok şaşırımdım. Cuma bana seslendi. «O sahip! Görüyorsunuz İngiliz adamlar da esirler yiyorlar.» «Hayır, hayır,» dedim, «Korkarım onları hakikaten öldürebilirler, fakat emin olabilirsiniz onları yemeyecekler.»

Adamlar uzun zaman esirlerle konuşarak durdular.

Fakat talih onları kurtardı. Zira bu adamlar adaya, kıyıda su yüksekken gelmişlerdi. Fakat onlar esirlerle konuşarak duruyorlarken, deniz aşağı gitti (çekildi). Onlar kayıkta iki adam bırakmışlardı fakat bunlar uyuyakalmışlardı. Onların bir tanesi uyandı ve ne olduğunu gördü. Diğerlerine seslendi ve onlar süratle kayığa geldiler fakat onu kımıldatamadılar. Sonra bir sonraki yüksek suyu beklemeye karar vererek hepsi uzaklaştılar.

Sanki adanın iç kısmında bir şey görmek istiyorlarmış gibi kıyının yukarisına gittiler.

Evime gittim ve evvelki gibi her şeyi savaşa hazırladım. Sonra kendimi üç esire göstermeye ve onların durumları hakkında bir şey öğrenmeye karar verdim.

Görünmeksizin onlara yaklaşılabildiğim kadar yaklaştım. Sonra onlara seslendim, «Sizler kimsiniz, baylar?»

Hayretle yukarı zıpladılar. Fakat beni görünce on defa daha-fazla hayret ettiler, çünkü hakikaten çok acayip görünmüş olmalıyım. Cevap vermediler. «Baylar» dedim tekrar, «bana hayret etmeyin.» Onlardan bir tanesi çok ciddi bir şekilde «Bu arkadaş cennetten gönderilmiş olmalı.» dedi. «Zira bizim durumumuz bir adamın yardımının ötesindedir.» «Ben bir İngilizim,» dedim «ve size yardım etmek istiyorum. Sadece bir uşağım var. Tüfeklerimiz ve barutumuz var. Bana serbestçe söyleyin. Size hizmet edebilir miyiz? Size ne oldu (başınıza ne geldi)?»

Adamlardan bir tanesi «Ben o geminin kaptanıydım,» diye cevap verdi. «Adamlarım bana karşı ayaklandılar. Bir defasında beni öldürmeye niyet ettiler, fakat şimdi beni ve bu iki adamı burada bırakacaklar. Bu adamlardan biri benim memurumdur ve diğeri gemide bir yolcudur.»

«Onların hiç silahları var mı?» dedim. Onların sadece üç silahları olduğunu söyledi.

Şimdi hava çok sıcaktı. Biraz ileri giderek, bizim durduğumuz yerden biraz mesafede birkaç ağaç arasında beş adamın hepsinin uyumakta olduklarını gördüm. Diğer üç tanesi adada bir yerlerle hâlâ dolaşıyorlardı.

Döndüm ve kaptana «işte siz ve grubunuz için üç tüfek,» dedim. Sonra ona acaba beş adama yatarken ateş etmemiz gerekip gerekmediğini sordum; fakat kaptan adamların sadece ikisinin fena olduğunu ve diğerlerinin onlar tarafından götürülmüş olduğunu söyledi.

Biz konuşurken adamlardan bazılarının uyandıklarını duyduk ve çok geçmeden ikisinin ayağa kalktıklarını gördük. Kaptana iki liderin bunlar olup olmadığını sordum. «Hayır,» dedi. «O halde» dedim, «onların kaçmalarına müsaade etmelisiniz; kendilerini kurtarabilsinler diye Allah onları uyandırmış...»

Sonra hepimiz tüfeklerimizi aldık. Kaptanla olan iki adam önce gittiler. Onlar biraz gürültü yaptılar ki buna uyanık olan adamlardan birisi döndü ve onların gelişlerini gördü. Geri kalanlara seslendi, fakat çok geçti. (geç kalmıştı.) Zira o seslenirken memur ve diğer adamlar ateş ettiler. Bir adam öldürüldü (öldü), ve yaralı olanı, seslendi, «İmdat!» Bir diğer adam ayağa fırladı. O zaman kaptan ileriye adım attı ve tüfeğinin ağır kısmıyla kafasına vurdu. Yaralı olan adam öldü. Böylece üçü öldürüldü (öldü).

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
56

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

ability [ɪbiliti]	kabiliyet	load [ləʊd]	yük, yüklemek
arm [ɑ:m]	silah, silah- landırmak	patient [peɪʃnt]	sabırlı
bend (bent-bent) [bend] [bent] [bent]1"	bükme	print [prɪnt]	baskı (matbaa)
charge [çɑ:c]	hesap çıkarmak	probable [prɒbəbəl]	muhtemel
cover [kʌv]	kapak, örtmek	regular [regiʊlə]	muntazam
courage [kəriʃ]	cesaret	trust [trʌst]	itimat etmek
direct [dɪrekt]	direkt, doğru	undergo [ʌndɪɡəʊ]	başından geç- mek
formal [fɔ:məl]	resmi	underline [ʌndəlaɪn]	altını çizmek
legible [lecɪbəl]	okunaklı	undertake [ʌndəteɪk]	taahhüt etmek

ÖNTAKILAR

İngilizcede kök halindeki isim, fiil, sıfat gibi sözcüklerin önüne ve o sözcüğe bitişik olarak gelen ve bu sözcüklere yeni bir anlam kazandıran eklere öntakılar denir. Bunların pek çoğu İngilizcenin kendisinde olmayıp bu dile Latince veya Yunanca-dan geçmiştir.

Bildiğiniz gibi Türkçede de öntakılar vardır. (na... «namağlup» gibi). Genellikle bu öntakılar Türkçede de olduğu gibi sözcüğe olumsuz bir anlam verirler. İngilizcede önemli olan öntakılar şunlardır:

a-

A harfi bazı fiillerin önüne gelerek bunları «o halde, o durumda» anlamına gelen bir sıfat yapar.

sleep
asleep

uyumak
uykuda, uyur durumda

**Ahmet was asleep when we opened the door of his bedroom.
Don't make a noise, the child is asleep.**

Onun yatak odasının kapısını açtığımız zaman Ahmet uykudaydı.
Gürültü yapma çocuk uykuda.

wake
awake

uyandırmak, uyanmak
uyanık durumda, uyanık

Is Zeynep awake or asleep?

Zeynep uyanık mı yoksa uykuda mı?

mis-

Fiillerin ve isimlerin önüne gelerek onlara «yanlış, hatalı» anlamı veririr.

understand
misunderstand

anlamak
yanlış anlamak

**Don't misunderstand me.
I wanted to help her but she misunderstood me and got angry with me.**

Beni yanlış anlama.
Ona yardım etmek istedim fakat o beni yanlış anladı ve bana kızdı.

trust
mistrust

itimat etmek, güvenmek
güvenmemek, şüphe etmek

**We mistrust their friendship.
print
misprint**

Onların arkadaşlığına güvenmeyiz.
baskı, basmak (matbaa)
baskı hatası, mürettip hatası

This book is full of misprints.

Bu kitap baskı hatalarıyla doludur.

use
misuse

kullanmak
yanlış kullanmak, kötüye kullanmak

**He mustn't misuse his authority.
They sometimes misuse this word.**

Otoritesini kötüye kullanmamalı.
Onlar bazen bu sözcüğü yanlış kullanırlar.

un-, dis-, in-, im-, ir-, il-

Bu öntakılar isim, fiil, sıfat veya zarfların önelerine gelerek onları olumsuz hale getirirler. Anlamları aynıdır. Türkçedeki «gayri... na...» öntakılarının verdiği anlama pek benzer. Çeşitli oluşları, önünde buldukları sözcüğün ilk harfine uyması içindir.

bend unbend	bükmek açmak (bükümü)
The strong man unbent the iron.	Kuvvetli adam demiri büktü.
known unknown	bilinen, meşhur bilinmeyen, meçhul
They discovered unknown places on the island.	Adada bilinmeyen yerler keşfettiler.
cover uncover	örtü, örtmek açmak, örtüsünü almak
The doctor uncovered the iron box.	Doktor demir kutuyu açtı.
heard unheard of	duyulmuş, bilinen işitilmemiş, bilinmeyen
This is an unheard of courage, seen unseen	Bu işitilmemiş bir cesarettir. görölmüş, bilinen görölmemiş
You can't pass their door unseen because she is always at the window. agree disagree	Onların kapısını görölmeden geçemezsin, çünkü o daima pencerededir. aynı fikirde olmak, uyuşmak anlaşamamak, değişik fikirde olmak
My son always disagrees with Tom, so he plays with the others.	Oğlum Tom'la daima anlaşamaz, bu yüzden diğerleriyle oynar.
arm disarm	silah, silahlanmak silahsızlanmak
Some countries want to disarm, but the others disagree with them.	Bazı ölkeler silahsızlanmak istiyorlar fakat diğerleri onlarla uyuşmuyor.

courage
discourage

This difficult lesson mustn't discourage you.

like
dislike

I dislike going to the cinema in summer.

ability
inability

He can't work anywhere because of his inability.

complete
incomplete

His homework is always incomplete.
correct
incorrect

Half of your sentences were incorrect.

direct
indirect

He told me the truth indirectly.
We helped them indirectly.

formal
informal

I like informal parties.

possible
impossible

To please her is impossible.

cesaret
cesaretini kırmak

Bu zor ders cesaretinizi kırmamalı.

sevmek, beğenmek
sevmemek, nefret etmek

Yazın sinemaya gitmekten nefret ederim.
(Hoşlanmam.)

kabiliyet
kabiliyetsizlik, beceriksizlik

Beceriksizliğinden hiçbir yerde çalışamaz.

tamam, mükemmel
noksan, yarım

Onun ev ödevi daima noksandır.

doğru
yanlış

Cümlelerinizin yarısı yanlıştı.

doğrudan doğruya, direkt
dolaylı, vasıtalı

Gerçeği bana dolaylı olarak söyledi.
Onlara dolaylı olarak yardım ettik.

resmi
resmi olmayan, samimi

Resmi olmayan ziyafetleri severim.

mümkün
imkânsız

Onu memnun etmek imkânsızdır.

patient
impatient

sabırlı
sabırsız

Don't be impatient; I'll give you the money I promised.

Sabırsız olma; sana vaat ettiğim parayı vereceğim.

probable
improbable

muhtemel
muhtemel olmayan

Don't tell me improbable stories; I don't believe them.

Bana olması ihtimali bulunmayan hikâyeler anlatma; onlara inanmam.

regular
irregular

muntazam, düzenli
düzensiz

There is a list of irregular verbs in this book.

Bu kitapta düzensiz fiillerin bir listesi var.

legible
illegible

okunaklı
okunaksız

His writing is illegible, you can't read it.

Onun el yazısı okunaksızdır. Onu okuyamazsınız.

Öntakıların bazıları İngilizcede başka yerlerde de kullanılabilen bağımsız sözcüklerdir. Bunlardan önemli olan birkaç tanesini görelim.

grow
outgrow

büyümek.
aşırı büyüme, fazla büyüme

Ahmet has outgrown his friends.

Ahmet arkadaşlarından fazla büyüdü.
(Onları geçti.)

charge
overcharge

hesap çıkarmak
fazla hesap çıkarmak

They always overcharge at this hotel.

Bu otelde daima fazla hesap çıkarırlar.
(Fazla para alırlar.)

load
overload

yüklemek
fazla yüklemek

Don't overload the poor animal.

Zavallı hayvanı fazla yükleme.

Birkaç fiil vardır ki over bunlarla kullanıldığı zaman yukarıdaki normal anlamını kaybeder yeni bir fiil meydana getirir.

overhear

kulak misafiri olmak

I overheard this in the bus.

Buna otobüste kulak misafiri oldum. (Otobüste kulağıma çalındı.)

Under örnek olarak bazı fiillerle kullanıldığında değişik bir fiil meydana getirir.

undergo

başından geçmek, geçirmek, maruz kalmak

The travellers underwent a lot of difficulties.

Yolcular birçok güçlükler geçirdiler. (Yolcular birçok güçlüklerle maruz kaldılar.)

underline

bir satırın altını çizmek

When she reads a book she always underlines important parts.

Bir kitap okuduğu zaman daima önemli kısımların altını çizer.

undertake

yüklenmek, üzerine almak, taahhüt etmek.

Our company doesn't undertake such small jobs.

Şirketimiz böyle küçük işleri üzerine almaz.

ALİŞTIRMALAR

I

Sözcüklerin önündeki öntakıları koyunuz.

1 - The boy is ---sleep, don't wake him. 2 - Don't ---understand me; I didn't write this letter myself. 3 - Ayten isn't asleep; she is ---wake. 4 - There are a lot of ---prints in this magazine. 5 - You shouldn't ---use your money. 6 - Are there still ---known places in the world? 7 - She has ---heard plans to kill a husband. 8 - He sometimes ---agrees with us but he isn't a bad man. 9 - England wants to ---arm but France disagrees. 10 - You mustn't ---courage him, he can learn English very quickly. 11 - She ---likes going to the cinema alone. 12 - I didn't hear about his ---ability. 13 - This book is ---complete, we'll add fifty pages more. 14 - She marked the ---correct sentences. 15 - There are ---direct ways to help children. 16 - I like ---formal talks. 17 - You can't carry these baskets; it is ---possible;. 18 - He is always ---patient; he wants everything to be done quickly. 19 - Your handwriting is ---legible. 20 - The man ---loaded the donkey, and it couldn't carry them. 21 - She ---heard that while she

was shopping at the market. 22 - You must ---line the new words when you study your lessons.

II

Translate into Turkish.

1 - These books are beyond your understanding. 2 - I have no doubt about your ability. 3 - This road leads to the lake. 4 - The boy hid behind the tree. 5 - The waiter didn't serve us well. 6 - I haven't finished the book yet. 7 - They wanted to discourage me but I didn't listen to them. 8 - Was she asleep or awake when you came? 9 - He underlined the words. 10 - The man misunderstood me because he didn't speak Turkish well.

III

Translate into English.

1 - Orman gölün ötesindedir, oraya yürüyemezsiniz. 2 - Çantamı nereye sakladınız? 3 - Biz konuşuyorken kız masadan kitabı aldı. 4 - Kral büyük bir orduya liderlik ediyordu. 5 - Bu nehrin ötesinde bilinmeyen yerler var. 6 - Cesaretimi kırdılar, bu yüzden Almanca öğrenmekten vazgeçtim. 7 - Onların yatak odamda sigara içmelerinden nefret ederim. 8 - Şu adaya yüzmek imkânsızdır. 9 - Seni eskiden olduğu gibi sık sık görmüyorum. 10 - Bunları öğrenmek senin kabiliyetinin dışındadır.

54. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - not 2 - not 3 - for 4 - off (away) 5 - as 6 - by 7 - by 8 - on 9 - in 10 - of

II

1 - We had to send them back. 2 - She had to work in the kitchen. 3 - They had to learn all the new words. 4 - He had to wait in the garden. 5 - You didn't have to bring all your books.

III

- 1 - She needn't give you new spoons. 2 - We needn't write our names. 3 - They needn't take the vases from the table. 4 - He needn't shut the windows. 5 - The girl needn't study her lessons.

IV

- 1 - Bize iyi muamele etmediler. 2 - Annesinin mezarı Londra'dadır. 3 - Tavşan tepenin yukarisına koşuyordu. 4 - Bu işi iki hafta içinde bitiremem. 5 - Tom ve Mary daima mutluydular. 6 - Köy uzaktaydı. 7 - Seni oğlum kadar severim. 8 - Kavga esnasında kardeşini desteklemedi. 9 - Tehlikeye rağmen ormanın içinden yürüdük. 10 - Bir jip yerine bir traktör almalısınız. 11 - Bizimle gelmesine lüzum yok. 12 - İstasyona yürümemize lüzum yok.

V

- 1 - You must bring my pen; I can't write with yours. 2 - You needn't wash the plates. 3 - They needn't bring their umbrellas. 4 - The tourists set off very early in the morning in spite of the bad weather. 5 - You'll be happy for ever. 6 - Selma took me by the hand. 7 - We had to write the exercises three times. 8 - I had to give them some money. 9 - I like Margaret as much as Mary. 10 - I'll give them money instead of food.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
57

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

choose (chose-chosen)

[çu:z] [çouz] [çouzın]

electricity [elektrisiti]

game [geym]

leader [li:di]

loose [lu:z]

medicine [medsin]

probably [probibli]

seçmek

elektrik

oyun

önder

gevşek

ilaç

belki

record [rekod]

sign [sayn]

sweet [swi:t]

tight [tayt]

wonder [wandi]

win (won-won)

[win] [wan] [wan]

wide [wayd]

plak, kayıt

imzalamak

tatlı

sıkı

hayret etmek

kazanmak

galip gelmek

geniş

AÇIKLAMALAR

by

Zaman bildiren sözcüklerle aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi kullanılırsa **by** edatı «-e kadar, en geç -e kadar, -den önce» anlamını verir.

by six o'clock

saat altıya kadar, en geç saat altıya kadar, saat altıdan önce

I'll finish this work by six o'clock.

Saat altıya kadar bu işi bitireceğim.

We'll be back by ten o'clock.

Saat ona kadar dönmüş olacağız.

Can you wash the plates by breakfast time?

Kahvaltı vaktine kadar tabakları yıkayabilir misin?

They'll send the furniture by the end of next month.

Gelecek ayın sonuna kadar mobilyayı gönderecekler.

win

Win fiili Türkçeye «kazanmak» olarak tercüme edilir. Ancak bu «kazanmak» çalışma neticesi yevmiye, haftalık veya aylık maaş şeklinde elde edilen bir kazanç teminini değil; yarış, kumar, savaş neticesinde galip gelindiğini ifade eden «kazanmak» anlamındadır.

She gets fifty liras a week.

Haftada elli lira kazanır.

We played cards and I won fifty liras.

İskambil oynadık ve elli lira kazandım.

The two armies fought and the German army won the battle.

İki ordu savaştı ve Alman ordusu muharebeye kazandı.

She won ten liras at cards.

İskambilde on lira kazandı.

lead

Esas olarak «götürmek, yol göstermek» anlamında bir fiildir.

The boy is leading the blind man.

Çocuk kör adamı götürüyor.

Ayrıca «önderlik etmek, liderlik yapmak» anlamını verir.

Murat was leading a great army.

Murat büyük bir orduya liderlik yapıyordu.

Bunlar dışında **lead**, «(vakit) geçirmek, sürmek» anlamını ve bir yolun bir tarafa götürmesi veya çıkması anlamlarını verir.

**We lead a good life here.
This road leads to the lake.**

Burada iyi bir hayat geçiririz. (süreriz)
Bu yol nehire götürür.

grow (dark, old ...)

«Büyüme, yetişme, yetiştirme» anlamında olan **grow** fiili bazı sıfatlarla kullanılarak «olmak, haline dönmek» anlamlarını da verir.

**We'll grow apple trees here.
Rice doesn't grow in these fields.**

Burada elma ağaçları yetiştireceğiz.
Bu tarlalarda pirinç yetişmez.

**to grow old
to grow dark
His mother is growing old.
It was growing dark, so we didn't
go there.**

ihtiyarlamak
kararmak
Annesi ihtiyarlıyor.
Hava kararıyordu, bu sebepten oraya git-
medik.

Bir insanın yetişip büyümesi anlatılırken ekseriya **grow** fiili **up** edatı ile kullanılır.

**He grew up and became a young
man.
Selim grew up in a small village.
Margaret grew up far from her
family.**

O büyüdü ve genç bir adam (delikanlı)
oldu.
Selim küçük bir köyde büyüdü.
Margaret ailesinden uzakta büyüdü.

she

Evde büyüyen kedi, köpek gibi hayvanlar için, şahıslara ait **he**, **she** zamirlerinin kullanıldığını biliyoruz. Bunlar gibi gemi için de **she** kullanılır.

She is a very big ship.

O çok büyük bir gemidir.

to be to

To be fiilinden sonra mastar halinde bir fiil gelirse, **to be** verilmiş bir karar, bir zorunluluk gösterir.

You are to come early.

Erken geleceksiniz. (Erken gelmelisiniz;
öyle kararlaştırıldı.)

He is to go tomorrow.

Yarın gidecek. (Öyle kararlaştırıldı.)

You were to come early.

Erken gelecektiniz. (Karar öyleydi.)

**He is not to do that.
She is to take the child to the
park.**

**Bunu yapmamalı.
Çocuğu parka götürecek.**

ROBINSON CRUSOE

(55. dersten devam)

By this time I had come. When the two others saw the danger, and knew that they could do nothing, they prayed the captain not to kill them. The captain told them that he would give them their lives if they would promise to help him in getting his ship again. We then tied their hands and feet. While this was being done, I sent Friday with the officer to the boat to take it.

The three men, who had not been with the others, came back on hearing the guns. Seeing what had happened, they also promised to serve the captain; and we tied them and left them with the others.

Thus we had won everything.

I then told the captain my story. He was greatly surprised at it, and was delighted at hearing the wonderful way in which I had got powder and guns.

After this I led him and the two men to my house. I gave them food, and showed them my table and chair and pots, and such things, which I had made during my long years on the island.

We then began to think how we could win the ship. The captain said that there were still twenty-six men on board: we did not know how we could fight so many. Then this thought came to me. The men on the ship would wonder what had happened to the eleven men who had come in the boat, and would ask why they did not return; and then they would come on shore in another boat to seek for them. We must therefore make a hole in the boat which was now on the shore, so that they might not take it away.

Just as we finished doing this, we heard the ship fire a gun; then we saw a flag go up, as an order to the others to return. But no boat came. They fired another gun, and put up other flags.

At last they put out a boat with ten men in it, and came towards the shore. As they came near the captain saw them, and said that three of them were very good fellows who had been led away and were made afraid by the others: the other seven were bad.

They pulled up their boat on the sand; then they all ran to their other boat. It was easy to see that they were surprised to see the great hole in it.

Then they shouted to make the others hear: but there was no answer.

Then they left two men by the boat, and the other eight came marching towards the top of the little hill under which my house lay. I then ordered Friday and the officer to go to the little stream on the west, and as soon as they came to high ground, to shout. When the men from the ship answered, they were to shout again: then, keeping out of sight, they were to draw the men far into the island among the trees.

Soon after this the men from the ship heard Friday and the officer shouting, and ran along the shore to the west. As soon as they had gone into the island, we came down and surprised the two men in the boat, and made them prisoners. Then we took away the boat and hid it. They were two good fellows, and they were very ready to serve us. So we let them keep their guns.

During this time Friday and the officer did their work very well. By shouting and answering they drew the others from one hill to another till they were very tired and did not know where they were. Indeed Friday and the officer were themselves very tired also when they came back to us.

The seven men came back to their boat several hours after Friday had returned to me. It was now growing dark.

At last the seven men came to the place where their boat had been. It is not possible to express their surprise when they found the boat gone and the two men gone also.

I ordered Friday and the captain to go on their hands and knees as close to the ground as they could, so that they might not be discovered, and get near to them.

After a little time the leader of these fellows came walking towards them, and two others with him. As they came near, Friday and the captain jumped up, and shot at them. The leader was killed; another died soon after and the third ran away.

I at once came forward with all my army, which was now eight men. I ordered one of the men whom we had taken with the boat to speak to them. So he called out, «Tom Smith, Tom Smith.» Tom Smith answered, «Who is that? Is it Jones?» - for he knew the voice. The other answered. «Throw down your guns, Tom Smith.» «Who are they?» said Smith again. «Here is our captain and forty men with him,» said the other. «They have been following you for two hours. Your leader is killed; Will Frye is hurt, and I am a prisoner.» «Will they save our lives?» said Smith. Then the captain himself called out, «You, Smith, you know my voice. If you put down your guns at once, you shall have your lives.»

Then they laid down their guns, and I sent two men to tie their hands and feet.

Then we stopped the hole in the boat, and the captain went off with his officer and four other men to the ship.

There were two men in the ship who saw the boat coming. Then the captain made Jones shout to these men, and say they had brought the men and the boat from the island. While this was being said the boat came to the side of the ship. The captain and the officer climbed up quickly, and made the two men prisoners. Then they shut the door which led to the lower part of the ship, and made all the rest prisoners. Their leader was in another part of the ship. The officer broke the door of the room where he was, and, running in, shot him through the head. Then the other men gave in and the ship was taken.

The captain then ordered seven guns to be fired, so that I might know that the ship was taken. I was very glad, and lay down to sleep.

I awoke at the sound of a gun, and soon after that I heard the captain's voice. I climbed up to the top of the hill. There the captain stood, and pointing to the ship, he said, «My friend, who has saved me, there is your ship. She is all yours, and so are we, and all that there is in the ship.»

I took with me Friday. I took also some of the things which I had made, so that I might remember the island. I left the island in 1687, after I had been upon it twenty-eight years, two months and seventeen days.

I made other travels after this.

I am now an old man; I am preparing for a longer journey than all these. I have lived many years, a life of many changes; and I have learned the happiness of ending our days in peace.

(SON)

ROBINSON CRUSOE

Bu zamana kadar ben gelmiştim. Diğer ikisi tehlikeyi görünce ve bir şey yapamayacaklarını bilince kaptana onları öldürmemesi için yalvardılar. Kaptan onlara, gemisini tekrar almasına yardım edeceklerine söz verilerse hayatlarını vereceğini (bağışlayacağını) söyledi. Biz sonra onların ellerini ve ayaklarını bağladık. Bu yapıyorken ben Cuma'yı görevliyle beraber kayığa, onu almaya gönderdim.

Diğerleriyle beraber olmayan üç adam tüfekleri duymaları üzerine geri geldiler. Ne olduğunu görerek onlar da kaptana hizmet etmeye söz verdiler ve biz onları bağladık ve onları diğerleri ile bıraktık.

Böylece her şeyi kazanmıştık.

Bundan sonra kaptana hikâyemi anlattım. Ona çok hayret etti ve barut ve tüfekleri harikulade bir şekilde temin edişimi duyduğuna sevindi.

Bundan sonra onu ve iki adamı evime götürdüm. Onlara yiyecek verdim ve onlara masamı, sandalyemi, çanaklarımı ve adada bulunduğum uzun yıllarım sırasında yapmış olduğum böyle şeyleri gösterdim.

Sonra gemiyi nasıl kazanabileceğimizi düşünmeye başladık. Kaptan gemide hâlâ yirmi altı adam olduğunu söyledi. Bu kadar çok (kişi) ile nasıl dövüşebileceğimizi bilmiyorduk. O zaman aklıma bu fikir geldi. Gemideki adamlar kayıkla gelen on bir adama ne olmuş olduğunu merak edecekler ve niçin dönmemiş olduklarını soracaklar ve sonra onları aramak için diğer bir kayıkla kıyıya geleceklerdi. Bu nedenle şimdi kıyıda olan kayığa bir delik yapmalıydık; öyle ki onu uzaklaştıramasınlar.

Bunu yapmayı tam bitirirken, geminin bir tüfek (top) attığını duyduk; bir bayrağın yukarı çıktığını gördük, diğerlerine geri dönmeleri için bir emir olarak. Fakat hiçbir kayık gelmedi. Bir diğer tüfek atıldılar ve diğer bayraklar astılar.

En sonunda içinde on adamla bir kayık çıkardılar ve kıyıya doğru geldiler. Onlar yakına gelirken (yaklaşırken) kaptan onları gördü ve üç tanesinin diğerleri tarafından yoldan çıkarılmış ve korkutulmuş çok iyi adamlar olduğunu söyledi. Diğer yedisi kötüydü.

Kayıklarını kumun üstüne çektiler. Sonra hepsi diğer kayıklarına koştular. Ondaki büyük deliği görmekle hayret ettiklerini görmek kolaydı.

Ondan sonra diğerlerine işittirmek için bağırdılar fakat hiçbir cevap yoktu.

Sonra kayık yanında iki adam bıraktılar ve diğer sekizi altında evim bulunan küçük tepenin ucuna doğru ilerleyerek geldiler. O zaman Cuma'ya ve görevliye batıdaki küçük ırmağa gitmelerini ve yüksek araziye gelir gelmez bağırmalarını emrettim. Gemideki adamlar cevap verince tekrar bağıracaklardı. O zaman, göz önünde durmaksızın (görünmeksizin) adamları adanın uzak içlerine, ağaçların arasına çekeceklerdi.

Bundan biraz sonra gemideki adamlar Cuma'nın ve görevlinin bağırmalarını duydular ve kıyı boyunca batıya koştular. Onlar adanın içine gider gitmez, biz aşağıya geldik ve kayıktaki iki adama baskın yaptık ve onları esir aldık. Sonra kayığı uzaklaştırdık ve sakladık. Onlar iki iyi adamdı ve bize hizmet etmeye çok hazırlardı. Bu bakımdan tüfeklerini muhafaza etmelerine müsaade ettik.

Bu zaman zarfında Cuma ve görevli işlerini çok iyi yaptılar. Bağırarak ve cevap vererek diğerlerini bir tepeden diğerine, onlar çok yoruluncaya ve nerede olduklarını bilemeyinceye kadar, sürüklediler. Hakikaten Cuma ve görevli bize döndükleri zaman kendileri de çok yorgundu.

Cuma bana döndükten birkaç saat sonra yedi adam kayıklarına döndüler. Hava şimdi kararıyordu.

En sonunda yedi adam kayıklarının olduğu yere geldiler. Kayığın ve keza iki adamın gitmiş olduğunu buldukları zamanki hayretlerini ifade etmek mümkün değildir.

Kaptana ve Cuma'ya mümkün olduğu kadar yere yakın, elleri ve dizleri üzerinde gitmelerini emrettim. Öyle ki keşfedilemesinler ve onlara yaklaşsınlar.

Az bir zaman sonra bu adamların önderi, yanında iki diğeri ile yürüyerek onlara doğru geldi. Onlar yakına gelince kaptan ve Cuma ayağa fırladılar ve onlara ateş ettiler. Önder öldürüldü.(öldü.) Bir diğeri ondan biraz sonra öldü ve üçüncüsü kaçtı.

Şimdi sekiz adam olan ordumla ben derhal ileri geldim. Kayıkla beraber aldığımız adamlardan birisine onlarla konuşmasını emrettim. Bunun üzerine o seslendi, «Tom Smith, Tom Smith.» Tom Smith cevap verdi, «O kimdir? Jones mudur?» Zira sesi biliyordu. Diğeri cevap verdi. «Tüfeklerinizi aşağı (yere) atın, Tom Smith.» «Kimdir onlar?» dedi Smith tekrar. «Burada kaptanımız ve onunla kırk adam (var),» dedi diğeri. «Sizi iki saattir takip ediyorlar. Önderiniz öldürüldü (öldü); Will Frye yaralıdır ve ben esirim.» «Onlar bizim hayatlarımızı kurtaracaklar mı?» dedi Smith. Bunun üzerine kaptanın kendisi seslendi, «Sen Smith, sen benim sesimi tanırsın. Tüfeklerinizi derhal yere bırakırsanız hayatlarınıza sahip olacaksınız (hayatlarınız başlanacak).»

O zaman onlar silahlarını yere bıraktılar ve onların ellerini ayaklarını bağlamak üzere iki adam gönderdim.

Sonra biz kayıktaki deliği tıkadık ve kaptan, görevlisi ile ve diğer dört adamla gemiye gitti.

Gemide kayığın geldiğini gören iki adam vardı. Sonra kaptan Jones'u bu adamlara seslendirdi ve adadan adamları ve kayığı getirmiş olduklarını söyledi. Bu söylenirken kayık geminin yan tarafına geldi. Kaptan ve görevli süratle yukarı tırmandılar ve iki adamı esir aldılar. Sonra geminin alt kısmına giden kapıyı kapadılar ve geri kalanların hepsini esir ettiler.

Onların önderi geminin diğer bir kısmında idi. Görevli onun olduğu odanın kapısını kırdı ve içeri koşarak onu kafasından vurdu. O zaman diğer adamlar teslim oldular ve gemi alındı.

Bundan sonra kaptan yedi tüfeğin ateş edilmesini emretti, öyle ki ben geminin alınmış olduğunu bilebileyim. Çok memnundum ve uyumak için yattım.

Bir tüfek sesine uyandım ve bundan biraz sonra kaptanın sesini duydum. Tepenin üstüne tırmandım. Orada kaptan duruyordu. Gemiyi göstererek, «beni kurtaran arkadaşım, (işte) gemin orada. O tamamen sizindir ve keza bizler, ve gemide olanların hepsi.»

Berberimde Cuma'yı aldım. Adayı hatırlayabileyim diye orada yapmış olduğum şeylerin bazılarını da aldım. Adayı 1687 de, orada yirmi sekiz yıl, iki ay ve on yedi gün bulunduktan sonra terk ettim.

Bundan sonra başka seyahatler yaptım.

Ben şimdi yaşlı bir adamım; bunların hepsinden daha uzun bir seyahate hazırlanıyorum. Çok yıllar yaşadım birçok değişiklikleri olan bir hayat ve günlerimizin barış içinde sona ermesinin mutluluğunu öğrendim.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
58

SONTAKILAR

İngilizcede, sözcüklere eklenerek onlara yeni anlamlar veren sontakıları ilk defa birinci kursumuzun 75. dersinde, fiillerin sonuna gelerek «o işi yapan kişi» anlamını veren -er eki ile görmüştük.

learn
teach
drive

öğrenmek
öğretmek
sürmek

learner
teacher
driver

öğrenci
öğretmen
sürücü, şoför

Yine aynı derste bu takının birleşik isimlerin de sonuna gelebildiğini görmüştük.

shoemaker
bookseller
dressmaker

ayakkabıcı
kitapçı
terzi

Bu takı için bu dersimizde sadece bir not ekleyeceğiz. Aynı anlamı verdiği halde bu takı bazı fiillerin sonuna -er şeklinde değil, -or şeklinde gelir ki bunların en önemlisi, «yönetici, müdür, idareci» anlamına gelen **director** sözcüğüdür.

Yine birinci kursumuzun 59. dersinde sıfatların sonuna gelmek suretiyle onları hal zarfı haline sokan -ly sontakısını görmüştük.

slow
quick
easy

yavaş
hızlı
kolay

slowly
quickly
easily

yavaşça
hızlı olarak
kolayca

Sadece bir sonek olduğunu hatırlatmak amacıyla vermiş olduğumuz bu **-ly** eki konusunda bu dersimizde ekleyeceğimiz bir konu yoktur.

diğer sonekler

İngilizcede sözcüklerin sonlarına gelerek onlara yeni anlamlar veren başka sonekler de vardır. Bunları sırayla görelim:

an

Genellikle sözcüklerin sonlarına gelerek onları sıfat haline getirir.

India	Hindistan	Indian	Hintli
America	Amerika	American	Amerikalı
Africa	Afrika	African	Afrikalı
Italy	İtalya	Italian	İtalyan

y

Genellikle hava ile ilgili isimlerin sonuna gelerek onları sıfat haline getirir.

rain	yağmur	rainy	yağmurlu
snow	kar	snowy	karlı
sun	güneş	sunny	güneşli

Sun sözcüğüne **y** eklenirken **n** harfinin çift yazıldığına dikkat ediniz. Kısa heceli sözcüklere bir takı eklenirken son harfin çift yazıldığını ilk kursumuzda 17. dersteki fiiller konusunda görmüştük.

It will be a rainy day tomorrow.
Sunny days are near.
She lived among the snowy mountains.

Yarın yağmurlu bir gün olacak.
Güneşli günler yakındır.
Karlı dağlar arasında yaşadı.

able

Genellikle sonuna geldiği fiillerin «mümkün» olduğunu gösterir ve onu sıfat haline sokar.

eat

yemek

eatable

yenebilen, yenir

Is this grass eatable?

Bu ot yenebilir mi?

This is not eatable, it is poisonous.

Bu yenemez, zehirlidir.

drink

içmek

drinkable

içilebilir

There isn't any drinkable water in this forest.

Bu ormanda hiç içilebilir su yoktur.

This tea is cold; it is not drinkable.

Bu çay soğuktur, içilemez.

accept

kabul etmek

acceptable

kabul edilebilir

Your price isn't acceptable.

Fiyatınız kabul edilemez.

They must say something acceptable.

Kabul edilebilir bir şey söylemeliler.

understand

anlamak

understandable

anlaşılabilir

He didn't give us an understandable answer.

Bize anlaşılabilir bir cevap vermedi.

The child's words aren't understandable.

Çocuğun sözleri anlaşılmaz.

en

Genellikle sıfatların sonuna gelerek onları birer fiil haline getirir.

dark

karanlık

darken

karartmak

The curtains darkened the room.

Perdeler odayı kararttı.

The black clouds darkened the city.

Kara bulutlar şehri kararttı.

wide

geniş

widen

genişletmek

**They are widening the road.
If you widen the lines, they'll
like it better.**

short

kısa

Yolu genişletiyorlar.
Çizgileri genişletirsen onu daha iyi beğenecekler.

shorten

kısaltmak

**My wife has shortened my shirt.
The new road will shorten
the distance.**

Karım gömleğimi kısalttı.
Yeni yol mesafeyi kısaltacak.

sweet

tatlı

sweeten

tatlandırmak

**If you sweeten this tea too much,
they won't like it.**

Bu çayı çok tatlandırırsan onu beğenmeyecekler.

white

beyaz

whiten

beyazlatmak

**She has whitened my shirts.
This machine whitens everything.**

Gömlüklerimi beyazlattı.
Bu makine her şeyi beyazlatır.

black

siyah

blacken

siyah yapmak

**She blackened her face to make
the others afraid.**

Diğerlerini korkutmak için yüzünü siyah yaptı. (Siyaha boyadı.)

tight

sıkı

tighten

sıkılaştırmak

Ahmet tightened the horse's rope.

Ahmet atın ipini sıkılaştırdı. (sıkıca bağladı)

loose

gevşek

loosen

gevşetmek

**Will you please loosen my tie?
At first the rope was too tight,
but they loosened it later.**

Lütfen kravatımı gevşetir misin?
Önce ip çok sıkıydı, fakat sonra onu gevşettiler.

ful

İsimlerin sonuna gelerek onları «...ile dolu, çok» anlamı veren birer sıfat haline sokar.

care

dikkat

careful

dikkatli

**He is very careful when crossing
the street.**

Caddeyi geçerken çok dikkatlidir.

You must be very careful when you answer the questions.

Sorulara cevap verirken çok dikkatli olmalısınız.

beauty

güzellik

beautiful

güzel

**She is a very beautiful woman.
My mother had a lot of beautiful flowers in the garden.**

O çok güzel bir kadındır.
Annemin bahçede birçok güzel çiçekleri vardı.

spoon

kaşık

spoonful

kaşık dolusu

**You must take two spoonfuls of this medicine.
The baby drank four spoonfuls of water.**

Bu ilaçtan iki kaşık dolusu almalısınız.

Bebek dört kaşık dolusu su içti.

mouth

ağız

mouthful

ağız dolusu

**There is a mouthful of cake in his mouth.
The small boy is eating a mouthful of sugar.**

Ağızında bir ağız dolusu pasta var.

Küçük çocuk bir ağız dolusu şeker yiyor.

hand

el

handful

el (avuç) dolusu

**She threw a handful of wheat to the hens.
She gave me a handful of small apples.**

Tavuklara bir avuç dolusu buğday attı.

Bana bir avuç dolusu küçük elma verdi.

Ful takısının derslerimizde sık sık gördüğümüz **full** «dolu» sözcüğü ile yakın ilgisi bellidir. Yalnız sontakı olarak kullanıldığı zaman bu sözcükteki **F** harflerinden biri düşmektedir.

-ness, -hood, -ship

Genellikle sıfatların sonlarına gelerek onları «anlam ismi» haline getirirler. Anlam ismi Türkçede sonlarına «-lik, -lık» eki almış isimlerdir. «Kahramanlık, kurnazlık, iyilik, arkadaşlık gibi»

good

iyi

goodness

iyilik

I can't express to you her goodness; she is the best woman in the world. Onun iyiliğini sana izah edemem; o dünyada en iyi kadındır.

small

ufak, küçük

smallness

küçüklük

**Smallness is sometimes useful.
We sold our house because of the
smallness of its garden.**

Küçüklük bazen faydalıdır.
Bahçesinin küçüklüğü yüzünden evimizi
sattık.

short

kısa

shortness

kısalık

**Shortness isn't good for a man.
They didn't accept him in the army
because of his shortness.**

Bir erkek için kısalık iyi değildir.
Kısalığı yüzünden onu orduya kabul etme-
diler.

woman

kadın

womanhood

kadınlık

**Womanhood is quite different from
manhood.
You don't know anything about
womanhood; you must be kind
and polite to women.**

Kadınlık erkeklikten oldukça farklıdır.
Kadınlık hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz;
kadınlara nazik ve kibar olmalısınız.

child

çocuk

childhood

çocukluk

**I haven't seen him since my
childhood.**

Onu çocukluğumdan beri görmedim.

friend

arkadaş

friendship

arkadaşlık

**I can't trust your friendship.
Friendship is very important for me.**

Arkadaşlığına güvenemem.
Arkadaşlık benim için çok önemlidir.

Sontakılar konusunu ilerideki derslerimizde tekrar ele alarak tamamlayacağız.

ALİŞTIRMALAR

1

Sözcüklerin sonundaki sontakıları koyunuz.

1 - She is a teach---, she teaches English at a school in Ankara. 2 - You can't be a good drive--- because you are not a careful girl. 3 - Her father was a shoemake--- 4 - You can't understand these exercises easy--5 - His friend is an America---, you can speak English to him. 6 - Some people don't like rain-- - weather.7 - It is sun---, put on your hat. 8 - This is not eat---, you can't eat it.

9 - Your plans are not accept---, you will have to change them. 10 - His sentences were understand---, but they were not correct. 11 - They are going to wide--- the road. 12 - This water white--- your shirts. 13 - She is a care--- student; she doesn't make many mistakes. 14 - Selma gave me a spoon--- of medicine. 15 - The boy threw us a hand--- of stones. 16 - I couldn't use the pencil because of its short--- 17 - He was a very good boy in his child--- 18 - You can trust his friend---

II

Translate into Turkish.

1 - Probably he was a good teacher, but I didn't know him. 2 - The snow has covered the trees in our garden. 3 - Who is the leader of this group? 4 - This work must be finished by ten o'clock. 5 - How much did you win at the cards? 6 - The guide led us in the museum and told us the history of some guns. 7 - It was growing dark, so we gave up playing football. 8 - This is the biggest ship of this company; she was bought last year. 9 - I am to take them to the post office. 10 - It is rainy, you must take your umbrella. 11 - Two Americans came to our village last summer. 12 - This medicine is not drinkable, you'll put it on your foot. 13 - You sweetened my tea too much; I can't drink it. 14 - She wanted to loosen the rope on the dog's leg but the dog ran away. 15 - I met a beautiful girl on my way to the station.

III

Translate Into English.

1 - Postaneye göndermek için beni seçtiler. 2 - Bu kutunun kapağı nerede? 3 - Bu dükkânda plak(lar) satarlar. 4 - Muharebeyi kazandılar fakat onların ikisi öldürüldü. 5 - İtalyanlar buraya gelmezler, diğer yerlere giderler. 6 - Yirmi yıl önce babam bir kitapçıydı. 7 - Anlaşılabilir bir cümle yazamaz mısınız? Cümleleriniz hatalarla dolu. 8 - Bir kaşık dolusu reçel yedim. 9 - İyiliğiniz için çok teşekkür ederim. 10 - Çocukluğumu hatırlamam.

56. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - asleep 2 - misunderstand 3 - awake 4 - misprints 5 - misuse 6 - unknown
7 - unheard 8 - disagrees 9 - disarm 10 - discourage 11 - dislikes 12 - inability

13 - incomplete 14 - incorrect 15 - indirect 16 - informal 17 - impossible 18 - impatient 19 - illegible 20 - overloaded 21 - overheard 22 - underline.

II

1 - Bu kitaplar anlayışınızın dışında (ötesinde)dir. 2 - Yeteneğiniz hakkında şüphem yok. 3 - Bu yol göle götürür (çıkır). 4 - Çocuk ağacın arkasında saklandı. 5 - Garson bize iyi hizmet etmedi. 6 - Kitabı henüz bitirmedim. 7 - Cesaretimi kırmak istediler fakat onları dinlemedim. 8 - Siz geldiğiniz zaman uykuda mıydı yoksa uyanık mıydı? 9 - Sözcüklerin altını çizdi. 10 - Adam beni yanlış anladı çünkü Türkçeyi iyi konuşmuyordu.

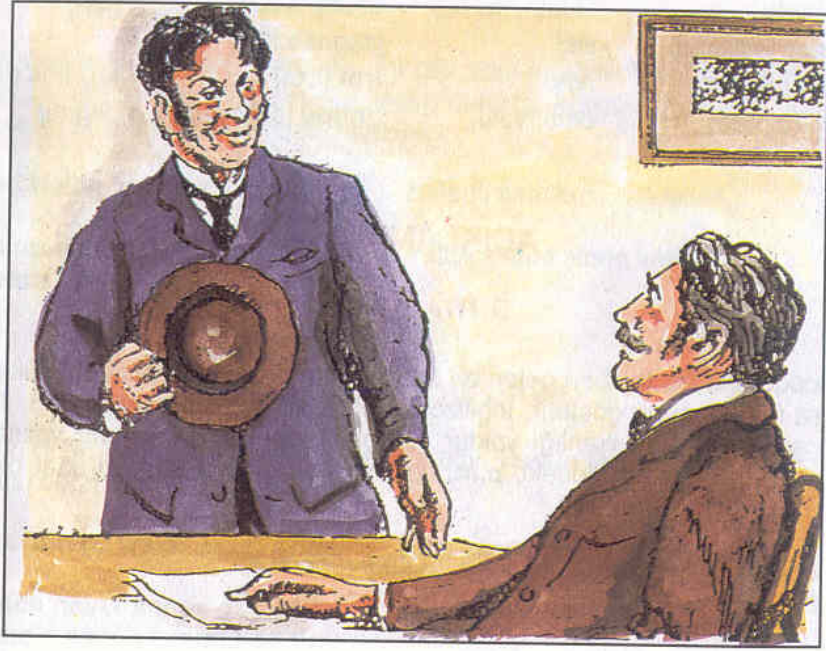
III

1 - The forest is beyond the lake; you can't walk there. 2 - Where did you hide my bag? 3 - The girl took the book from the table while we were talking. 4 - The king was leading a great army. 5 - There are unknown places beyond this river. 6 - They discouraged me, so I gave up learning German. 7 - I dislike them smoking in my bedroom. 8 - To swim to that island is impossible. 9 - I don't see you as often as before. 10 - To learn these is beyond your ability.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
59

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

acrobat [ekribet]

bathroom [ba:tru:m]

bite [bayt]

capture [kepçi]

card [ka:d]

circus [sö:kıs]

akrobat

banyo

ısırmak

zapt etmek

kart, iskambil

sirk

damage [demic]

detective [ditektiv]

diary [dayrı]

divide [divayd]

dull [dal]

hasar vermek

dedektif

hatıra defteri

bölmek

sıkıcı

engage [ingeyc]	angaje etmek, tutmak	reference [refırıns]	referans
exact [ıgzekt]	tam, doğru	rescue [reskiu:]	kurtarmak
exactly [ıgzektli]	tamamen	reward [riwo:d]	ödül, mükâfat
excitement [ıksaytmınt]	heyecan	robber [robi]	soyguncu
exciting [ıksaying]	heyecan verici	robbery [robıri]	soygun
fireman [fayımın]	itfaiyeci	seriously [sirriisli]	ciddi olarak
handsome [hensım]	yakışıklı	shave [şeyv]	sakal tıraşı
knock [nok]	tıklatmak	shuffle [şafıl]	iskambil kâğıdı karıştırmak
particular [pıtikiu:lı]	titiz	somersault [samıso:ıt]	takla
pleasant [plezınt]	hoş	trot [trot]	(at) tırıs gitmek
railway [reilwey]	demiryolu	untidy [antaydı]	dağınık

AÇIKLAMALAR

a.m. , p.m.

İngilizcede saatleri takiben gelen bu harfler, saatin öğleden önce mi yoksa öğleden sonra mı olduğunu gösterir. İngilizcede öğleden sonraki saatlerin 13, 14, 15... şeklinde söylenmesi alışkanlığı yoktur. Bu bakımdan saatin yanına yazılan **a.m.** harfleri o saatin öğleden önceki, **p.m.** harfleri ise öğleden sonraki saat olduğunu gösterir.

8 a.m.	sabahın sekizi (öğleden önce 8)
8 p.m.	akşamın sekizi (öğleden sonra 8)

SO

«Bu bakımdan, bu yüzden» anlamına geldiğini bildiğimiz **so** sözcüğü cümle başında «demek» anlamına da gelir.

So this is your new school!
So you came late again!
**So you lost your money on
the boat.**

Demek yeni okulun bu!
Demek yine geç geldin!
Demek vapurda paranı kaybettin!

turn somersault

«Takla atmak, başı üstünde dönmek» anlamına gelen bir deyimdir.

He turned a somersault on the carpet.

Halının üstünde bir takla attı.

Can you turn a somersault on the garden wall?

Bahçe duvarı üstünde takla atabilir misiniz?

for years and years

İngilizcedeki saat, gün, hafta, ay, yıl gibi zaman sözcükleri ile kullanılabilen ve Türkçeye «-lerce» şeklinde çevrilebilecek olan bir sözcük grubudur. Kullanılacak olan zaman sözcüğü daima çoğul haldedir.

I waited Helen for hours and hours.

Helen'i saatlerce bekledim.

He got up at six o'clock for years and years.

Yıllarca saat altıda kalktı.

keep good time

Saatin doğru gitmesi anlamında bir deyimdir. Bunun tersi olan **to keep bad time** ise saatin doğru gitmediğini gösterir.

Does your new watch keep good time?

Yeni saatin doğru gidiyor mu?

Her watch never keeps good time. My friend's watch keeps bad time.

Saati asla doğru gitmez. Arkadaşımın saati bozuk gidiyor. (vakti doğru göstermiyor).

Does the school clock keep good time?

Okul saati doğru gidiyor mu?

never mind

Türkçeye «aldırma, boş ver, ziyarı yok» biçiminde çevrilebilecek olan bir deyimdir.

Never mind the tickets now; come with me.

Boş ver biletlere şimdi, benimle gel.

Never mind the price. I will buy it.

Fiyata aldırma, onu satın alacağım.

Never mind her father. She will come with you if you ask her.

Babasına aldırma, eğer davet edersen seninle gelir.

be sure to

Yapılması kaçınılmaz, muhakkak demek olan bu deyim bir mastar izlerse o mastarın er geç meydana çıkacağı, olacağı ifade edilmiş olur. Bu deyimde esas fiil **to be**'dir. Zaman değişikliği bu fiil üzerinde görülür.

After that accident he is sure to die.

O kazadan sonra mutlaka ölür.

I am sure to catch cold after this rain.

Bu yağmurdan sonra mutlaka soğuk alırım.

You are sure to miss your train again.

Mutlaka yine trenini kaçıracaksın.

I bet you...

Türkçede «seninle bahse girerim ki, şusuna bahse girerim ki» anlamına gelen bu terimi, bahse girilen para veya kıymetli eşya ismi izler.

I'll bet you 100 liras you can't jump over that wall.

Seninle yüz lirasına bahse girerim ki şu duvarın üstünden atlayamazsın.

I bet you 50 liras it is impossible.

Seninle elli lirasına bahse girerim ki o imkânsızdır.

get on with

Yapılmakla olan bir işe «devam etmek» anlamına gelen bir deyimdir. Bu fiili yapılmakta olan işi gösteren isim veya isim fiil takip eder.

Get on with your homework.

Ev ödevine devam et.

Let's get on with our dinner.

Yemeğimize devam edelim.

He must get on with his studies.

Çalışmasına devam etmeli.

AROUND THE WORLD IN EIGHTY DAYS

THE NEW SERVANT

There was nothing exciting about the morning of 2nd October 1872. Mr. Phileas Fogg, a tall, handsome man about forty years old, was waiting in his London home to see a new manservant. At 11.15 a.m. there was a knock on the door, and a pleasant-looking man entered.

«So you are the Frenchman, Passepartout, are you, and you want to be my manservant?» said Mr. Fogg. «How old are you?»

«I am thirty, sir,» replied the man.

«Then sit down and tell me about yourself,» said Mr. Fogg.

«I will, sir,» said Passepartout. «For a few years I was an acrobat in a French circus. I turned somersaults on a trotting horse, and I walked and danced on a rope. That was exciting! Afterwards, I left the circus and went to be a fireman in Paris. That was exciting, too! I was at many big fires and rescued people from high buildings.»

«But why do you want to be a manservant now?» asked Mr. Fogg. «That is not exciting work. I live very quietly, and I never go away from home. You will have a very dull life.»

«That is just what I want now,» replied Passepartout. «I am tired of excitement. I should like to be your servant.»

«You have good references. I will engage you,» said Mr. Fogg. «You will find your duties written on a card in your room upstairs. Good morning.»

Mr. Fogg said no more. He went out, shut the door, and walked to his club. It was exactly 11.30 a.m. He had left the house every day at 11:30 a.m. for years and years. Mr. Fogg had done the same thing at the same time every day, summer and winter, for many years.

The new servant, Passepartout, went upstairs to his bedroom. There, by the clock, was the card telling him his daily duties.

At 8.23 a.m. take tea and toast on a tray to Mr. Fogg's bedroom. At 9.37 a.m. take shaving water to the bathroom. An exact time was given for all his duties.

Passepartout looked at that card for a long time. «My new master is very particular about the time,» he said to himself. «8.25 will be too late for his tea and toast, and 8.20 will be too early. I must be very careful. I am glad my watch keeps good time! But this will be a nice quiet job for me. There will be

no cooking, for my master has his meals at the club. There are no books or newspapers to make the house untidy. There will be no visitors. Every day will be the same! That is what I want.»

AT THE CLUB

Mr. Fogg and his friends were sitting by the fire in the club that evening, talking about a robbery. A thief had stolen 55,000 pounds in banknotes from a bank on 29th September. That was three days before, and the police had not caught the thief.

«The police will never catch him now!» said Mr. Stuart. «He will be out of the country.»

«Oh yes, they will,» said Mr. Ralph. «There are detectives watching all the railway stations in London, and the ships at Liverpool, Glasgow, and Southampton. And even if he gets out of the country, there are detectives watching the ships at Brindisi in Italy, at Suez in Egypt, and at New York in America.»

«Oh, let us play our game. Never mind the thief now,» said Mr. Flannigan.

They began to play; but later, when they were shuffling the cards, they talked again about the robbery.

«There is a reward of 4,000 pounds for the capture of the robber,» said Mr. Ralph. «They are sure to catch him soon. Where could he go with all that money?»

«The world is a very big place to hide in!» said Mr. Stuart.

«It was a big place a few years ago,» said Mr. Fogg, speaking for the first time.

«Has the world grown smaller?» laughed Mr. Stuart.

«Yes, it has,» said Mr. Ralph. «A few years ago, it would have taken many months, perhaps years, to travel round the world. But now there is a railway across India, a railway across America, and ships can go through the Suez Canal. A man could go round the world in three months.»

«In eighty days,» said Mr. Fogg.

«If there were storms at sea, he couldn't do it in eighty days!» said Mr. Stuart.

«Eighty days is enough,» replied Mr. Fogg.

«And if the Indians damaged the railway lines?»

«Eighty days is enough,» repeated Mr. Fogg.

«I would like to see you do it in eighty days!» said Mr. Stuart. «I'll bet you 4,000 pounds it is impossible.»

«It is possible,» said Mr. Fogg.

«Will you do it then?» said Mr. Stuart.

«Oh, let us get on with our game,» said the other gentlemen impatiently. «This is just a joke.»

«It is not a joke,» said Mr. Fogg seriously. «I have 20,000 pounds in the bank. If I do not go round the world in eighty days, that money will belong to you, gentlemen.»

Mr. Fogg took a diary from his pocket and looked at it carefully.

«Today is Wednesday, 2nd October. I will leave London tonight at 8.45 p.m. I will be back in this room on Saturday, 21st December at 8.45 p.m. If I am not here then, you will divide my 20,000 pounds between you. Now let us get on with the game.»

SEKSEN GÜNDE DEVRİÂLEM

YENİ UŞAK

1872 ekiminin ikinci sabahının hiçbir heyecan vericiliği yoktu. Mr. Phileas Fogg, tahminen kırk yaşında, uzun boylu yakışıklı bir adam, Londradaki evinde yeni bir erkek uşağı görmek için bekliyordu. Sabahleyin 11.15 de kapıda bir tıkırtı oldu ve güleç yüzlü bir adam içeri girdi.

«Demek sen Fransız Passepartout'sun, öyle mi, ve benim uşağım olmak istiyor-sun?» dedi Mr. Fogg. «Kaç yaşındasın?»

«Otuz (yaşında)yım efendim,» diye cevap verdi adam.

«O halde otur ve bana kendi hakkında söyle (kendinden bahset)» dedi Mr. Fogg.

«Bahsedeceğim, efendim,» dedi Passepartout. «Birkaç yıl için bir Fransız sirkinde akrobattım. Tırıs giden bir atın üstünde takla atardım ve bir halat üstünde dans eder ve yürürdüm. Bu heyecan vericiydi! Sonraları, sirki terk ettim ve Paris'te bir itfaiyeci olmaya gittim. Bu da heyecanlıydı. Birçok büyük yangınlarda idim (bulundum) ve yüksek binalardan insanları kurtardım.»

«Fakat şimdi niçin bir uşak olmak istiyorsun?» diye sordu Mr. Fogg. «Heyecan verici iş değildir. Ben çok sakın yaşarım ve evden asla uzağa gitmem. Çok sönük bir hayatın olacak.»

«Bu şimdi tam benim istediğimdir,» diye cevap verdi Passepartout. «Heyecandan bıktım. Ben uşağınız olmak isterim.»

«İyi referansların var. Seni işe alacağım.» dedi Mr. Fogg. «Görevlerini yukarıdaki odanda bir kartın üstünde yazılmış bulacaksın. İyi sabahlar.»

Mr. Fogg daha fazla söylemedi. Dışarı çıktı, kapıyı kapadı ve kulübüne yürüdü. Saat tam 11.30'du. Yıllar yılı Mr. Fogg her gün evden 11.30'da çıkmıştı. Mr. Fogg birçok seneler, yaz ve kış, her gün aynı şeyi aynı saatte yapmıştı.

Yeni uşak Passepartout, yukarı kata, yatak odasına gitti. Orada, saatin yanı başında ona günlük görevlerini söyleyen kart vardı.

Sabahleyin 8.23'te çayı ve kızarmış ekmeği Mr. Fogg'un yatak odasına götür. 9.37'de tıraş suyunu banyoya götür. Bütün görevleri için tam zaman verilmişti.

Passepartout o karta uzun zaman baktı. «Yeni efendim zaman hakkında çok titiz,» dedi kendi kendisine. «8.25 onun çayı ve kızarmış ekmeği için çok geç olacak, ve 8.20 çok erken olacak. Çok dikkatli olmalıyım. Saatimin doğru gittiğine memnunum. Fakat bu benim için güzel sakın bir iş olacak. Yemek pişirmek olmayacak, zira efendim yemeklerini kulüpte yer. Evi dağınık yapacak kitaplar ve gazeteler yok. Hiç ziyaretçi olmayacak. Her gün aynı olacak! Benim istediğim budur.»

KULÜPTE

Mr. Fogg ve arkadaşları o akşam kulüpte, bir hırsızlık hakkında konuşarak, ocağın etrafında oturuyorlardı. Bir hırsız 29 eylülde bir bankadan, kâğıt para olarak 55,000 pound çalmıştı. Bu üç gün önceydi ve polisler hırsızı yakalamamıştı.

«Polis şimdi onu asla yakalamayacak!» dedi Mr. Stuart. «O ülkenin dışında olacak.»

«Oh evet, yakalayacaklar,» dedi Mr. Ralph. «Londra'daki bütün tren istasyonlarını ve Liverpool, Glasgow, ve Southamptondaki gemileri gözetleyen dedektifler vardır. Hatta ülkeden çıksa bile, İtalya'da Brindisi' de, Mısır'da Süveys'te ve Amerika'da New York'ta gemileri gözetleyen detektifler vardır.»

«Oh, haydi oyunumuzu oynayalım. Hırsıza aldırmayın şimdi,» dedi Mr. Fiannigan.

Onlar oynamaya başladılar fakat daha sonra kâğıtları kararlarken (karıştırırlarken), tekrar hırsızlıktan bahsettiler.

«Hırsızın yakalanması için 4,000 pound(luk) bir ödül var.» dedi Mr. Ralph. «Onu yakında muhakkak yakalarlar. Bütün o para ile nereye gidebilir?»

«Dünya, içinde saklanmak için çok büyük bir yerdir!» dedi Mr. Stuart.

İlk defa konuşarak Mr. Fogg, «Birkaç yıl önce büyük bir yerdî,» dedi.

«Dünya küçüldü mü?» diye güldü Mr. Stuart.

«Evet, küçüldü,» dedi Mr. Ralph. «Birkaç yıl önce, dünyanın etrafını dolaşmak birçok aylar, belki yıllar isterdi. Fakat şimdi Hindistan üzerinden, Amerika üzerinden demiryolu vardır ve gemiler Süveyş Kanalından geçebilir. İnsan üç ay içinde dünyanın etrafını dolaşabilir.»

«Seksen günde,» dedi Mr. Fogg.

«Eğer denizde fırtınalar olsa seksen günde yapamazdı!» dedi Mr. Stuart.

«Seksen gün yeterlidir,» diye cevap verdi Mr. Fogg.

«Ve eğer Hintliler demiryolu hatlarını tahrip etseler?»

«Seksen gün yeterlidir,» diye tekrar etti Mr. Fogg.

«Bunu senin seksen günde yaptığını görmek isterdim!» dedi Mr. Stuart. «Seninle 4,000 pound'a bahse girerim imkânsızdır.»

«Mümkündür,» dedi Mr. Fogg.

«Öyleyse yapacak mısınız?» dedi Mr. Stuart.

«Oh, oyunumuza devam edelim,» dedi diğer beyler, sabırsızlıkla. «Bu sadece bir şakadır.»

«O bir şaka değildir,» dedi Mr. Fogg ciddiyetle. «Bankada 20,000 poundum var. Eğer seksen günde dünyanın etrafını dolaşmazsam, o para size ait olacak, beyler.»

Mr. Fogg cebinden bir muhtıra (hatıra defteri) çıkardı ve ona dikkatle le baktı.

«Bugün çarşambadır, 2 Ekim. Londra'yı bu gece saat 8.45'te terk edeceğim. Bu odaya 21 aralık cumartesi günü saat 8.45'te döneceğim. Eğer o zaman burada değilsem, 20,000 pound'umu aranızda taksim edeceksiniz. Şimdi oyuna devam edelim.»

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
60

ÖZET

I

Against bir edattır ve «karşı, aykırı, aleyhinde» anlamlarını verir.

He can't do anything against his wife's wishes.

You mustn't sell these things at this price; it is against the law.

I am against this plan.

The runners couldn't run fast because they were running against the wind.

Your coming here is against the captain's orders.

Karısının arzularına aykırı herhangi bir şey yapamaz.

Bu şeyleri bu fiyata satmamalısınız; kanuna aykırıdır.

Bu plana karşıyım. (muhalifim)

Koşucular hızlı koşamadılar, çünkü rüzgâra karşı koşuyorlardı.

Buraya gelişiniz kaptanın emirlerine aykırıdır.

«Yanında, yanı başında» anlamını veren **beside** bir edattır ve **by** ile eş anlamlıdır.

Tom is sitting by the fire.

Tom is sitting beside the fire.

She is walking beside her father.

Tom ocağın yanında oturuyor.

Tom ocağın yanında oturuyor.

Babasının yanında yürüyor.

II

Must yardımcı fiili, önünde bulunduğu fiilin yapılmasının gerekli olduğunu gösterir. Ancak bu gereklilik sözü söyleyenin isteğini anlatır.

You must wash the plates more carefully.

Tabakları daha dikkatli yıkamalısın. (Ben öyle istiyorum.)

They must learn these new words. Bu yeni kelimeleri öğrenmeliler.

Türkçeye çevrilişi bakımından **must**'a çok benzeyen **have to** da bir zorunluluk gösterir, ancak bu zorunluluk sözü söyleyenin isteğini değil diğer dış zorunluğu ifade eder.

He must clean his shoes himself. Ayakkabılarını kendisi temizlemeli. (Benim isteğim.)

He has to clean his shoes himself. Ayakkabılarını kendisi temizlemeli. (Benim isteğim olduğu için değil, kural bu olduğu için.)

The students must be there before ten o'clock. Öğrenciler saat on'dan önce orada olmalı. (Benim isteğim.)

The students have to be there before ten o'clock. Öğrenciler saat ondan önce orada olmalı. (Böyle bir mecburiyet konulmuş.)

Must yardımcı fiilinin tek şekli vardır. Bununla şimdiki zaman ve cümleye gelecek zaman gösteren sözcükler eklemek koşuluyla gelecek zaman ifade edilebilir.

You must go now. Şimdi gitmelisiniz. (Şimdiki Zaman)

You must go tomorrow. Yarın gitmelisiniz. (Gelecek Zaman)

Have to yardımcı fiilinin ise bütün zamanları anlatacak biçimleri vardır.

We have to answer these questions. Bu sorulara cevap vermeliyiz.

We had to answer these questions. Bu sorulara cevap vermek zorunda kaldık.

We will have to answer these questions. Bu sorulara cevap vermek zorunda kalacağız.

İçinde **have** bulunan cümlelerin soru şeklinin **have**'i cümle başına almakla, olumsuz şekli de **have** yanına bir **not** getirmekle yapıldığını biliyoruz.

Fakat **have** fiili **to** edatı ile birlikte zorunluluk anlatmak üzere kullanıldığında bunların soru ve olumsuzu **do** yardımcı fiiliyle yapılır.

They have some money. Biraz paraları var.

Have they any money?
They haven't any money.

Hiç paraları var mı?
Hiç paraları yok.

We have to learn English.
Do we have to learn English?
We don't have to learn English.

İngilizce öğrenmeliyiz.
İngilizce öğrenmeli miyiz?
İngilizce öğrenmek zorunda değiliz.

Must yardımcı fiilin olumsuz bir cümlede kullanılışı bir zorunluluğun olmayışını değil, aksi bir zorunluluk ifade eder.

She mustn't touch these pictures. Bu resimlere dokunmamalı.

Bu cümle «Resimlere dokunmalı.» cümlesindeki zorunluluğun olmadığını değil, dokunmama zorunluluğu olduğunu, dokunmasının yasak edildiğini anlatan bir cümledir. Bu durumu şöyle özetleyebiliriz.

Must, olumlu cümlede sözü söyleyenin ortaya koyduğu bir zorunluluğu ifade eder. Olumsuz cümlede aksi bir zorunluluk veya yasaklama anlatır.

Bir mecburiyetin bulunmadığını anlatmak için **have to** kullanılır.

She must come again. Tekrar gelmeli. (Benim isteğim.)

She has to come again. Tekrar gelmeli. (Durum gerektiriyor.)

She mustn't come again. Tekrar gelmemeli. (Gelmek zorunda; gelmesi yasak.)

She doesn't have to come again. Tekrar gelmek zorunda değil.

Zorunluluk olmadığını göstermek için kullanılan **don't have to** ile hemen hemen aynı anlamda olan **need** fiilinin olumsuz şekli **needn't** da bir zorunluluğun olmadığını ifade eder.

Don't have to ile aralarındaki fark, **needn't** ile, sözü söyleyenin zorunluluğu ortadan kaldırdığı, diğerinde ise dış etkiler veya alışkanlıkların böyle bir zorunluluğu kaldırdığı anlaşılır.

You needn't go there. Oraya gitmenize lüzum yok. (Bence gerek yok.)

You don't have to clean your room; the servant will do it. Odanı temizlemek mecburiyetinde değilsin, onu uşak yapacak.

She needn't write the exercises three times. Alıştırmaları üç kere yazmasına gerek yok.

Ahmet needn't go so early; he can stay a little longer.

Ahmet'in bu kadar erken gitmesine gerek yok, biraz daha (uzun) oturabilir.

III

Instead of «yerine» anlamında bir edat grubudur.

**instead of food
instead of a book**

yiyecek yerine
bir kitap yerine

Give me some money instead of food.

Bana yiyecek yerine biraz para ver.

I like reading adventure stories instead of history books.

Tarih kitapları yerine macera hikâyeleri okumayı severim.

Can I eat oranges instead of apples?

Elma yerine portakal yiyebilir miyim?

Türkçe karşılığı «rağmen» olan in spite of da bir edat grubudur.

We didn't put on our overcoats in in spite of the cold weather.

Soğuk havaya rağmen paltolarımızı giymedik.

I was able to write only two letters because of shortness of time.

Zaman kısalığı yüzünden sadece iki mektup yazabildim.

She comes home late in spite of her father's orders.

Babasının emirlerine rağmen eve gelir.

IV

Öntakılar isim, fiil, sıfat gibi sözcüklerin önüne gelerek onlara yeni anlamlar kazandırır. Aşağıdaki örnek cümlelerde bunları inceleyiniz:

**You can sleep in this room.
Don't make a noise, he is asleep.
He isn't asleep, he is awake.
They misunderstood me and didn't help.**

Bu odada uyuyabilirsiniz.
Gürültü yapma, o uykuda.
Uykuda değil, uyanık.
Beni yanlış anladılar ve yardım etmediler.

Don't misunderstand me, I only wanted to show you the right way.

Beni yanlış anlama, ben sana sadece doğru yolu göstermek istedim.

I'll show you two misprints in this book.

Size bu kitapta iki baskı hatası göstereceğim.

He was an unknown man two years ago, but now he is very famous.	İki yıl önce bilinmeyen bir adamdı, fakat şimdi çok meşhurdur.
They put a newspaper over the cage and uncovered the cage in the morning.	Kafesin üzerine bir gazete koydular ve kafesi sabahleyin açtılar.
When you disagree with me, tell me at once; I'll try to explain.	Benimle aynı fikirde olmadığın zaman derhal söyle; açıklamaya çalışacağım.
If all the countries disarm, we will live in peace.	Bütün ülkeler silahsızlanırsa barış içinde yaşayacağız.
You can't discourage me; I'll learn it very quickly.	Benim cesaretimi kıramazsınız, onu çok çabuk öğreneceğim.
I dislike walking about in crowded streets.	Kalabalık caddelerde dolaşmaktan nefret ederim.
His novel was incomplete when he died.	Öldüğü zaman romanı tamamlanmamıştı.
We shall write all the incorrect sentences again.	Bütün yanlış cümleleri tekrar yazacağız.
This is a correct sentence, don't try to correct it.	Bu doğru bir cümledir, onu düzeltmeye çalışma.
There are indirect roads to the sea, but this is the shortest.	Denize dolaşarak giden yollar var, fakat en kısası budur.
Everything she wants is impossible.	Onun istediği her şey imkânsızdır.
She is very impatient; she goes to the station two hours before the train comes.	O çok sabırsızdır, tren gelmeden iki saat önce istasyona gider.

Bu cümlelerde **asleep** ve **awake** ile yapılanlar hariç diğerlerinde «gayri, na-» anlamında birer olumsuzluk öntakısı almış sözcükler görülmektedir. Bunlar dışında **out, over, under** sözcükleri de birer öntakı olarak kullanılırlar. Fakat bunlar önem bakımından ikinci derecededir.

Sontakılar sözcüklerin sonlarına gelerek onların anlamlarında küçük değişiklikler yaparlar. Bunları da kısaca özetleyelim:

She is a teacher; she teaches English.

O bir öğretmendir, İngilizce öğretir.

This is an easy question; I can answer it easily.

Bu kolay bir sorudur, ona kolayca cevap verebilirim.

I have a lot of Italian friends in Italy.

İtalya'da birçok İtalyan arkadaşlarım var.

She doesn't like rainy weather because she likes walking about in the park.

Yağmurlu havayı sevmez çünkü parkta dolaşmaktan hoşlanır.

He didn't say anything understandable.

Anlaşılabilir (makul) bir şey söylemedi.

Sea water isn't drinkable.

Deniz suyu içilemez.

It is an acceptable condition.

O kabul edilebilir bir şarttır.

They darkened the room because the baby was sleeping.

Odayı kararttılar çünkü bebek uyuyordu.

My wife will shorten her dress in summer.

Karım yazın elbisesini kısaltacak.

If you put some more sugar in the milk, it will sweeten the milk too much.

Süte biraz daha şeker koyarsanız sütü çok tatlılandırarak.

He loosened the rope and the horse got up.

İpi gevşetti ve at ayağa kalktı.

A careful maid doesn't break plates often.

Dikkatli bir hizmetçi sık sık tabak kırmaz.

Put two spoonfuls of jam on this plate.

Bu tabağa iki kaşık (dolusu) reçel koy.

The thief took two handfuls of money and ran away.

Hırsız iki avuç dolusu para aldı ve kaçtı.

How can I thank for your goodness?

İyiliğiniz için nasıl teşekkür edebilirim?

They didn't tell me anything about his shortness.

Onun kısalığı hakkında bana hiçbir şey söylemediler.

She spent her childhood in a small village.

Çocukluğunu küçük bir köyde geçirdi.

You can trust my friendship, I'll always stand by you.

Arkadaşığımıza güvenebilirsiniz, daima sizi destekleyeceğim.

50 ve 59. dersler arasında «açıklamalar» başlığı altında öğretilen konular için örnek cümleler veriyoruz. Bunları, zorlukla karşılaştığınızda ait oldukları derslere başvurarak inceleyiniz.

The farmer and his wife lived happily for ever.

Çiftçi ve karısı ebediyen mutlu olarak yaşadılar.

The ship was far off when we came down the hill.

Tepeden aşağı indiğimiz zaman gemi uzaktaydı.

I like my sister as much as my son.

Kız kardeşimi oğlum kadar çok severim.

Keep close to me, or the dogs will bite you.

Bana yakın dur, yoksa köpekler seni ısıracaklar.

Will you stand by me when I fight with the others?

Ben diğerleriyle kavga ederken beni destekleyecek misin?

The policeman took the thief by the arm and brought him to the police station.

Polis hırsız kolundan tuttu ve onu karakola getirdi.

She went on her knees in front of the priest.

Papazın önünde diz çöktü.

I haven't yet finished my work.

İşimi henüz bitirmedim.

The boat drew near and we saw four men in it.

Kayık yaklaştı ve içinde dört adam gördük

I can't run so fast as before; I am an old man now.

Eskiden olduğu gibi hızlı koşamam, şimdi yaşlı bir adamım.

She is a very good woman indeed. We must help them as much as we can.

O gerçekten çok iyi bir kadındır. Onlara elimizden geldiği kadar çok yardım etmeliyiz.

I spent a hundred liras, that is, three pounds.

Yüz lira harcadım, yani üç pound.

If you set the dog free, it will bite the children playing in the garden.

Köpeği serbest bırakırsan bahçede oynayan çocukları ısıracak.

The tourists will be here by ten o'clock.

Turistler saat ona kadar burada olacaklar.

They won a few battles but they lost the war.

Birkaç muharebe kazandılar, fakat savaşı kaybettiler.

We stopped the match because it was growing dark.

Maçı durdurduk çünkü hava kararıyordu.

She is a large old ship.

O büyük eski bir gemidir.

You are to get up at seven.

Yedide kalkacaksınız.

You mustn't make a fire in the forest.

Ormanda ateş yakmamalısınız.

We saw them no more.

Onları bir daha görmedik.

The apples on the big plate are no less than fifteen.

Büyük tabaktaki elmalar on beşten az değildir.

I climbed the tree so as to see the ship better.

Gemiyi daha iyi görmek için ağaca tırmandım.

The soldiers kept watch all night so as to catch the thief.

Askerler hırsızı yakalamak için bütün gece nöbet tuttular.

Selma touched me on the arm.

Selma koluma dokundu.

The car was out of sight when we came to the road.

Yola geldiğimiz zaman otomobil gözden uzaktaydı. (Görünürde yoktu.)

I set the table ready and we began eating.

Masayı hazırladım ve yemeye başladık.

The train comes at ten p.m. So you have changed your mind again.

Tren (sabah) on'da gelir. Demek fikrini yine değiştirdin.

I liked turning somersaults when I was a child.

Çocukken takla atmayı severdim.

They worked on these statue for years and years.

Bu heykel üzerinde yıllarca çalıştılar.

My new watch doesn't keep good time.

Yeni saatim doğru gitmiyor.

Never mind the price; I'll buy anything you want.

Fiyata bakma. İstediğin herhangi bir şeyi alacağım.

He is sure to come; he promised me yesterday.

Mutlaka gelecek, bana dün söz verdi.

I'll bet you ten liras there are more than fifty oranges in this basket.

Seninle on lira bahse girerim, bu sepette elli portakaldan daha fazla var.

Get on with your writing; you must finish the letter before your father comes.

Yazmana devam et, baban gelmeden önce mektubu bitirmelisin.

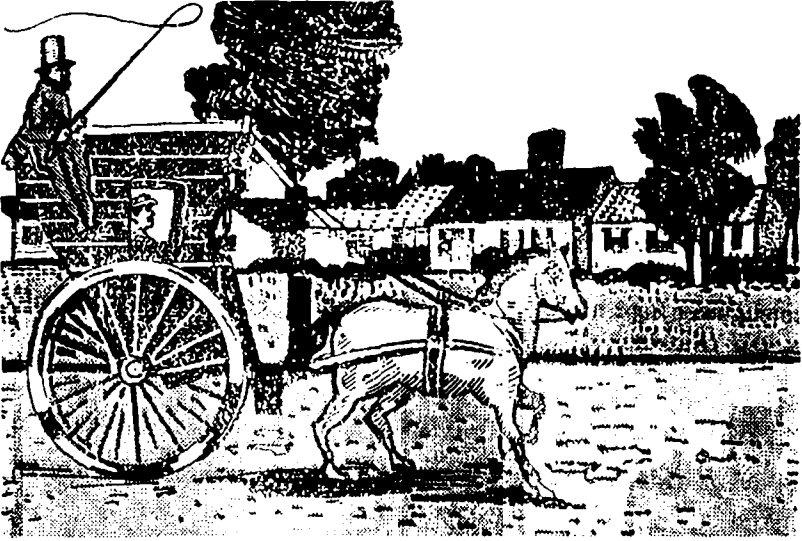
The girl broke the glass, but her mother said, «Never mind, bring another glass.»

Kız bardağı kırdı, fakat annesi, «Aldırma, başka bir bardak getir,» dedi.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
61

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

anchor [enkı]

arrival [ırayvıl]

ashore [ıšo:]

British [britiş]

column [kolım]

consul [konsıl]

departure [dipa:çı]

description

[diskripişın]

gemi demiri

varış

kıyıya

İngiliz

sütun

konsolos

kalkış

tarif

calmly [ka:mli]

camp [kemp]

canal [kine]

palm [pa:m]

platform

[pletfo:m]

[port [po:t]

remark [rima:k]

sakince,

sükûnetle

kamp

kanal

hurma, palmiye

platform, peron

liman

düşünce, mütalâa

disappointed
[disɪpɔɪntɪd]
drop [drɒp]

excited [ɪksaɪtɪd]
eyebrows [aɪbraʊz]
grin [grɪn]
lean [li:n]
lock [lɒk]
mackintosh [mekɪntɔʃ]
midnight [mɪdnaɪt]
pack [pæk]

hayal kırılığı
na uğramış
düşürmek,
atmak
heyecanlı
kirpik
sırıtmak
dayanmak
kilitlemek
yağmurluk
gece yarısı
paket etmek

roll [roul]
rug [rʌg]
safe [seɪf]
sail [seɪl]
scene [si:n]
southern [sɑðn]
stamp [stemp]
via [vaɪ]
voyage [vɔɪɪd]

tomar
örtü, kilim
kasa
(gemi) seyretmek,
gitmek
manzara
güney
damgalamak
yoluyla, üzerinden
deniz yolculuğu

AÇIKLAMALAR

keep a record

«Bir yere kaydetmek, not etmek» anlamındadır.

I always keep a record when I travel.

The engineer kept a record for the new machine.

Seyahat ettiğim zaman daima not (kayıt) tutarım.

Mühendis yeni makine için bir kayıt tuttu.

up to time

«Vaktinde, tam vaktinde, verilen zamana uygun» anlamındadır.

The ship arrived in London up to time.

Gemi Londra'ya zamanında geldi.

to get stamped

Get fiilinin çeşitli anlamlar verdiğini biliyoruz. Bunlardan biri, bir fiilin üçüncü şekli ile kullanılarak o fiilin yaptırılmasını anlatmasıdır.

to get stamped
to get repaired
to get cleaned

mühürletmek
tamir ettirmek
temizletmek

I'll get your name written in the list.

İsmini listeye yazdırtacağım.

She got her umbrella changed.

Şemsiyesini değiştirtti.

Is anything the matter?

Konuşma dilinde «ne var? ne oldu?» anlamında kullanılan bir ifadedir.

You are very quiet today. Is anything the matter?

Bugün çok sessizsin. Bir şey mi oldu?

Why is she crying? Is anything the matter?

Niçin ağlıyor? Bir şey mi oldu?

She is calling up the police. Is anything the matter?

Polise telefon ediyor. Ne var?

to sail

İngilizcede gemilerin, kayıkların su üzerinde gitmelerini ifade eden bu fiilin Türkçede tam karşılığı yoktur. Araçça bir fiil olan «seyretmek» bu anlamdadır.

There were three small boats sailing on the lake.

Gölün üstünde giden (seyreden) üç küçük kayık vardı.

Our ship sailed through the Bosphorus.

Gemimiz İstanbul Boğazından (geçerek) seyretti.

via

Latineden İngilizceye geçmiş bir sözcük olup Türkçeye «üzerinden, yoluyla» şeklinde çevrilebilir.

They went to France via Roma.

Fransa'ya Roma üzerinden (yoluyla) gittiler.

You can go to Ankara via Bolu.

Ankara'ya Bolu üzerinden (yoluyla) gidebilirsiniz.

be due

«Belli bir süre içinde veya belli bir tarihte olması beklenen» anlamında ve doğru-
dan doğruya Türkçe karşılığı olmayan bir fiildir.

**When is your train due?
They are due to arrive here in
the afternoon.**

Treninin ne zaman gelmesi gerek?
Buraya öğleden sonra varmaları
(gelmeleri) bekleniyor.

drop anchor

Türkçeye tam olarak «demir atmak» anlamında çevrilebilecek olan bir fiildir.

**Is our ship going to drop anchor
before lunch time?
All the ships dropped anchor near
the port.**

Gemimiz öğle yemeği vaktinden önce
demir atacak mı?
Bütün gemiler limanın yakınına demir
attılar.

PASSEPARTOUT GETS A SURPRISE

In Mr. Fogg's house Passepartout was sitting in his room. He knew now that Mr. Fogg always came home and went to bed at midnight. At 7.50 p.m. he was surprised when he heard Mr. Fogg coming in and calling «Passepartout.» He went downstairs to see what was the matter.

«It is not midnight, sir. Is anything the matter?»

«No, but we must be ready to leave the house in ten minutes.»

Passepartout grinned. He thought it was a joke.

«Are you going away from home, sir?» he asked.

«Yes, Passepartout, we are going round the world. I want you to pack two shirts and three pairs of stockings for me, and the same for yourself. Bring my mackintosh and travelling rug, too. That will be all. Put the things in a bag.»

Passepartout raised his eyebrows, «Round the world?»

«Yes, in eighty days,» replied Mr. Fogg calmly.

Passepartout went upstairs to his room. He said to himself. «I came here because I wanted to be quiet!»

He packed the things in a carpet bag and went downstairs. Mr. Fogg was ready. There was a red book under his arm. It was a Guide, telling times of arrivals and departures of ships and trains all over the world. Mr. Fogg took a big roll of bank-notes from the safe; then they went out.

Mr. Fogg locked the front door and called a cab to take them to the station. Passepartout bought two first-class tickets to Paris. The gentlemen from the club were on the platform to see them off. «Good-bye, gentlemen. I will see you again on Saturday, 21st December, at 8.45 p.m.,» said Mr. Fogg, and he waved to them from the train.

It was a dark rainy night. Mr. Fogg leaned back in his corner seat. Then he took a notebook from his pocket and wrote:

		Days
London to Suez, via Paris, Turin, Brindisi	train and ship	7
Suez to Bombay	ship	13
Bombay to Calcutta	train	3
Calcutta to Hong Kong	ship	13
Hong Kong to Yokohama	ship	6
Yokohama to San Francisco	ship	22
San Francisco to New York	train	7
New York to London	ship and train	<u>9</u>
		80

Then he drew columns on a page:

Date	Place	Remarks
------	-------	---------

Now he was ready to keep a record of his journey. He put his hook in his pocket and fell asleep.

Passepartout was excited. He sat in his corner seat, holding the bag. He looked at his master. Was he only joking about going round the world? The railway tickets were only to Paris. Perhaps they would stop in Paris. That would be good. He would go to the circus and see his old friends.

But next day, Passepartout was disappointed. They did not stop in Paris. They bought new railway tickets, and went on. They ate and slept on the train. The train rushed through France and Italy. At last, at 4 p.m. on Saturday, 5th October, they arrived at Brindisi. Was this the end of the journey? No! They went on board a ship at once.

«This is a large ship, sir. Where is it going?» asked Passepartout.

«It is going through the Suez Canal to Bombay,» replied Mr. Fogg. «It is the Mongolia, a very fast ship.»

That evening, Mr. Fogg wrote in his notebook:

Oct. 3, Thur.	Paris	up to time
Oct. 4, Fri.	Turin	up to time
Oct. 5, Sat.	Brindisi	up to time

Passepartout enjoyed the voyage from Brindisi to Port Said. The ship entered the Suez Canal on Tuesday, 8th October, and sailed for a hundred miles down the long canal. Passepartout sat on deck in the sun. He watched the Arab camps beside the Canal, the palm trees on the bank, and the strange Arab boats on the water. Mr. Fogg was not interested in the scene.

THE DETECTIVE WAITS

At the southern end of the Canal, in the town of Suez, a British detective called Mr. Fix was waiting for the Mongolia to arrive. He wanted to win the 4,000 pounds reward for the capture of the London robber.

«When is the Mongolia due to arrive?» he asked the British consul, who was also waiting.

«At 11 a.m. Are you meeting someone?» asked the Consul.

«No, I am hoping to catch the man who stole 55,000 pounds from a London bank.»

«But how will you know the robber?»

«Oh, I'm sure I'll know him,» replied Mr. Fix. «I have a description of him from the police in London. How long will the ship stop at Suez?»

«Four hours,» replied the Consul. «Just long enough to take on coal.»

«Good,» said Mr. Fix. «I'll have four hours to find my man.»

When the Mongolia came into the port, a dozen boats went to meet her. The Mongolia dropped anchor at 11 a.m. It was up to time. Mr. Fogg wrote in his notebook:

Oct. 9, Wed.	Suez	up to time
--------------	------	------------

Most of the passengers went ashore in the small boats. Fix looked carefully at each man who stepped ashore. He did not see his man. Then a passenger with a passport in his hand asked him, «Where is the office of the British Consul? I want to get this passport stamped.»

Mr. Fix saw the photograph on the passport. He was sure it was the man he wanted! «Whose passport is that?» he asked.

«It belongs to my master,» replied Passepartout. «He does not want to come ashore himself. He has sent me to have his passport stamped.»

«You cannot do that for him,» said Mr. Fix. «He must take it to the Consul's office himself.»

PASSEPARTOUT BİR SÜRPRİZLE KARŞILAŞIYOR

Mr. Fogg'un evinde Passepartout odasında oturuyordu. Şimdi biliyordu ki Mr. Fogg daima eve gece yarısı geliyor ve yatıyordu. Akşam saat 7.50 de Mr. Fogg'un geldiğini ve «Passepartout» diye seslendiğini duyunca şaşırıldı. Aşağıya meselenin ne olduğunu görmeye (anlamaya) indi.

«Vakit gece yarısı değil, efendim. Bir mesele mi var? (Bir şey mi oldu?)»

«Hayır, fakat evi on dakika içinde terk etmeye hazır olmalıyız.»

Passepartout sıırttı. Onun bir şaka olduğunu zannetti.

«Evden uzağa mı gidiyorsunuz, efendim?» diye sordu.

«Evet, Passepartout, dünyayı dolaşacağız. Benim için iki gömlek üç çift çorap, kendin için de aynını paket etmeni istiyorum. Benim yağmurluğumu ve seyahat örtümü de getir. Hepsi bu kadar. Eşyayı bir çantaya koy.»

Passepartout kaşlarını kaldırdı, «Dünyanın etrafında mı?»

«Evet, seksen günde,» diye cevap verdi Mr. Fogg sakın bir şekilde.

Passepartout yukarıya odasına çıktı. Kendi kendine söylendi. «Ben buraya sakın olmak için geldim!» dedi.

Eşyayı halı(dan) bir bavul içinde topladı ve aşağı kata indi. Mr. Fogg hazırды. Koltuğunun altında kırmızı bir kitap vardı. O bütün dünyadaki trenlerin ve vapurların varış ve kalkış saatlerini söyleyen (gösteren) bir rehberdi. Mr. Fogg kasadan büyük bir deste kâğıt para aldı; sonra dışarı çıktılar.

Mr. Fogg ön kapıyı kilitledi ve onları istasyona götürmesi için bir araba çağırdı. Passepartout Paris'e iki (tane) birinci mevki bilet aldı. Kulüpteki beyler onları uğurlamak üzere perondaydılar. «Hoşça kalın beyler. Sizi tekrar 21 aralık cumartesi günü akşam saat 8.45 te göreceğim.» dedi Mr. Fogg ve onlara trenden el salladı.

Karanlık yağmurlu bir geceydi. Mr. Fogg köşe koltuğunda geriye yaslandı. Sonra cebinden bir defter çıkardı ve yazdı:

Londra'dan Süveyş'e, Paris, Turin, Brindisi		Günler
üzerinden	tren ve vapur	7
Süveyş'ten Bombay'a	vapur	13
Bombay'dan Kalküta'ya	tren	3
Kalküta'dan Hong Kong'a	vapur	13
Hong Kong'tan Yokohama'ya	vapur	6
Yokohama'dan San Fransisko'ya	vapur	22
San Fransisko'dan New York'a	tren	7
New York'tan Londra'ya	vapur ve tren	9
		<hr/> 80

Sonra bir sayfaya sütunlar çizdi:

Tarih	Yer	Düşünceler
-------	-----	------------

Şimdi seyahatinin kayıt(lar)ını tutmaya hazırdı. Kitabını cebine koydu ve uykuya daldı.

Passepartout heyecanlıydı. Çantayı tutarak köşe yerinde oturuyordu. Efendisine baktı. O dünyayı dolaşmak konusunda sadece şaka mı yapıyordu? Tren biletleri sadece Paris'eydi. Belki Paris'te duracaklardı. O iyi olacaktı. Sirke gidecek ve eski arkadaşlarını görecekti.

Fakat ertesi gün Passepartout hayal kırıklığına uğradı. Onlar Pariste durmadılar. Yeni tren biletleri aldılar ve devam ettiler. Trende yediler-ve uyudular. Tren Fransa'dan ve İtalya'dan hızla geçti. En nihayet 5 ekim cumartesi günü öğleden sonra 4'te Brindisi'ye vardılar. Bu seyahatin sonu muydu? Hayır! Derhal bir vapura bindiler.

«Bu büyük bir vapur, efendim. Nereye gidiyor?» diye sordu Passepartout.

«Süveyş Kanalından geçerek Bombay'a gidiyor,» diye cevap verdi Mr. Fogg. «O Mongolia'dır, çok süratli bir gemi.»

O akşam Mr. Fogg defterine yazdı:

3 ekim perşembe	Paris	vaktinde
4 ekim cuma	Turin	vaktinde
5 ekim cumartesi	Brindisi	vaktinde

Passepartout, Brindisi'den Port Said'e olan yolculuktan hoşlandı. Gemi 8 ekim salı (günü) Süveyş Kanalına girdi ve uzun kanal boyunca yüz mil gitti. Passepartout güvertede güneşte oturdu. Kanalin yanındaki Arap kamplarını, kıyıdaki hurma

ağaçlarını, su üstündeki acayip Arap kayıklarını seyretti. Mr. Fogg manzara ile ilgili değildi.

DEDEKTİF BEKLİYOR

Kanalın güney ucunda, Süveyş kasabasında, Mr. Fix isimli bir İngiliz dedektifi Mongolia'nın gelmesini bekliyordu. O Londralı hırsızın yakalanması için (verilecek olan) 4,000 pound'u kazanmak istiyordu.

«Mongolia'nın ne zaman gelmesi gerekiyor?» diye beklemekte olan İngiliz Konsolosuna sordu.

«11'de. Birisini mi karşılıyorsunuz?» diye sordu Konsolos.

«Hayır, bir Londra bankasından 55,000 pound çalan adamı yakalamayı umuyorum.»

«Ama hırsız nasıl bileceksiniz?»

«Oh, eminim (ki) onu bileceğim,» diye cevap verdi Mr. Fix. «Londra'daki polisten (bende) onun bir tarifi var. Gemi Süveyş'te ne kadar duracak?»

«Dört saat,» diye cevap verdi Konsolos. «Sadece kömür alacak kadar yeterli süre.»

«İyi,» dedi Mr. Fix. «Adamımı bulmak için dört saatim olacak.»

Mongolia limana geldiği zaman, bir düzine kayak onu karşılamak için gitti. Mongolia saat 11'de demir attı. O vaktindeydi. Mr. Fogg defterine yazdı:

9 Ekim, çarşamba Süveyş vaktinde

Yolcuların çoğu küçük kayıklarda karaya çıktılar. Fix karaya ayak basan her bir adama dikkatle baktı. Adamını görmedi. Sonra elinde pasaport olan bir yolcu ona sordu. «İngiliz Konsoloslugu Ofisi nerededir? Bu pasaportu mühürletmek istiyorum.»

Mr. Fix pasaporttaki fotoğrafı gördü. Emindi (ki) istediği adam oydu!

«O kimin pasaportudur?» diye sordu.

«O efendime aittir,» diye cevap verdi Passepartout. «Kıyıya kendisi gelmek istemiyor. Beni pasaportunu mühürletmek için gönderdi.»

«Bunu onun için yapamazsın,» dedi Mr. Fix. «Onu Konsolos'un ofisine kendisi götürmeli.»

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
62

EDATLAR

except

«Hariç, başka» anlamında bir edattır.

except Sunday

I can come every day except Sunday.

I play all games except basketball.

All the boys went to the cinema except Ahmet.

I have read all the books except this big one.

Pazardan başka

Pazar hariç, her gün gelebilirim.

Basketbol hariç, bütün oyunları oynarım.

Ahmet hariç, bütün çocuklar sinemaya gittiler.

Bu büyüğü hariç, bütün kitapları okudum.

past

Birinci kursumuzda saatleri öğrenirken «geçiyor» anlamına geldiğini gördüğümüz **past** edat olarak kullanıldığı zaman «önünden, ön tarafından» anlamına» gelir.

past

past the house

He is walking past the house.

He always goes past our gate.

You can go there past our school.

önünden

evin önünden

Evin önünden yürüyor. (geçiyor)

Her zaman bahçe kapımızın önünden gider. (geçer)

Oraya bizim okulun önünden gidebilirsin.

until

Birinci kursumuzun 86. dersinde kısaca temas ettiğimiz ve «-e kadar» anlamına gelen **until** zaman bildiren isimlerle beraber kullanılır.

until	-e kadar
They played football until evening.	Akşama kadar futbol oynadılar.
He slept until ten o'clock.	Saat ona kadar uyudu.
They danced until midnight.	Gece yarısına kadar dans ettiler.
I studied English until lunch time.	Öğle yemeği vaktine kadar İngilizce çalıştım.

Until sözcüğü bu derste görmüş olduğumuz diğer edatlardan farklı olarak iki cümleyi birbirine bağlayan bir bağlaç olarak da kullanılabilir.

until	-e kadar
He came.	O geldi.
until he came	o gelinceye kadar
I studied English until he came.	O gelinceye kadar İngilizce çalıştım.
They played football until they were tired.	Onlar yorgun oluncaya kadar futbol oynadılar.
It rained until the streets were full of water.	Caddeler su ile dolu oluncaya kadar (yağmur) yağdı.
She cried until her eyes were red.	Gözleri kırmızı oluncaya kadar ağladı.
Don't go anywhere until I come back.	Ben geri gelinceye kadar bir yere gitme.
Don't open the window until I go out.	Ben dışarıya gidinceye kadar pencereyi açma.
You must study until you finish your lessons.	Derslerini bitirinceye kadar çalışmalısın.
I will stay here until I finish the work.	İşi bitirinceye kadar burada kalacağım.
He will love her until he dies.	Ölünceye kadar onu sevecek.
Don't make any noise until I wake up.	Ben uyanıncaya kadar hiç gürültü yapmayın.
Walk along this street until you come to a large house.	Büyük bir eve gelinceye kadar bu cadde boyunca yürü.

Çoğu zaman **until** sözcüğü biraz kısaltılmış olarak **till** şeklinde kullanılır. İkisinin arasında bir anlam farkı yoktur.

beyond

«İlerisinde, ötesinde» anlamına gelen **beyond** genellikle yer isimleriyle beraber kullanılır.

beyond	ilerisinde, ötesinde
beyond the lake	gölün ötesinde
There is a white house beyond the lake.	Gölün ötesinde beyaz bir ev var.
Their house is beyond the river.	Evleri nehrin ötesindedir.
There is a forest beyond the hill.	Tepenin ilerisinde bir orman vardır.
They live beyond the woods.	Ormanın ilerisinde otururlar.
There are some small lakes beyond this mountain.	Bu dağın ilerisinde bazı küçük göller vardır.

Beyond edatı bir deyim olarak kişilerle kullanılır ve «anlayışı dışında» anlamına gelir.

This problem is beyond Ahmet.	Bu problem Ahmet'in anlayışı dışındadır.
That question is beyond me.	Bu mesele (soru) benim kârım değil.
It's beyond her.	Bu ona göre değil. (Aklı ermez.)

ALİŞTIRMALAR

I

Boş yerleri doldurunuz.

1 - Your daughter is crying. Is anything .... matter? 2 - I can't turn .... somersault now because I am too fat. 3 - The girl waited for the young man for years .... years. 4 - My watch is correct; it keeps .... time. 5 - Never mind the mistakes, I'll correct all .... them. 6 - He is sure .... catch cold if he stands between the two doors. 7 - Get .... with your work; you must finish it before eleven o'clock. 8 - The teacher kept .... record for each student. 9 - The ship is due .... arrive in Istanbul at seven 'clock. 10 - The ship didn't drop .... because there was a strong wind. 11 - You must .... your passport stamped before

you go on board the ship. 12 - They listened to the same music for hours and .....

II

Boş bırakılan yerlere except, past, until, beyond edatlarından birini koyunuz.

1 - I can eat anything .... potatoes. 2 _The tourists went .... our house. 3 - She won't wait for you .... six o'clock. 4 - I like all English actors .... Norman Wisdom. 5 - The stream is .... that hill. 6 - The old man walked .... the church. 7 - This book is .... Margaret; she can't understand it. 8 - They waited for me ....finished my work.

III

Translate into Turkish.

1 - I heard a knock on the door. 2 - He rescued four people from the burning house. 3 - She engaged two men for the garden. 4 - The room was very untidy; the newspapers and the magazines were on the floor. 5 - This girl has very beautiful eyebrows. 6 - I was very excited, so I couldn't answer some of the questions. 7 - The ship sailed through the canal. 8 - There were palm trees along the street. 9 - The scene is beautiful from this hill. 10 - The ship dropped anchor near the island. 11 - I studied English for years and years. 12 - I like all vegetables except tomatoes. 13 - They cleaned their rooms themselves until they found a new maid. 14 - He cleaned his car in the garden in spite of my orders. 15 - You'll be forgotten soon if you don't write new novels.

IV

Translate into English.

1 - Selma hariç bütün öğrencileri seviyorum. 2 - Saat beşe kadar burada bekleyeceğim. 3 - Nehir bu dağın ötesindedir. 4 - Margaret bize kızgın; bir şey mi oldu ? 5 - Gemimiz Marmara Denizinde seyrediyordu. 6 - Bu kâğıtları mühürleteceğim. 7 - Londra'ya Paris üzerinden (yoluyla) gideceğiz. 8 - Trenimiz Birmingham'a gece yarısı vardı, bu yüzden iyi bir otel bulamadık. 9 - Konsolos bu evde oturur. 10 - Arkadaşlarımız platformda bizi bekliyordardı.

58. dersteki alıştırılmaların yapılmış şekilleri

I

1 - teacher 2 - driver 3 - shoemaker 4 - easily 5 - American 6 - rainy 7 - sunny
8 - eatable 9 - acceptable 10 - understandable 11 - widen 12 - whitens 13 -
careful 14 - spoonful 15 - handful 16 - shortness 17 - childhood 18 - friend-
ship

II

1 - Muhtemelen iyi bir öğretmendi, fakat onu tanıımıyordum. 2 - Kar bahçemizdeki ağaçları kapladı. 3 - Bu grubun lideri kimdir? 4 - Bu iş saat ona kadar bitirilmeli. 5 - Kâğıt oyununda kaç para kazandınız? 6 - Rehber bize müzede yol gösterdi ve bazı silahların tarihini anlattı. 7 - Hava kararıyordu bu yüzden futbol oynamaktan vazgeçtik. 8 - Bu gemi bu şirketin en büyük gemisidir, geçen yıl satın alındı. 9 - Onları postaneye götüreceğim. 10 - Hava yağmurlu, şemsiyeni almalısın. 11 - Geçen yıl köyümüze iki Amerikalı geldi. 12 - Bu ilaç içilemez, onu ayağının üstüne koyacaksın. 13 - Çayımı çok tatlandırdın; onu içemem. 14 - Köpeğin bacağındaki ipi gevşetmek istedi fakat köpek kaçtı. 15 - İstasyona giderken güzel bir kıza rastladım.

III

1 - They chose me to send to the post office. 2 - Where is the cover of this box? 3 - They sell records in this shop. 4 - They won the battle but two of them were killed. 5 - Italians don't come here; they go to other places. 6 - My father was a bookseller twenty years ago. 7 - Can't you write an understandable sentence? Your sentences are full of mistakes. 8 - I ate a spoonful of jam. 9 - Thank you very much for your goodness. 10 - I don't remember my childhood.

to live on

... ile beslenmek, ... yiyerek yaşamak

What do birds live on?
Kuşlar ne ile beslenir?

Tigers live on meat.
Kaplanlar et ile beslenir.

Can a dog live on bones?

Bir köpek kemiklerle beslenebilir mi?

What animals live on grass?

Hangi hayvanlar otla beslenir?

to look like

benzemek, andırmak, gibi olmak

He looks like his father.

O babasına benziyor.

That yellow flower looks like an orange.

Şu sarı çiçek bir portakala benziyor.

They all look like my brother.

Hepsi de erkek kardeşime benziyor.

more or less

aşağı yukarı

It is a three – hour journey more or less..

Aşağı yukarı üç saatlik bir yolculuktur.

He is more or less the same age as you.

Aşağı yukarı sizinle aynı yaşadadır.

I answered half of the questions more or less.

Aşağı yukarı soruların yarısına cevap verdim.

He gets more or less 3000 dollars a month.

Aşağı yukarı ayda 3000 dolar alır.

to fall in love with	<i>(birisine) aşık olmak</i>
-----------------------------	------------------------------

I fell in love with that girl.

Şu kıza aşık oldum.

Peter fell in love with Mary when he was nineteen years old.

Peter on dokuz yaşındayken Mary'ye aşık oldu.

Robert falls in love with beautiful girls as soon as he sees them.

Robert güzel kızlara, onları görür görmez aşık olur.

His son fell in love with an old woman.

Onun oğlu yaşlı bir kadına aşık oldu.

that's why	<i>bu yüzden, bu sebepten</i>
-------------------	-------------------------------

He was late this morning. That's why he will stay in after school.

Bu sabah geç kaldı. Bu yüzden okuldan sonra (okulda) kalacak.

I can't see him tomorrow. That's why I ask you to see him.

Onu yarın göremem. Bu sebepten onu görmenizi istiyorum.

She isn't here yet. That's why we can't begin.

Henüz burada değil. Bu sebepten başlayamayız.

to go shopping	<i>alışverişe gitmek</i>
-----------------------	--------------------------

When do you go shopping?

Alışverişe ne zaman gidersiniz?

My mother went shopping.

Annem alışverişe gitti.

Some people don't like going shopping.
Bazı kimseler alışverişe gitmeyi sevmezler.

I don't like going shopping with them because they spend two hours buying a tie.
Onlarla alışverişe gitmeyi sevmem, çünkü bir kravat almak için iki saat harcarlar.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
63

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

allow [ılau]
arrest [ırest]
bazaar [bıza:]
bet [bet]
breath [bret]
bundle [bandıl]

müsaade etmek
tevkif etmek
pazar, çarşı
bahis
nefes
demet, deste

disappear [disıpiı]
expect [ıkspekt]
hurry [hari]
information
[ınfımeıyşın]

gözden kay-
bolmak
ummak
acele etmek,
aceleyle gitmek
müracaat, bilgi

note [nout]
parcel [pa:sıl]

not etmek
paket

temple [tempıl]
wander [wondı]

tapınak
dolaşmak,

shadow [şedou]

gölge

gezmek

tear [teı]

yırtmak

warrant [worınt]

tevkif

telegram [teligrem]

telgraf(name)

müzekkeresi

telegraph [teligra:f]

telgraf çekmek

AÇIKLAMALAR

hit back

«Vurarak karşılık vermek» anlamında bir deyimdir.

You can't hit him back. He is older than you.
My brother hit me but I didn't hit him back.

Ona (vurarak) karşılık veremezsin. Senden daha yaşlıdır.
Ağabeyim (kardeşim) bana vurdu ama ben mukabele etmedim.

get into trouble

«Başı derde girmek» anlamında bir deyimdir.

Don't talk with that man. You will get into trouble.
When he is alone, he always gets into trouble.
If you go on writing letters to her, you will get into trouble.

O adamla konuşma. Başını belaya sokacaksın.
Yalnız olunca (kalinca) daima başı derde girer.
Eğer ona mektuplar yazmaya devam edersen başın belaya girecek.

here and there

«Şurada, burada» anlamına gelen ve belli bir yer göstermeyen bir yer zarfıdır.

There were trees here and there.
Don't leave your books here and there.
We saw huts here and there.

Şurada burada (tek tük) ağaçlar vardı.
Kitaplarını şuraya buraya bırakma.
Şurada burada kulübeler gördük.

get busy

«Harekete geçmek, çalışmaya başlamak» anlamında bir deyimdir.

Please don't spend your time on reading; get busy.

When shall we get busy?

When they saw their father, they got busy.

Lütfen vaktini okumakla geçirme; harekete geç.

Ne zaman işe başlıyoruz?

Babalarını görünce çalışmaya koyuldular.

keep out of sight

«Göze görünmemek, ortalıkta dolaşmamak» anlamında bir deyimdir.

When the children saw their history teacher, they kept out of sight.

Please keep out of sight. The police are looking for you.

They should keep out of sight until everybody leaves the house.

Çocuklar tarih öğretmenlerini görünce ortalıkta dolaşmadılar.

Lütfen ortalıkta görünme. Polisler seni arıyor.

Herkes evi terk edinceye kadar ortalıkta görünmemeleri gerek.

keep in the shadows

Aşağı yukarı **to keep out of sight** deyimini anlamında ve «köşede bucakta saklanmak, göz önüne çıkmamak» şeklinde çevrilebilecek bir deyimdir.

Detectives always keep in the shadows when they follow thieves. I don't like people who keep in the shadows.

You should go and play with your friends instead of keeping in the shadows.

Dedektifler hırsızları takip ederken daima kuytularda bulunurlar.

Ben kuytularda dolaşan kimseleri sevmem. (Gizli kapaklı işler yapan kimseleri sevmem).

Köşe bucakta saklanacağına gidip arkadaşlarıyla oynamalısın.

knock down (out)

«Vurup yere yıkmak veya bayılmak» anlamında bir deyimdir.

The policeman knocked the thief down.

The boxer knocked him down.

Polis hırsızı vurarak yere düşürdü.

Boksör onu yere yıktı.

**He must knock him out.
Can you knock that man down?**

Onu bayıltmalı. (Nakavt etmeli).
Şu adamı yere yıkabilir misin?

It is good (kind) of... to

Yapılan bir iş veya hareket karşısında duyulan takdiri belirtmek anlamında bir deyimdir. **Of** sözcüğünü takiben işi yapan kişi gelir ve onu da bir mastar izler.

**It is good of you to come.
It was kind of him to help me.
It is kind of you to let me go.**

Gelmekle iyi ettin.
Bana yardım etmekle lütufta bulundu.
Beni gitmeye bırakmakla (müsaade etmekle) lütfediyorsunuz.
Bana Fransızca öğretmekle çok iyi etti.

It was very good of her to teach me French.

Bana bir parça para vermekle büyük lütufta buldunuz.

It was most kind of you to give me some money.

Çok nazıksınız.

It is very kind of you.

make a bet

«Bahse girmek, bahse tutuşmak» anlamında bir deyimdir.

He made a bet to climb the mountain.

Dağa tırmanmaya bahse girdi.

Recep had made a bet to eat two kilos of fish.

Recep iki kilo balık yemeye bahse girmişti.

Will you make a bet to jump over that garden gate?

Şu bahçe kapısının üstünden atlamaya bahse girer misin?

leave for

«Başka bir yere gitmek için bir yerden ayrılmak, bir yere gitmek» anlamına gelen bir deyimdir.

They have left for the station.

İstasyona gitmek üzere ayrıldılar.

The ship is going to leave for Naples.

Gemi Napoli'ye gitmek üzere hareket edecek (Napoli'ye doğru hareket edecek).

This train is leaving for Ankara.

Bu tren Ankara'ya gidiyor (Ankara'ya doğru hareket ediyor).

out of breath

«Nefes nefese, nefesi kesilmiş» anlamında bir deyimdir.

They arrived at the station out of breath.

İstasyona nefes nefese geldiler.

When she ran across the street she was out of breath.

Caddeyi koşarak geçtiği zaman nefes nefeseydi.

At the end of the first half, all the players were out of breath.

Birinci yarının sonunda bütün oyuncular nefes nefeseydi.

tear off

«Bir şeyi başka bir şeyin üzerinden çekip koparmak, sökmek» anlamında bir deyimdir. Sökülen isim tek sözcüklük ise **tear** ile **off** arasında bulunur.

They are going to tear the pictures off walls.

Resimleri duvarlardan sökecekler.

She tore off his shirt and tie.

Onun gömleğini ve kravatını yırtarak çıkardı.

The nurse will tear off the soldier's coat.

Hemşire askerin ceketini yırtarak çıkaracak.

AROUND THE WORLD IN EIGHTY DAYS

Passepartout thanked Mr. Fix for the information and went back to fetch his master. Mr. Fix hurried to the Consul's office.

«I've found the man I was looking for. He is coming to your office in a few minutes with his passport. I want you to keep him here in Suez, till I get a warrant to arrest him for robbery.»

«But I cannot keep him here,» said the Consul. «I do not know that he is a robber. Perhaps you have made a mistake.»

Just then Mr. Fogg entered the office and asked the Consul to stamp his passport.

When Mr. Fogg left the office, Mr. Fix followed him. Would he go back to the ship, or would he try to disappear? Mr. Fogg went back to the ship, but Mr. Fix still thought he was the robber. Later, Mr. Fix met Passepartout walking in the town.

«Did your master get his passport stamped?» he asked.

«Yes, thank you. It was good of you to help us. Can you tell me now where I can buy shirts and socks? We came away in a great hurry, so we have very little luggage.»

«Why were you in such a hurry?» asked Mr. Fix.

«I am not in a hurry, but my master is. Last Wednesday he came home from the club at eight o'clock, and in three-quarters of an hour we were in the train on the way to Paris.»

«Where is your master going?» asked detective Fix.

«He says he is going round the world in eighty days,» laughed Passepartout. «He says he has made a bet to do this!»

«What a strange man! Is he rich?» asked Mr. Fix.

«Rich? He is very rich! He has a great bundle of bank-notes with him.»

Now Mr. Fix was sure that Mr. Fogg was the robber. Here was a man who had left London in a hurry with a great bundle of bank-notes. Surely he was running away from the police!

THE DETECTIVE GETS BUSY

Mr. Fix went at once to the telegraph office and sent a telegram to Scotland Yard. «I have found bank robber, Phileas Fogg. Send warrant for arrest to Bombay. Fix.»

Then he got some luggage and went on board the Mongolia. He wanted to arrest Mr. Fogg as soon as possible. The ship sailed down the Red Sea. There were games and music and dancing on deck. But Mr. Fix kept out of sight.

Passepartout enjoyed the voyage. He had nothing to do all day. He sat in the sun, played deck games, or wandered about the ship.

On 13th October they sailed out of the Red Sea into the Indian Ocean. It arrived in Bombay on 20th October -two days ahead of time. Mr. Fogg was pleased, and he noted in his book:

Oct. 20, Sun. Bombay two days ahead of time

As they were going ashore at Bombay, Passepartout saw Mr. Fix.

«I did not know you were going to Bombay with this ship,» said Passepartout. «Have you been to Bombay before?»

«Oh, yes. It is a very interesting place. I hope you will be able to spend some days here. There are so many strange things to see,» Mr. Fix replied.

«I don't expect so,» said Passepartout sadly. «My master is always in such a hurry.»

Passepartout was excited to be in Bombay with its strange temples, street bazaars, and palm trees. He was disappointed when his master said, «Get some shirts and socks, and then come to the station. The train leaves for Calcutta at eight o'clock.»

Mr. Fix went at once to the police station. He was disappointed that the warrant for the arrest of Mr. Fogg had not come. He followed Mr. Fogg to the station. Mr. Fogg had dinner in the station restaurant and waited for the train. Mr. Fix kept in the shadows, watching.

Just before eight o'clock he saw Passepartout run into the station, hatless, barefooted, and out of breath.

«Sir, I am sorry,» he cried. «I have lost the parcel of shirts. I went into a temple to look round, and three priests knocked me down and tore off my shoes and stockings. I hit back and then ran to the station. I was nearly late for the train!»

«You foolish fellow!» said Mr. Fogg. «Nobody is allowed into a temple with shoes on. Did you not know that? You may get into trouble with the police about this. Come, get into the train. It will soon start.»

Mr. Fix listened and smiled. «Good,» he said. «I will stay in Bombay

and tell the police that Passepartout went into a temple with his shoes on. The Bombay police will ask the Calcutta police to stop them. That will delay them in Calcutta for some days. I hope the warrant for Mr. Fogg's arrest will come before they can get away from Calcutta.»

SEKSEN GÜNDE DEVRİÂLEM

Passepartout bilgi için Mr. Fix'e teşekkür etti ve efendisini (bulup) getirmek için geri gitti. Mr. Fix Konsolos'un ofisine acele gitti.

«Aramakta olduğum adamı buldum. O birkaç dakikaya kadar pasaportu ile ofisi-nize geliyor. Onu, soygundan tutuklamak için bir tutuklama müzekkeresi alıncaya kadar burada, Süveys'te tutmanızı istiyorum.»

«Fakat ben onu burada tutamam,» dedi Konsolos. «Onun bir hırsız olduğunu bilmiyorum. Belki bir hata yaptınız.»

Tam o sırada Mr. Fogg ofise girdi ve Konsolosa pasaportunu mühürlemesini rica etti.

Mr. Fogg ofisi terk edince, Mr. Fix onu takip etti. O gemiye dönecek miydi yoksa kaybolmaya mı çalışacaktı? Mr. Fogg gemiye döndü, fakat Mr. Fix hâlâ onun hırsız olduğunu düşünüyordu. Daha sonra Mr. Fix kasabada (şehirde) dolaşan Passepartout'ya rastladı.

«Efendin pasaportunu mühürletti mi?» diye sordu.

«Evet, teşekkür ederim. Bize yardım etmekle lütfettiniz. Şimdi nereden gömlekler ve çoraplar satın alabileceğimi söyleyebilir misiniz bana? Büyük bir aceleyle (telaş-la) ayrıldık, bu yüzden çok az eşyamız var.»

«Niçin o kadar telaştaydınız?» diye sordu Mr. Fix.

«Ben telaşta değilim, fakat efendim öyledir. Geçen çarşamba kulüpten eve saat sekizde geldi ve üç çeyrek saatte Paris'e giden treneydik.»

«Efendin nereye gidiyor?» diye sordu Detektif Fix.

«O seksen günde dünyanın etrafını dolaştığını söylüyor,» diye güldü Passepartout. «Bunu yapmak için bir bahse girdiğini söylüyor.»

«Ne acayip adam! O zengin mi?» diye sordu Mr. Fix.

«Zengin mi? O çok zengindir! Yanında büyük bir tomar kâğıt para var.»

Şimdi Mr. Fix emindi ki Mr. Fogg hırsızdı. Büyük bir tomar kâğıt para ile telaş içinde Londra'dan ayrılmış olan bir adam (işte) buradaydı. Muhakkak ki o polisten kaçıyordu!

DEDEKTİF FAALİYETE GEÇİYOR

Mr. Fix derhal telgraf bürosuna gitti ve Scotland Yard'a bir telgraf gönderdi. «Banka hırsızı, Phileas Fogg'u buldum. Tutuklama müzakeresini Bombay'a gönderin. Fix.»

Sonra bir parça eşya aldı ve Mongolia'ya bindi. Mr. Fogg'u mümkün olduğu kadar çabuk tutuklamak istiyordu. Gemi Kızıl Denizin aşağısına doğru seyretti. Güvertede oyunlar, müzik ve dans vardı. Fakat Mr. Fix ortalıkta görünmedi.

Passepartout seyahatten hoşlandı. Bütün gün yapacak hiçbir şeyi yoktu. Güneşte oturdu, güverte oyunlarını oynadı ve gemiyi dolaştı.

Ekimin 13'ünde Kızıl Denizden çıkarak Hint Okyanusu'na girdiler. Bombay'a ekimin 20'sinde vardılar - vaktinden iki gün önce. Mr. Fogg memnundu ve defterine not etti:

Bombay'da karaya çıkarlarken Passepartout Mr. Fix'i gördü.«Sizin bu gemi ile Bombay'a gittiğinizi bilmiyordum,» dedi Passepartout. «Daha önce Bombay'a geldiniz mi? (bulundunuz mu?)»

«Oh, evet. O çok ilginç bir yerdir. Burada birkaç gün geçirebileceğinizi umarım. Görecek çok acayip şeyler vardır,» diye cevap verdi Mr. Fix.

«Ben öyle ümit etmiyorum,» dedi Passepartout üzüntülü bir şekilde. «Efendim her zaman o kadar telaş içindedir (ki).»

Passepartout, garip tapınakları, sokak pazarları ve palmiye ağaçlarıyla Bombay'da olmaktan heyecanlıydı. Efendisi, «Birkaç tane gömlek ve çorap al ve sonra istasyona gel. Tren saat sekizde Kalkütta'ya hareket ediyor.» deyince hayal kırıklığına uğradı.

Mr. Fix derhal karakola gitti. Mr. Fogg'un tutuklama müzekeresinin gelmemiş olmasından hayal kırıklığına uğradı. Mr. Fogg'u istasyona (kadar) takip etti. Mr. Fogg istasyon lokantasında yemek yedi ve treni bekledi. Mr. Fix gözetleyerek kuytularda kaldı. (Geride durdu.)

Saat sekizden hemen biraz önce Passepartout'nun şapkasız, yalınayak ve nefes nefese istasyona koştuğunu gördü.

«Efendim, üzgünüm (affedersiniz),» diye bağırdı. «Gömlek paketini kaybettim. Etrafa bakmak için bir mabede gittim ve üç rahip beni yere yıktılar ve papuçlarımla çoraplarımı yırtarcasına çıkardılar. Ben de vurarak karşılık verdim ve sonra istasyona koştum. Neredeyse trene geç kaldım. (kalıyordum)»

«Budala adam!» dedi Mr. Fogg. «Ayağında ayakkabılarıyla hiç kimseye tapınağa girmeye izin verilmez. Bunu bilmiyor muydun? Bu konuda polisle başın derde gibibir. Gel, trene bin. Yakında hareket edecek.»

Mr. Fix dinledi ve tebessüm etti. «İyi,» dedi. «Ben Bombay'da kalacağım ve polise Passepartout'nun ayakkabıları ayağında tapınağa girdiğini söyleyeceğim. Bombay polisi Kalkütta polisine onları durdurmalarını söyleyecek. Bu onları Kalkütta'da birkaç gün geciktirecek. Onlar Kalkütta'dan ayrılamadan önce Mr. Fogg'un tutuklama müzekeresinin geleceğini umarım.»

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
64

BİTMİŞ ŞİMDİKİ ZAMANIN DEVAMLILIK HALİ

Bitmiş Şimdiki Zamanı yeniden incelerken iki kullanılışı olduğunu, birisinin «eşyaların durumu veya kişilerin bilgisini» belirttiğini, diğerinin ise geçmişte başlamış fakat henüz sona ermemiş işleri anlattığını ve bu kullanılışında cümlelere genellikle bir zaman sözcüğü ile beraber **since** ve **for** sözcükleri eklendiğini öğrenmiştik.

Hatice has broken the plates.

Hatice tabakları kırdı. (- eşyanın durumu - Tabaklar şu anda kırık durumda.)

I have never been to Berlin.

Hiç Berlin'e gitmedim. (- kişinin bilgisi - Berlin hakkında bilgim yok.)

He has lived here for 25 years.

25 yıldır burada oturdu. (- oturması hâlâ devam ediyor-)

It hasn't rained since last week.

Geçen haftadan beri yağmur yağmadı. (- yağmur yağmaması hâlâ devam ediyor-).

Bu derste göreceğimiz bitmiş şimdiki zamanın devamlılık hali de bitmiş şimdiki zamanın ikinci anlamı olan, yani **since** veya **for** ile kullanılan şekline yakın bir anlamdadır. Aralarındaki anlam farkını anlamak üzere bu iki zamanı cümleler halinde karşılaştırmadan önce bitmiş şimdiki zamanın devamlılık halinin nasıl meydana getireceğini görelim.

Bütün devamlılık zamanlarda olduğu gibi esas fiilin **-ing** takısı almış olması gereklidir.

Sonuna **-ing** takısı eklenmiş olan bu fiili kişilere göre çoğulda **have been**, tekilde **has been** ile birleştirirsek bitmiş şimdiki zamanın devamlılık halini meydana getirmiş oluruz.

I have been reading.

Okumaktayım.

She has been reading.

Okumaktadır.

Meydana getiriliŖi bakımından bir gclg olmayan bu devamlı hal birçok cümlelerde bitmiŖ Ŗimdiki zamanın **since** ve **for**'lu anlamıyla eŖit bir anlam verir ve aralarında az bir fark mevcuttur.

BitmiŖ Ŗimdiki zaman bir fiilin gemiŖte baŖlayıp Ŗu ana kadar devam ettiğini gösterir. Ancak bu devam esnasında durmalar, ara vermeler yapılmıŖ olması mümkündür. Halbuki bitmiŖ Ŗimdiki zamanın devamlı hali eskiden baŖlamıŖ bir hareketin Ŗu ana kadar devamlı, kesintisiz ve hiç durmadan yapıldığını anlatır.

Yukarıda söylediğimizi Ŗyle zetleyebiliriz: Gerek bitmiŖ Ŗimdiki zaman gerekse bitmiŖ Ŗimdiki zamanın devamlı hali gemiŖte baŖlayıp Ŗu ana kadar devam eden bir hareketi gösterirler. Aralarındaki fark, ikincisinin daha kesintisiz bir devamlılık göstermesi ve bir fiilin Ŗu ana kadar durmadan devamlı olarak yapılmakta olduğunu belirtmesidir.

AŖađıda bitmiŖ Ŗimdiki zaman ve bitmiŖ Ŗimdiki zamanın devamlı hali için verilmiŖ örnekleri ve açıklamaları inceleyiniz.

BitmiŖ Ŗimdiki Zaman **(ikinci anlamı)**

I have read this book for two years.
İki senedir bu kitabı okudum. Okumam Ŗimdiye kadar, bazen aralık vererek, devam etti.

It has rained since last week.
Geen haftadan beri yağmur yağdı.
Devamlı olmasa bile bir yağdı bir atı.

She has worked at that office since she came here.
Buraya geldiğinden beri o ofiste alıŖtı.

He has played football for ten years.
On yıldır futbol oynadı.

BitmiŖ Ŗimdiki Zamanın **devamlı hali**

I have been reading this book for two years.
İki yıldır bu kitabı, aralıksız olarak, okumaktayım. Okumam bitmiŖ değil.

It has been raining since last week.
Yağmur geen haftadan beri durup dinlenmeden ve Ŗu anda da yağıyor; bitmiŖ değil.

She has been working at that office since she came here.
Buraya geldiğinden beri o ofiste alıŖmakta. Hi baŖka bir yerde alıŖmadı. Ŗu anda da orada.

He has been playing football for two hours.
İki saattir futbol oynamakta. Hep futbol oynadı, baŖka spor yapmadı. Ŗu anda bile oynuyor.

We have studied English since 1962. **We have been studying English since 1962.**

1962'den beri İngilizce çalıştık.

1962' denberi durup dinlenmeden ara vermeden İngilizce çalışmaktayız. Hatta şu anda bile.

She hasn't talked since this morning. **She has been talking since this morning.**

Bu sabahtan beri konuşmadı.

Bu sabahtan beri durup dinlenmeden, hatta şu anda da, konuşuyor.

Son örnekte görüldüğü gibi bitmiş şimdiki zaman halinde iken olumsuz halde bulunan cümle, devamlı halde söylenirken olumlu cümle şeklini aldı. Zira birkaç istisna hariç bu devamlı zaman şekline olumsuz cümlelerde rastlanmaz. Olumlu cümleler daima tercih edilir. Buna karşılık bitmiş şimdiki zamanın **since** ve **for**'lu cümleleri de olumsuz olarak daha sık kullanılırlar. Bu cümleleri şimdi biraz da bu açıdan inceleyelim:

She hasn't come here since last month.

Geçen aydan beri buraya gelmedi. Gelmemesi devam ediyor. (olumsuz cümle)

She has been coming here since last month.

Geçen aydan beri buraya – sürekli olarak geliyor. (olumlu cümle)

Mr. Miller hasn't eaten any pepper since he came to England.

Bay Miller İngiltere'ye geleli beri hiç biber yemedi. (olumsuz cümle)

Mr. Miller has been eating pepper since he came to England.

Bay Miller İngiltere'ye geleli beri hep biber yiyor. (olumlu cümle)

Yalnız şurasını unutmamak gerekir ki bu örnekler sadece bir tercih meselesidir. Yoksa mutlaka bitmiş şimdiki zaman olumsuz, bunun devamlı hali olumlu cümleler halinde söylenecek demek değildir.

Verdiğimiz bütün örneklerden edindiğimiz bilgi şu oluyor:

Bitmiş şimdiki zamanın **since** ve **for** ile kullanılan şekli ile, bitmiş şimdiki zamanın devamlı hali arasında bir anlam yakınlığı var. Şu küçük farkla ki, her ikisinde de iş geçmişte başlamış ve henüz sona ermemiştir, fakat birincisinde iş sürekli bir şekilde olmamıştır ve şu anda da olduğu belli değildir ama ileride de devam etmesi ihtimali hâlâ mevcuttur. Halbuki devamlı şeklinde, iş kesintisiz olarak devam etmiş, araya başka bir iş girmemiş, durmamış, şu anda devam ediyor.

Öğrenmiş olduğumuz bir nokta daha var. Bitmiş şimdiki zamanın **since** ve **for**'lu cümlelerinin olumsuz halleri tercih edilir. Buna karşılık devamlı halinin olumsuz şekline pek rastlanmaz. Bunlar genellikle olumlu cümlelerdir.

Yalnız burada akla bir nokta gelebilir. Birinci kursumuzdan beri bazı fiiller gördük ki bunlar sonlarına hiçbir zaman **-ing** takısı almıyorlardı. (**see**-görmek, **hear**-işitmek, **know**-bilmek... gibi). Bu fiilleri kullandığımız zaman yukarıdaki anlam farklarını nasıl belirteceğiz?

Bu fiillerin bitmiş şimdiki zaman devamlı halleri yoktur. Cümle olumlu ise devamlı halde kullanılmışlardır; cümle olumsuz ise bitmiş şimdiki zaman anlamında kullanılmışlardır diyeceğiz.

I haven't seen him for many years.
Onu birçok senedir görmedim.

I have seen him for many years.
Onu birçok senedir görüyorum.

She hasn't heard this song since last year.
Geçen yıldan beri bu şarkıyı duymadı.

She has heard this song since last month.
Geçen aydan beri bu şarkıyı duyuyor.

I have never wanted to buy a house.
Hiçbir zaman bir ev satın almak istemedim.

I have always wanted to buy a house.
Her zaman bir ev satın almak istiyorum.

Bitmiş şimdiki zamanın devamlı şeklinin İngilizcedeki rolü sadece bir işin kesintisiz devam ettiğini ve şu anda da devam etmekte olduğunu belirtmekten ibaret değildir. Bu zamanın en büyük özelliği ve İngilizcede en çok kullanıldığı yer, bir işin sıkıcı bir şekilde uzadığını, tatsız bir hal aldığını, yeniden başladığını, kısacası, şikâyetçi olduğumuz veya şu andaki durumdan memnun olmadığımızı anlatmasıdır.

I have been waiting for you for three hours.
Üç saattir seni bekliyorum. (İnsan bu kadar da bekletilir mi?)

It has been raining for weeks.
Haftalardır yağmur yağıyor. (Artık sıkı. Bu kadar yağmur yağar mı?)

She has been playing the piano since this morning.
Bu sabahtan beri piyano çalıyor. (Kafamız şişti.)

He has been drinking for two hours.
İki saattir içiyor. (Sarhoş oldu yine de içiyor.)

Bu örneklerin birincisinde dikkat edilmesi gereken bir nokta var. Dersin başında ve çeşitli yerlerde bu devamlı zamanı tanımlarken geçmişte başlamış, şu anda da devam etmekte ve belki gelecekte de devam edecek olan fiiller için kullanılır demiştik. Halbuki birinci örneğimizde her ne kadar bekleme işinin üç saat önce başlamış olduğunu belirtiyorsak da beklenen şahıs geldiğine ve bu sözü kendisine söylediğimize göre, bekleme işi artık şu anda devam etmiyor. Şu halde bu konuda ekleyeceğimiz nokta şu olacaktır: Şikâyet anlamında kullandığımız zaman (ki öyle kullanılışı çok daha sıktır) bitmiş şimdiki zamanın devamlı hali ile söylediğimiz işler artık devam etmeyen ve devam etmeyecek olan işler olabilir ve ekseriya da böyledir.

You have been sleeping again.

Yine uyuyorsun. (Uyumuşsun. Uyumuş olduğun her halinden belli.)

Bu sözün kendisine söylendiği şahıs şu anda uyanıktır ama uykulu hali hâlâ üzerindedir ve onun bu durumunun hoşla gitmediği anlatılmaktadır.

He has been eating a lot.

Çok yiyor. (Çok yemek yemiş. Şu anda yiyor değil ama şişmanlığından, yediği belli.)

Recep has been working very hard.

Recep çok çalışıyor. (Çok çalışmış, her halinden çok yorgun olduğu belli.)

Bitmiş şimdiki zamanın devamlı halinin soruları da İngilizcede çok sık rastlanan soru cümleleridir.

What have you been doing?

Ne yapıyorsun? (Neler yapmakla meşgulsün? Ne âlemdesin?)

I have been reading books.

Kitaplar okuyorum. (Okumaktayım.)

I have been painting.

Resimler yapıyorum.

I have been listening to light music.

Hafif müzik dinliyorum.

What has she been reading?

Neler okuyor?

She has been reading novels.

Romanlar okuyor.

Have you been smoking?

Sigara mı içiyorsun?

Has she been walking in the rain?

Yağmurda mı dolaşıyor?

Have you been sitting in the sun?

Güneşte mi oturuyorsun? (Yanmışsın.)

Have you been working in the garden?

Bahçede mi çalışıyorsun?

CÜMLELER

Bitmiş Şimdiki Zaman

I haven't read this book for three years.

Üç yıldır bu kitabı okumadım.

She hasn't talked since two o'clock.
Saat ikiden beri konuşmadı.

It hasn't rained for two months.
İki aydır yağmur yağmadı.

We haven't played the piano since last year.
Geçen yıldan beri piyano çalmadık.

Ahmet hasn't caught a fish for three hours.
Ahmet üç saattir bir balık tutmadı.

I haven't taken any photos since last month.
Geçen aydan beri hiç fotoğraf çekmedim.

Bitmiş Şimdiki Zamanın Devamlı Hali

I have been reading this book for three years.

Üç yıldır bu kitabı (durmadan, tekrar tekrar) okuyorum.

She has been talking since two o'clock.

Saat ikiden beri (durmadan) konuşuyor.

It has been raining since yesterday.
Dünden beri (durmadan) yağmur yağıyor.

We have been playing the piano since ten o'clock.
Saat ondan beri piyano çalıyoruz.

Ahmet has been catching fish for three hours.
Ahmet üç saattir balık tutuyor.

I have been taking photos since last month.
Geçen aydan beri (hep) fotoğraf çekiyorum.

ALİŞTIRMALAR

I

Boş yerleri doldurunuz.

1 - You'll get .... trouble if you go to that place. 2 - There were small trees here and .... 3 - The child kept .... of sight when his father came because he had broken a vase. 4 - The detective kept .... the shadows and followed Mr. Fogg.

5 - It is very kind .... you. 6 - We made .... bet to eat fifteen apples in half an hour. 7 - The train is leaving .... London. 8 - When he came upstairs, he was out .... breath. 9 - It is very kind of you .... help me again. 10 - Ahmet knocked the man ....

II

Bu cümleleri bitmiş şimdiki zamanın devamlı haline sokunuz.

1 - We have waited. 2 - The workman has slept for nine hours. 3 - I have read all the stories. 4 - The nurse has studied English since last year. 5 - The teacher has written letters since breakfast. 6 - Some of the children have worked in the fields. 7 - I have told the same story more than ten times. 8 - She has tried to learn English.

III

Translate into Turkish.

1 - We have been waiting here since ten o'clock. 2 - You have been smoking for two hours. 3 - What have you been doing? 4 - They have been reading the letters again and again. 5 - We saw orange trees here and there. 6 - The rabbit disappeared suddenly. 7 - They didn't allow me to go into the station. 8 - This is the information office for tourists. 9 - The ship left for Istanbul. 10 - It is very kind of you. 11 - She was out of breath after running for ten minutes. 12 - He is very strong; he can knock the man down. 13 - I was surprised, because I didn't expect to see her there. 14 - The policeman arrested the captain. 15 - He carries a bundle of bank-notes in his pocket.

IV

Translate into English.

1 - Selma dört saattir uyumakta. 2 - Sabahtan beri burada beklemekteyim. 3 - Saat yediden beri odaları temizlemekteyiz. 4 - Dün Margaret'ten bir telgraf aldım. 5 - Gölün yakınında bir tapınak var. 6 - Çok nazıksınız. İyiliğiniz için size nasıl teşekkür edebilirim? 7 - Babam bütün gün boyunca sigara içmekte. 8 - Yarım saat koşuktan sonra bütün koşucular nefes nefese idiler. 9 - Otobüs Ankara için (Ankara'ya gitmek için) ayrıldı. 10 - Çocuk yarım saattir ağlamakta.

62. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - the 2 - a 3 - and 4 - good 5 - of 6 - to 7 - on 8 - a 9 - to 10 - anchor 11 - get
12 - hours

II

1 - except 2 - past 3 - until 4 - except 5 - beyond 6 - past 7 - beyond 8 - until

III

1 - Kapıda bir tıkırtı duydum. 2 - Yanan evden dört kişi kurtardı. 3 - Bahçe için iki adam tuttu. 4 - Oda çok dağınıktı, gazeteler ve dergiler yerdeydi. 5 - Bu kızın çok güzel kirpikleri var. 6 - Çok heyecanlıydım, bu yüzden soruların bazılarına cevap veremedim. 7 - Gemi kanalda seyretti. 8 - Yol boyunca palmye ağaçları vardı. 9 - Bu tepeden manzara çok güzel. 10 - Gemi adanın yakınına demir attı. 11 - Yıllarca İngilizce çalıştım. 12 - Domates hariç bütün sebzeleri severim. 13 - Yeni bir hizmetçi buluncaya kadar odalarını kendileri temizlediler. 14 - Emirlerime rağmen otomobilini bahçede temizledi. 15 - Yeni romanlar yazmazsan unutulacaksın.

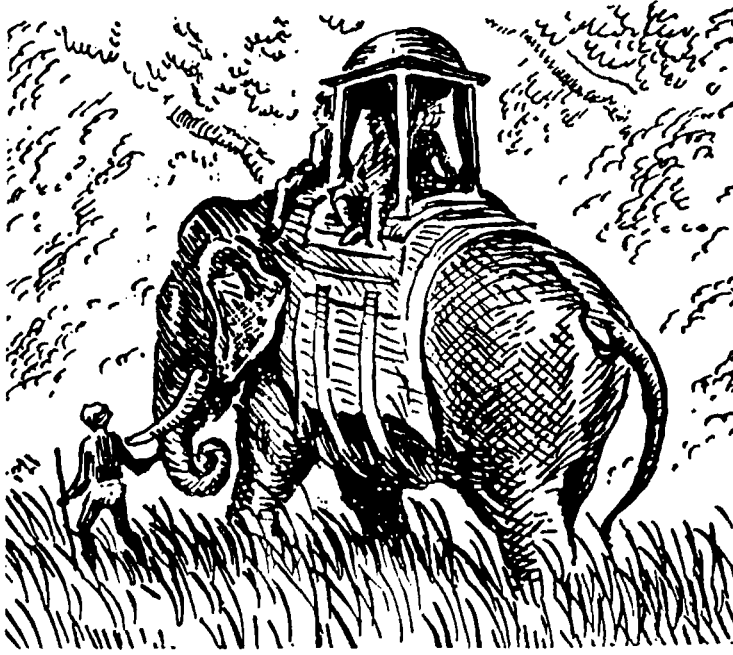
IV

1 - I like all the students except Selma. 2 - I'll wait here until five o'clock. 3 - The river is beyond this mountain. 4 - Margaret is angry with us; is anything the matter? 5 - Our ship was sailing on the Marmara Sea. 6 - I'll get these papers stamped. 7 - We'll go to London via Paris. 8 - Our train arrived in Birmingham at midnight, so we couldn't find a good hotel. 9 - The consul lives in this house. 10 - Our friends were waiting on the platform for us.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
65

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

bare [beɪ]

beat [bi:t]

Britain [brɪtɪn]

crowd [kraʊd]

custom [kʌstɪm]

çıplak

vurmak, dövmek

Britanya

kalabalık

âdet

drum [dram]

faint [feɪnt]

frightened [fraɪtɪnd]

funeral [fju:nɪrɪl]

ghost [gəʊst]

hire [haɪr]

davul

bayılmak

korkmuş

cenaze

hayalet

kiralamak

dawn [do:n]	şafak	idea [aydi:]	fikir
jungle [cangıl]	vahşi orman	rug [rag]	örtü, kilim
light (lit-lit)	yakmak,	secretly [si:kritli]	gizlice
[layt] [lit] [liit]	tutuşturmak	slipper [slipi]	terlik
luggage [lagic]	eşya, bagaj	smell (smelt-smelt)	kokmak,
native [neytiv]	yerli	[smel] [smelt]	koklamak
pile [payl]	yığın	[smelt]	
pony [pouni]	küçük at	sway [swey]	sallamak
procession	alay, geçit	terror [teri]	dehşet
[proşeşin]	resmi	torch [to:ç]	meşale
railway [reylwey]	demiryolu	wrap [rep]	sarmak

AÇIKLAMALAR

sir

İngilterede kral veya kraliçe tarafından, ülkeye hizmeti dokunmuş kimselere verilen şövalyelik payesidir ki daima isimden önce gelir ve büyük harfle yazılır. Bunun dışında küçük harfle yazılan ve uşağın efendisine, askerin üstüne, tezgâhtarın müşteriye v.b. hitap etmek için kullandığı sir sözcüğü Türkçeye «efendim» anlamında tercüme çevrilebilir.

Sir Winston Churchill
Did you say something, sir?
This way, sir!

Sör Winston Churchill
Bir şey mi dediniz, efendim?
Bu taraftan, efendim!

from side to side

«Bir o tarafa bir bu tarafa» anlamındadır.

Rabbits ran from side to side. Tavşanlar bir o tarafa bir bu tarafa koştular.
He moved his head from side to side. Başını bir o tarafa bir bu tarafa oynattı.

come along

«Haydi, haydi yürü» anlamında bir deyimdir.

Come along! We are going for a picnic.

Haydi yürü! Pikniğe gidiyoruz.

Come along! We are late for the theatre.

Haydi yürü! Tiyatroya geç kaldık.

ahead of time

«Vaktinden önce» anlamındadır.

We arrived in Ankara two hours ahead of time.

Vaktinden iki saat önce Ankara'ya vardık.

The bus came ten minutes ahead of time and waited for the train.

Otobüs vaktinden on dakika önce geldi ve treni bekledi.

have in hand

«Elinde hazır bulundurmak» anlamında bir deyimdir.

**I have 2,000 liras in hand.
You will have three hours in hand.**

**Halen iki bin liram var. (Şu anda hazır).
Elinde üç saatin (üç saatlik zamanın) olacak.**

it will be all right

Bir işin sonunun iyi olacağı, merak edilmemesi gerektiğini anlatan bir söyleyiştir.

Don't worry about your house. It will be all right.

Evin için merak etme. (Sonu) iyi olur.

It will be all right if you go and see him now.

Şimdi gidip onu görersen (netice) iyi olur.

THE RAILWAY JOURNEY ACROSS INDIA

One of the passengers from the Mongolia, Sir Francis Cromarty, travelled with Mr. Fogg and Passepartout. Passepartout wrapped a rug round his bare feet and went to sleep. He was tired after his adventure in Bombay.

Mr. Fogg did not sleep. He took out his notebook and read, «Two days ahead of time at Bombay». He was pleased. This journey was going well. The journey across India should take only three days.

Next day, Passepartout was able to buy a pair of thin Indian slippers at a small station, so he felt more comfortable. Hour after hour he looked out of

the windows of the train. They passed through wild jungle where elephants and tigers lived. Here and there, he saw native villages in the jungle.

Mr. Fogg and Sir Francis played cards together nearly all day. They were not interested in the country.

At 8 o'clock on the morning of the second day, the train suddenly stopped. The guard shouted:

«All passengers get out here.»

«What is the matter?» asked Passepartout.

«The railway stops here,» replied the guard. «It begins again about fifty miles away, at Allahabad. The two parts of the railway have not yet joined up.»

«In the newspapers in Britain we read that the railway from Bombay to Calcutta was finished. How can we get from here to the next part of the railway?» asked Sir Francis Cromarty.

«If you go to the village, you will get an ox-cart or ponies to take you to Allahabad,» replied the guard.

They went to the village, but they could not find anything to take them to Allahabad. Sir Francis Cromarty was very worried.

«Now you will be late for your ship at Calcutta!» he said. «What can we do?»

«We can walk,» said Mr. Fogg calmly.

«Walk fifty miles in these thin slippers?» cried poor Passepartout. He left them and walked around the village. Soon he came back and said, «An Indian in the village has an elephant. Would that be of use?»

«Come along. We'll see,» said Mr. Fogg. They found the owner of the elephant.

«We want to get to Allahabad to continue our journey by train,» said Mr. Fogg. «Will you take us on your elephant? I will pay you a hundred pounds a day if you will take us.»

«No, no,» answered the Indian. «I will not hire my elephant.»

«Perhaps you will sell the animal? I will give you 700 pounds for it,» said Mr. Fogg.

«No, I will not sell my elephant,» said the Indian.

«I will give you 1,000 pounds for it.»

«No, no,» repeated the Indian. «I will not sell my elephant even for 1,000 pounds.»

But still Mr. Fogg did not give up. He offered more and more for the elephant. At last he said, «I will pay you 2,000 pounds for it.»

«I will sell for 2,000 pounds,» replied the Indian.

«This journey is costing a lot of money!» said Passepartout.

Mr. Fogg engaged a guide to look after the elephant and to take them to Allahabad. It was a long journey. The guide took them through the jungle. The elephant went fast, and swayed from side to side. Mr. Fogg and Sir Francis Cromarty did not like it at all. They went on till nearly night time.

A LADY IS RESCUED

About twelve miles from Allahabad the elephant stopped suddenly.

«What's the matter?» asked Sir Francis Cromarty.

«I don't know,» replied the guide. «The elephant smells danger, I think. Listen! I hear voices and drums! We must hide.»

They went into the wood and kept very quiet.

A group of Indian priests came through the jungle, leading a young woman. A lot of people followed them.

«Where are they going with that young lady?» asked Mr. Fogg.

«They are going to a temple about two miles from here,» the guide told them. «The lady's husband has died, and this is his funeral procession. They will burn the lady with her husband's body. It is the custom in this part of India to burn the wife with her husband's body. It is not allowed by the British, but the priests are doing it secretly, in the jungle.»

«We must rescue her! We cannot leave her to be burned alive!» cried Mr. Fogg.

«There are guards all round her. We cannot rescue her,» said the guide.

«Perhaps we cannot rescue her now. But we cannot go away and leave her. We may be able to rescue her in the morning,» said Mr. Fogg.

«But you have no time to waste!» cried Sir Francis. «Remember your bet to go round the world in eighty days! If you stay here you will lose 20,000 pounds!»

«I have still twelve hours in hand. I have time to rescue a lady in trouble,» said Mr. Fogg quietly.

The priests went on through the jungle. Mr. Fogg and his friends followed them behind the trees.

Near a small river, they saw a big pile of wood. The lady, with her husband's dead body would be burned on it at dawn. There was a tree near the pile. Passepartout looked at that tree carefully. He had an idea. During the night he climbed the tree and went along a branch which was over the pile. He lay there quietly, waiting for the morning.

At dawn, the priests brought the lady half-fainting, through the jungle to the pile of wood. Men beat drums, and the crowd was excited. The lady was laid on the wood, and a man lit it with a torch. The smoke went up. Suddenly there was a cry of terror. The whole crowd fell on their faces in fear. Was it a ghost that took the lady off the burning pile? The Indians were too frightened to look. A man, with the lady in his arms, hurried through the smoke to where Mr. Fogg was hiding. It was Passepartout, who had dropped down from the branch and lifted the lady from the burning pile.

«Come on, we must get away from here at once,» he whispered:

They lifted her on the elephant. Then they got on the elephant and went on as fast as they could go. Passepartout was very pleased that he had rescued the lady. On the way to Allahabad he laughed aloud.

«What is the matter?» asked Mr. Fogg.

«I am thinking about our journey,» replied Passepartout. «We left London in a hurry with very little luggage, and now we have an elephant and a lady on our hands. What are we to do with them? Shall we take them round the world with us?»

«Leave that to me,» replied Mr. Fogg. «It will be all right.»

HİNDİSTAN ÜZERİNDEN TREN SEYAHATI

Mongolia'daki yolculardan birisi, Sir Francis Cromarty, Mr. Fogg ve Passepartout ile (beraber) seyahat ediyordu. Passepartout çıplak ayaklarının etrafına bir örtü sardı ve uyudu. Bombay'daki macerasından sonra yorgundu.

Mr. Fogg uyumadı. Not defterini çıkardı ve okudu, «Bombay'da vaktinden iki gün önce». Memnundu. Bu seyahat iyi gidiyordu. Hindistan üzerinden seyahat sadece üç gün alacaktı (sürecekti).

Ertesi gün Passepartout küçük bir istasyonda bir çift ince Hint terliği satın almayı başardı, böylece daha rahat hissetti. Saatlerce trenin pencerelerinden baktı. Fillerin ve kaplanların yaşadıkları vahşi ormandan geçtiler. Şurada burada ormanın içinde yerli köyleri gördü.

Mr. Fogg ve Sir Francis hemen hemen bütün gün birlikte kâğıt oynadılar. Onlar köylerle ilgili değillerdi.

İkinci günün sabahı saat sekizde, tren aniden durdu. Muhafız bağırdı:

«Bütün yolcular burada insin.»

«Ne oldu?» diye sordu Passepartout.

«Demiryolu burada duruyor (bitiyor).» diye cevap verdi muhafız. «Tahminen elli mil sonra tekrar başlıyor, Allahabad'da. Demiryolunun iki kısmı henüz birleşmedi.

«İngiltere'deki gazetelerde Bombay'dan Kalkütta'ya demiryolunun bitirildiğini okuyoruz. Buradan demiryolunun öteki kısmına nasıl varabiliriz?» diye sordu Sir Francis Cromarty.

«Köye giderseniz, sizi Allahabad'a götürecek öküz arabaları veya küçük atlar bulacaksınız,» diye cevap verdi muhafız.

Onlar köye gittiler, fakat onları Allahabad'a götürecek hiçbir şey bulamadılar. Sir Francis Cromarty çok üzgündü.

«Şimdi Kalkütta'daki vapurunuzla geç kalacaksınız!» dedi. «Ne yapabiliriz?»

«Yürüyebiliriz,» dedi Mr. Fogg sakın bir şekilde.

«Bu ince terliklerle elli mil yürümek mi?» diye bağırdı zavallı Passepartout. Onlardan ayrıldı ve köyde dolaştı. Çok geçmeden geri geldi ve «Köydeki bir Hintlinin bir fili var. O faydalı olur mu?» dedi.

«Gelin (haydi gelin). Göreceğiz,» dedi Mr. Fogg. Filin sahibini buldular.

«Trenle seyahatimize devam etmek için Allahabad'a gitmek istiyoruz.» dedi Mr. Fogg. «Bizi filinle götürür müsün? Eğer bizi götürürsen sana her gün için yüz pound ödeyeceğim.»

«Hayır, hayır,» diye cevap verdi Hintli. «Ben filimi kiralamayacağım.»

«Belki hayvanı satacaksın (satarsın)? Onun için sana 700 pound vereceğim.» dedi Mr. Fogg.

«Hayır, filimi satmayacağım,» dedi Hintli.

«Onun için sana 1,000 pound vereceğim.»

«Hayır, hayır,» diye tekrarladı Hintli. «Filimi 1,000 pound'a bile satmayacağım.»

Fakat yine Mr. Fogg vazgeçmedi. Fil için gittikçe daha fazla teklif etti. En nihayet, «Sana onun için 2,000 pound vereceğim.» dedi.

«2,000 pound'a satacağım,» diye cevap verdi Hintli.

«Bu seyahat çok paraya mal oluyor!» dedi Passepartout.

Mr. Fogg file bakması ve onları Allahabad'a götürmesi için bir rehber tuttu. Uzun bir seyahatti. Rehber onları vahşi ormanın içinden götürdü. Fil hızlı gitti ve bir yandan öbür yana sallandı. Mr. Fogg ve Sir Francis Cromarty bunu hiç sevmediler. Onlar hemen hemen gece vaktine kadar devam ettiler.

BİR HANIM KURTARILYOR

Allahabad'dan tahminen on iki mil (önce) fil ansızın durdu.

«Ne oldu?» diye sordu Sir Francis Cromarty.

«Bilmiyorum,» diye cevap verdi rehber. «Fil tehlike kokusu alıyor, zannederim. Dinleyin! Ben sesler ve davullar duyuyorum. Saklanmalıyız.»

Ormana girdiler ve çok sessiz durdular.

Bir Hintli rahipler grubu vahşi ormandan, genç bir kadını getirerek geçtiler. Onları pek çok insan takip etti.

«O genç hanımla nereye gidiyorlar?» diye sordu Mr. Fogg.

«Onlar buradan takriben iki mil (uzakta) bir mabede gidiyorlar,» dedi rehber onlara. «Hanımın kocası ölmüştür ve bu onun cenaze törenidir. Onlar hanımı kocasının vücudu (cesedi) ile yakacaklar. Kadını kocasının cesedi ile yakmak Hindistan'ın bu kısmında âdettir. Buna Britanyalılar tarafından müsaade edilmez, fakat rahipler onu gizlice yapıyorlar vahşi ormanda.»

«Onu kurtarmalıyız! Biz onu canlı yakılmaya bırakamayız!» diye bağırdı Mr. Fogg.

«Onun her tarafında muhafızlar var. Biz onu kurtaramayız,» dedi rehber.

«Belki onu şimdi kurtaramayız. Fakat uzaklaşamaz ve onu terk edemeyiz. Belki onu sabahleyin kurtarmayı başarırız,» dedi Mr. Fogg.

«Fakat sizin israf edecek zamanınız yok!» diye bağırdı Sir Francis. «Dünyayı seksen günde dolaşma bahsinizi hatırlayın! Eğer burada kalırsanız 20,000 pound kaybedeceksiniz!»

«Halen elimde on iki saat var. (Başı) dertte olan bir hanımı kurtaracak vaktim var,» dedi Mr. Fogg sakinçe.

Rahipler vahşi ormanın arasından ilerlediler. Mr. Fogg ve arkadaşları onları ağaçların arkasından takip ettiler.

Küçük bir nehrin yakınında, büyük bir odun yığını gördüler. Hanım kocasının cesedi ile şafakta onun üstünde yakılacaktı. Yığının yakınında bir ağaç vardı. Passepartout o ağaca dikkatle baktı. Bir fikri vardı. Geceleyin o ağaca tırmandı ve yığının üzerinde olan bir dal boyunca gitti. Orada sabahı bekleyerek, sessizce yattı.

Şafakta, rahipler yarı baygın hanımı vahşi ormanın içinden odun yığına getirdiler. Adamlar davul çaldılar ve kalabalık heyecanlıydı. Hanım odunların üstüne yatırıldı ve bir adam onu bir meşale ile yaktı. Duman yukarı (havaya) çıktı. Ansızın bir dehşet bağıırışması oldu. Bütün kalabalık korku içinde yüzlerinin üstüne (yüzüstü) düştüler. Hanımı yanmakta olan yığının üstünden alan bir hayalet miydi? Hintliler bakamayacak kadar korkmuşlardı. Bir adam, kollarında hanımla, acele acele dumanın arasından Mr. Fogg'un saklanmakta olduğu yere gitti. Daldan aşağıya düşen (atlayan) ve hanımı yanmakta olan yığından kaldıran, Passepartout idi.

«Haydi, buradan derhal uzaklaşmalıyız,» diye fısıldadı.

Onu filin üstüne kaldırdılar. Sonra file bindiler ve mümkün olduğu kadar süratle (yola) devam ettiler. Passepartout, hanımı kurtarmış olduğuna çok memnundu. Allahabad'a giderken yüksek sesle gülüyordu.

«Ne oldu?» diye sordu Mr. Fogg.

«Seyahatimiz hakkında düşünüyorum,» diye cevap verdi Passepartout. «Londra'yı alelacele, az bir eşya ile terk ettik ve şimdi elimizde bir filimiz ve bir hanım var. Onları ne yapacağız? Onları dünyanın etrafında bizimle götüreceğ miyiz?»

«Onu bana bırak,» diye cevap verdi Mr. Fogg. «İyi olacak. (Merak etme)».

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
65

SIFAT CÜMLECİKLERİ

who - where - whose - that - when

Birinci kursumuzun 91. dersinde, bir cümlede bulunan herhangi bir ismi diğer isimlerden ayırmak için, bu isimden sonra bir sıfat cümlecığı getirildiğini görmüştük.

A teacher is a man who teaches.

Öğretmen öğreten bir adamdır.

A shoemaker is a man who makes shoes.

Aykkabıcı ayakkabı yapan adamdır.

A farmer is a man who grows wheat.

Çiftçi buğday yetiştiren bir adamdır.

Yine aynı derste, bu sıfat cümleciklerinin yani **who teaches, who makes shoes, who grows wheat** cümleciklerinin, cümlelerin sonunda olabilecekleri gibi, öznenen hemen sonra da bulunabileceklerini görmüştük.

The man who is sitting in the room is a teacher.

Odada oturan adam bir öğretmendir.

The girl who is writing a letter is Robert's sister.

Bir mektup yazan kız Robert'in kız kardeşidir.

The old man who came here yesterday is a famous doctor.

Dün buraya gelen yaşlı adam meşhur bir doktordur.

Görülüyor ki sıfat cümlecikleri, bir isim cümleinin neresinde bulunursa bulunsun, hemen o isimden sonra gelebiliyor. Buradan, sıfat cümleciklerinin kendilerinden önce gelen isimlere ait cümlecikler olduklarını anlamış oluyoruz. İsim cümleinin neresine giderse gitsin, kendisine ait olan sıfat cümlecığını de beraberinde götürür. Bu açıklamamızı bir örnekle göstereyim. Bunun için de önce bir isim ve bu isme ait bir sıfat cümlecığı alalım.

İsim

the boy

çocuk

Sıfat cümlecığı

who kills the birds

kuşları öldüren

the boy who kills the birds

kuşları öldüren çocuk

Şimdi bu ismi ve ona ait olan sıfat cümlecığını cümlelerin çeşitli yerlerinde kullanalım. Pek tabii önce özne olarak kullanalım:

**The boy who kills the birds is
Recep's son.**

Kuşları öldüren çocuk Recep'in oğludur.

Şimdi de bu **the boy** sözcüğünü cümlenin ortasında kullanalım ve sıfat cümlecığının nasıl onunla beraber gittiğini görelim.

**Tell the boy who kills the birds
not to kill them.**

Kuşları öldüren çocuğa onları öldürmemesini söyle.

Gerek birinci kursumuzun 91. dersinden gerekse bu dersteki tekrarından şunu öğrenmiş oluyoruz. Bir isim cümlenin neresinde bulunuyorsa bulunsun, kendisine ait bir sıfat cümlecığı varsa onun hemen yanında yer alır. Cümlenin ortasında bulunuyorsa esas cümle, sıfat cümlecığı söylenip bittikten sonra devam eder.

Bu kuralı öğrendikten sonra, şimdi sadece **who** sözcüğüyle görmüş olduğumuz sıfat cümleciklerinin diğer bağlantı sözcüklerini de görelim. Önce yine 91. dersimizde görmüş olduğumuz **where** sözcüğünü de bir daha kullanalım. **Where** sözcüğü için de aynı işlemi yapalım, yani kendisine ait olan ismi cümlenin çeşitli yerlerinde kullanalım.

the garden

bahçe

where we always play

her zaman oynadığımız

The garden where we always play...

Her zaman oynadığımız bahçe...

Özne olarak:

**The garden where we always play
is very large.**

Her zaman oynadığımız bahçe çok büyüktür.

Nesne olarak:

They sold the garden where we always played.

Her zaman oynadığımız bahçeyi sattılar.

Tümleç olarak:

We are going to the garden where we always play.

Her zaman oynadığımız bahçeye gidiyoruz.

Cümlelerin ortasında:

Go to the garden where we always play, and wait for me.

Her zaman oynadığımız bahçeye git ve beni bekle.

Bu cümlelerde **who** sözcüğü daima «ki o» ve **where** sözcüğü ise «ki orada» anlamında kullanıldılar. Halbuki bazı hallerde biz sadece «ki o» değil başka anlamlarda da kullanmak, mesela «ki onun» demek ihtiyacını duyarız. Şu Türkçe cümleyi örnek olarak alalım:

Çocuk ki onun kardeşi meşhur bir futbolcudur, arkadaşımıdır.
Kardeşi meşhur bir futbolcu olan çocuk arkadaşımıdır.

İlk örneklerimizde olduğu gibi yine çocuk ismini aldık ama verdiğimiz örnekte artık çocuğun kendisinden ziyade ona ait olan bir şeyden bahsettiğimiz için «ki o» anlamına gelen **who** bağlacı burada anlamsız kalacak. Şu halde «ki o» anlamına gelen **who** bağlacı yerine bir başka bağlac bulmamız gerekiyor. Bu bağlaç «ki onun» anlamına gelen **whose** sözcüğüdür.

isim

the boy

çocuk

sıfat cümlecığı

whose brother...

ki onun kardeşi...

The boy, whose brother is a famous football player, is my friend.

Kardeşi meşhur bir futbol oyuncusu olan çocuk arkadaşımıdır.

the girl

kız

whose sister...

ki onun kız kardeşi...

The girl, whose sister is a nurse,

Kız kardeşi hastabakıcı olan kız ağacın

is behind the tree.

arkasındadır.

**the woman
whose son...**

kadın
ki onun oğlu...

**The woman, whose son is a soldier,
lives in that cottage.** Oğlu asker olan kadın şu kulübede oturur.

Bu bağlaç da diğerleri gibi, isim cümle ortasında veya sonunda da olsa hemen onu takiben gelir.

**I met the lady whose daughter is
my sister's friend.**

Kızı, kız kardeşimin arkadaşı olan hanıma rastladım.

**There is the teacher whose son
broke the vase.**

Oğlu vazoyu kıran öğretmen şuradadır.
(işte)

**Have you seen the doctor whose
wife died yesterday?**

Karısı dün ölen doktoru gördün mü?

**This is the policeman whose money
was stolen.**

Parası çalınan polis budur.

Verdiğimiz örneklerden de açıkça anlaşılacağı gibi gerek **who** gerekse **whose** bağlacı sadece kişiler için kullanılabilir. Çok seyrek hallerde **whose** bağlacının eşyalar için de kullanıldığı görülürse de doğru değildir.

Kendisiyle bir sıfat cümlecığı kullanmamız gereken ismin bu defa bir cansız isim, bir eşya olduğunu düşünelim:

Meydana getireceğimiz cümlelerin önce Türkçesini ele alalım. Cümlemiz, «Örtüsü kirli olan masa Hatice'ye aittir.» olsun.

**the table
whose cover...**

masa
ki onun örtüsü...

**The table whose cover is dirty
belongs to Hatice.**

Örtüsü kirli olan masa Hatice'ye aittir.

Yanlış olmasına rağmen bu şekilde bir cümleye İngilizcede rastlamak mümkündür. Aslında cansızlar ve hatta hayvanlar için **whose** yerine iki sözcüklük bir bağlaç olan **of which** kullanılmalıdır.

**The dog the hair of which is
dirty belongs to Hatice.**

Tüyleri kirli olan köpek Hatice'ye aittir.

Dilbilgisi bakımından doğru olan bu cümle görüldüğü gibi hem çok uzun hem de karışıktır. Bu yüzden İngilizler, ismin cansız veya hayvan olması halinde, bu isimlerden sonra birer sıfat cümlecığı yerine sıfat olarak kullanılan ve birinci kursumuzun 42. dersinde görmüş olduğumuz edatları kullanmayı her zaman tercih ederler.

**the table
with a dirty cover...**

masa
kirlî (bir) örtülü...

**The table with a dirty cover
belongs to Hatice.**

Kirlî örtülü masa Hatice'ye aittir.

**the dog
with long teeth...**

köpek
uzun dişli...

**The dog with long teeth always
goes to the park with my sister.**

Uzun dişli köpek parka daima kız kardeşimle gider.

**the chair
with a broken leg...
The chair with a broken leg is
our teacher's.**

sandalye
kırık bacaklı...
Kırık bacaklı sandalye öğretmenimizi-
zindir.

Kendileriyle beraber «ki o» bağlacı kullanmamız gereken isimlerin yukarıdaki gibi cansız veya hayvan olmaları halinde **who** yerine **that** bağlacı kullanılır. **That** bağlacının insanlar için de kullanıldığı görülürse de, **who** bağlacının cansızlar ve hayvanlar için kullanılması mümkün değildir.

**a dog
that bites everybody...**

bir köpek
herkesi ısırın...

**A dog that bites everybody must
be killed.**

Herkesi ısırın bir köpek öldürülmeli.

**the cat
that belongs to...**

kedi
ki o aittir...

**The cat that belongs to our butcher
eats a lot of meat every day.**

Kasabımıza ait olan kedi her gün çok et yer.

**the house
that stands...**

ev
ki o durur...

The house that stands at the top of the hill is my uncle's.

Tepenin üstünde duran ev amcamın (dayımın) dir.

the butcher who (that) sells...

kasap
ki o satar ...

The butcher who (that) lives at this house is very rich.

Bu evde oturan kasap çok zengindir.

Kendisiyle beraber bir sıfat cümlecığı kullanmamız gereken isim zaman bildiren bir isimse bağlaç olarak **when** sözcüğü kullanılır.

the day when...

gün
ki o zaman...

This is the day when I was born.

Doğduğum gün bu gündür.

the month when...

ay
ki o zaman...

August is the month when we go to the seaside.

Deniz kenarına gittiğimiz ay ağustostur.

İsmi takiben gelen sıfat cümlecığının bu son iki örnekte olduğu gibi kendisine ait öznesi varsa (ki bu örneklerde bu cümleciklerin kendilerine özgü özneleri I = ben ve we = biz'dir) o zaman sıfat cümlecığınden önce gelen bağlaç kaldırılabilir. Bu konuyu ileriki derslerimizde yeniden ele alacağız.

ALİŞTIRMALAR

I

Boş yerleri doldurunuz.

1 - You'll get .... trouble if you go in their field. 2 - They had put some flowers here and .... 3 - The man kept .... of sight because they were looking for him. 4 - Come along! We are going .... the seaside. 5 - I spent fifty liras, and I have only ten liras .... hand now. 6 - I have no time .... waste now; come after five o'clock. 7 - Don't worry about your car. It will be .... right. 8 - She listened to the record hour .... hour.

II

Boş yerlere who, where, whose, when bağlaçlarından uygun olanını koyunuz.

1 - A farm worker is a man .... works on a farm. 2 - The nurse .... is walking to the car, is Tom's sister. 3 - The garden .... we play with our friends is full of apple trees. 4 - The old man, ... son is a very rich merchant, lives in a cottage. 5 - This is the season .... the farmers start working in the fields. 6 - Did you see the boy .... brought the packets? 7 - This isn't the time .... we go for picnics. 8 - Tell the boy .... father is a doctor to come here.

III

Translate into Turkish.

1 - You are right, sir. 2 - Come along! I'll show you my new car. 3 - How many bottles of wine have you in hand? 4 - She has no time to waste for you. 5 - Don't worry about this matter. It will be all right. 6 - The boy who is beating his sister is Recep's son. 7 - The woman fainted when she heard the news. 8 - He was frightened when he saw the elephant. 9 - I remember a postman who came to our house every day. 10 - We hired a car to take us to the museum. 11 - She has interesting ideas about teaching a foreign language. 12 - The train stopped because there were animals on the railway. 13 - Do you remember the time when they went there? 14 - The man smelt the meat. 15 - Do you like ghost stories?

IV

Translate into English.

1 - Sinemanın önünde büyük bir kalabalık vardı. 2 - Dün buraya gelen doktoru tanıyor musun? 3 - Terliklerimi daima yatağın altına koyarım. 4 - Nereye gideceğim efendim? 5 - Hadi yürü, treni kaçıracağız. 6 - Geç gelen öğrenciler koridorda bekleyecekler. 7 - Üç bacaklı masayı sevmedim; çok küçük. 8 - Babası kitapçı olan kız tembel bir öğrencidir. 9 - Kadını bir odun yığını üzerine koydular. 10 - Birçok kadının çalıştığı bir tarlaya gittik.

64. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - into 2 - there 3 - out 4 - in 5 - of 6 - a 7 - for 8 - of 9 - to 10 - down (out)

II

1 - We have been waiting. 2 - The workman has been sleeping for nine hours. 3 - I have been reading all the stories. 4 - The nurse has been studying English since last year. 5 - The teacher has been writing letters since breakfast. 6 - Some of the children have been working in the fields. 7 - I have been telling the same story more than ten times. 8 - She has been trying to learn English.

III

1 - Saat ondan beri burada beklemekteyiz. 2 - İki saattir sigara içmektedir. 3 - Ne yapıyorsunuz? 4 - Mektupları tekrar tekrar okumaktalar. 5 - Şurada burada portakal ağaçları gördük. 6 - Tavşan aniden gözden kayboldu. 7 - İstasyona girmeme müsaade etmediler. 8 - Bu turistler için danışma bürosudur. 9 - Gemi İstanbul'a gitmek üzere hareket etti. 10 - Çok nazıksiniz. 11 - On dakika koşuktan sonra nefes nefese idi. 12 - O çok kuvvetlidir, adamı yere yıkabilir. 13 - Şaşırdım çünkü onu orada görmeyi ummadım. 14 - Polis kaptanı tutukladı. 15 - Cebinde bir demet kâğıt para taşır.

IV

1 - Selma has been sleeping for four hours. 2 - I have been waiting here since morning. 3 - We have been cleaning the rooms since seven o'clock. 4 - I received a telegram from Margaret yesterday. 5 - There is a temple near the lake. 6 - It is very kind of you. How can I thank you for your goodness? 7 - My father has been smoking all day long. 8 - All the runners were out of breath after running for half an hour. 9 - The bus left for Ankara. 10 - The child has been crying for half an hour.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
67

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

advice [ıdvays]

advise [ıdvayz]

air [eı]

bathe [beyd]

bite (bit-bitten)

[bayt] [bit-bitin]

calm [ka:m]

nasihat

nasihat etmek

hava

yüzmek, yıkan-

mak, yıkamak

ısırmak

sakin

cork [ko:k]

excuse [ekskiuz]

fine [fayn]

judge [cac]

valuable [velyuıbil]

wolf [wulf]

mantar

mazeret, mazur

görmek

para cezası

hâkim, yargıç

kıymetli

kurt

AÇIKLAMALAR

look after

«Bir kimseye veya bir şeye (iyi) bakmak, göz kulak olmak, ilgilenmek» anlamında bir deyimdir.

**Will you look after your grandmother when we go away?
Who will look after you when you are ill?**

Biz uzaklaşınca büyükanne bakacak mısın?
Hasta olunca sana kim bakacak?

make up one's mind

«Bir kimsenin bir mesele hakkında (kesin) kararını vermesi» anlamında bir deyimdir.

**She has made up her mind to leave her husband.
I can't make up my mind where to go in summer.**

Kocasını terk etmeye (kesin) karar verdi (Vermiş durumda.)
Yazın nereye gitmeye (gideceğime) karar veremiyorum.

and so is (was, were)

To be fiili ile yapılmış bütün zamanlarda, bu fiil ile söylenmiş olan birinci cümleyi takiben gelen ve adeta soru gibi görünen, bir ek cümledir ki Türkçe'ye «keza, dahi öyle...» şeklinde çevrilebilir.

**Passepartout was very worried, and so was Aouda.
The priests were in the jungle, and so were Mr. Fogg and his friends.**

Passepartout çok üzüntülüydü ve keza Aouda da (öyle).
Rahipler vahşi ormandaydılar, ve keza Mr. Fogg ve arkadaşları da. (öyle).

Bu ek cümle sadece **to be** fiili ile yapılmaz. İngilizcede soru ve olumsuz yapmak için faydalandığımız bütün yardımcı fiiller bu şekilde bir ek cümle teşkil edebilirler:

**Recep can drive a car, and so can Ahmet.
You must take your shoes off, and so must your friend.
Ahmet helps his mother, and so does Zeynep.**

Recep bir araba sürebilir, ve keza Ahmet de (öyle).
Ayakkabılarını çıkarmalısın, ve keza arkadaşın da (öyle).
Ahmet annesine yardım eder, ve keza Zeynep de (öyle).

that is why

Türkçeye «bu sebepten, bu yüzden» şeklinde çevrilebilecek bir deyimdir.

Mr. Fogg spends a lot of money. That is why Mr. Fix thinks he is a thief.

Mr. Fogg çok para sarf eder. Bu sebepten Mr. Fix onu bir hırsız zanneder.

He has made a lot of money. That is why he doesn't live in the village any more.

Çok para yaptı (kazandı). Bu yüzden artık köyde oturmuyor.

AROUND THE WORLD IN EIGHTY DAYS

At Allahabad, where the railway lines began again, Mr. Fogg paid the guide for bringing them safely through the jungle, and he said, «I will give you this elephant because you helped us to rescue the poor lady.»

«Thank you, sir. That is a very valuable present. I am glad you rescued the lady, but she is not really safe anywhere in India.»

«I will look after her,» said Mr. Fogg.

Passepartout was sorry to say good-bye to the elephant. He gave it some sugar.

Mr. Fogg, Sir Francis Cromarty, the lady, and Passepartout travelled together from Allahabad by train. The lady still didn't feel well when the train left the station, and she did not know what had happened. About an hour later, she lifted her head and said, «Where am I? Who are you?»

«We are friends, madam,» said Sir Francis. «We found you in the jungle. Some Indian priests were going to burn you with your husband's body. Mr. Fogg made up his mind to save you. Passepartout, here, rescued you off the pile of burning wood and carried you away. We brought you on our elephant to Allahabad. Now we are taking you to Calcutta. Have you any friends in Calcutta?»

«Thank you for saving me from death,» cried the lady. «But I will not be safe anywhere in India, not even in Calcutta. These Indian priests will find me again.»

«I am going from Calcutta to Hong Kong by ship. Have you any friends in Hong Kong?» asked Mr. Fogg.

«Yes, I have an uncle in Hong Kong. I shall be quite safe with him. My name is Aouda.»

«Then I will look after you till you get to Hong Kong, Aouda,» said Mr. Fogg.

TROUBLE

Passepartout enjoyed the train journey very much. Part of the way the railway ran alongside the great River Ganges. Many people were bathing in the river, and so were elephants. It was a wonderful sight. In the night he heard tigers, bears, and wolves in the jungle near the railway.

They arrived at Calcutta station at 7 a.m. on Friday, 25th October. The ship for Hong Kong was due to sail that day at noon. Mr. Fogg wrote in his notebook:

Oct. 25, Fri.   Calcutta   up to time

On the station platform a policeman stopped them.

«You are Mr. Fogg of London, and this is your servant, Passepartout?» he asked.

«Yes,» replied Mr. Fogg. «What is the matter?»

«Please follow me,» said the policeman.

«May this lady come, too?» asked Mr. Fogg.

«Certainly,» replied the policeman.

The policeman took them to a prison. Then he left them in a room.

«The judge will see you at 8.30 a.m.,» he said, as he went out.

«What is the matter, sir?» asked Passepartout. «Why are we shut in prison?»

«I know,» said Aouda sadly. «You are in prison because you have taken me from the priests. You must leave me.»

«Oh, no!» replied Mr. Fogg. «The priests would be afraid to tell the police that they were going to burn you alive. The British will not allow them to burn people like that. That is not why we are here. We will soon know.»

At 8.30 a.m. they went before the judge.

«You are Phileas Fogg?» asked the judge.

«I am. Why am I here? What is the matter?» Mr. Fogg asked.

«Some priests have complained about your servant. What have you to say?»

«We certainly have had trouble with some priests,» said Mr. Fogg, «but not in a temple. It was in the jungle. Ask the priests to tell you about the lady they were going to burn in the jungle.»

«Burn a lady! In the jungle! I don't know what you are talking about», he said.

The judge picked up a pair of shoes and showed them to Mr. Fogg and Passepartout.

«Look at these shoes!» he said. «Your servant went into a temple in Bombay with these shoes on his feet! That is why you are here!»

«My shoes!» cried Passepartout. «How did they get from Bombay to Calcutta?»

It was Mr. Fix who had brought the shoes from Bombay to Calcutta. He was watching from the back of the room. He was very glad when he heard the judge say, «You will go to prison for eight days, and your servant for fifteen days.»

Passepartout was very worried. He whispered to his master, «You will not get back to London in time to win your bet! All because I went into a temple with my shoes on! And what will happen to Aouda? Oh, sir, I am sorry!»

But Mr. Fogg was still quite calm.

«May I pay a fine instead of going to prison?» he asked the judge.

«Yes, but it will be a very heavy fine_ 1,000 pounds!»

When Mr. Fix saw Mr. Fogg take out a roll of bank-notes and pay a fine of 1,000 pounds. He did not smile any more. He was very angry.

«Now, pick up your shoes, Passepartout and hurry,» called Mr. Fogg.

«There is still time to catch the ship for Hong Kong.»

They ran out, called a carriage, and drove to the ship. They reached the ship Rangoon an hour before she sailed.

Mr. Fix also called a carriage and followed them. He also went on board the Rangoon.

«I'll catch that man», he said to himself. «I'll follow him round the world if necessary! But how fast he is spending that money! Soon there won't be much left of the 55,000 pounds which he stole!»

Mr. Fix went down to his cabin on the Rangoon.

«I must arrest him at Hong Kong,» he thought, «for that is the last British port. I cannot arrest him when he is in Japan or in America. I wish they would send that warrant quickly!»

Passepartout did not see Mr. Fix in Calcutta. He did not see him come to the Rangoon just before she sailed. Nor did he see him on the ship during the voyage.

Between Singapore and Hong Kong they met stormy weather. The ship had to go slow. The captain said they would be twenty hours late, perhaps more. Passepartout and Aouda were both very worried, but Mr. Fogg was as calm as he always was. Mr. Fix was very sick, but he was pleased that the ship would be late.

«That man will not catch the ship at Hong Kong on November 6th,» he said to himself. «He will have to wait a week for the next ship! Surely by that time I shall have the warrant for his arrest.»

SEKSEN GÜNDE DEVRİÂLEM

Allahabad'ta, tren yolunun yeniden başladığı yerde, Mr. Fogg onları salimen vahşi ormandan geçirdiği için rehberine para verdi ve «sana bu fili vereceğim çünkü zavallı hanımı kurtarmamıza yardım ettin.» dedi.

«Teşekkür ederim, efendim. Bu çok kıymetli bir hediye. Hanımı kurtardığınıza memnunum, fakat o Hindistan'da herhangi bir yerde gerçekten emniyette değildir.»

«Ben ona bakacağım (onunla ilgileneceğim),» dedi Mr. Fogg.

Passepartout file allahısmaırladık demekten çok üzüldü. Ona bir parça şeker verdi.

Mr. Fogg, Sir Francis Cromarty, hanım, ve Passepartout birlikte Allahabad'dan trenle seyahat ettiler. Tren istasyondan ayrıldığı zaman hanım hâlâ (kendini) iyi hissetmiyordu ve ne olduğunu bilmiyordu. Tahminen bir saat sonra, başını kaldırdı ve «Neredeyim? Siz kimsiniz?» dedi.

«Bizler arkadaşız, madam,» dedi Sir Francis. «Sizi vahşi ormanda bulduk. Bazı Hintli rahipler sizi kocanızın cesedi ile yakacaklardı. Mr. Fogg sizi kurtarmaya karar verdi. Şu Passepartout sizi yanan odun yığınının üstünden kurtardı ve uzağa taşı-

dı. Filimizin üstünde sizi Allahabad'a getirdik. Şimdi sizi Kalkütta'ya götürüyoruz. Kalkütta'da hiç arkadaşınız var mı?»

«Beni ölümden kurtardığınız için teşekkür ederim,» diye bağırdı hanım. «Fakat Hindistan'da herhangi bir yerde emniyette olmayacağım, hatta Kalkütta'da. Bu Hintli rahipler beni tekrar bulacaklar.»

«Ben vapurla Kalkütta'dan Hong Kong'a gidiyorum. Hong Kong'ta hiç arkadaşınız var mı?» diye sordu Mr. Fogg.

«Evet, Hong Kong'ta bir amcam (dayım) var. Onunla tamamen emniyette olacağım. Benim adım Aouda'dır.»

«Şu halde siz Hong Kong'a gelinceye kadar size bakacağım, Aouda.» dedi Mr. Fogg.

DERT

Passepartout tren yolculuğunu çok sevdi. Yolun bir kısmında demiryolu büyük Ganj nehri boyunca gitti. Birçok insanlar nehirde suya giriyorlardı. (yıkıyorlardı), ve keza filler de öyle. O harikulade bir görünüş (manzara) idi. Geceleyin, tren yolunun yakınındaki vahşi ormanda kaplanlar, ayılar ve kurtları duydu.

Kalkütta istasyonuna 25 ekim cuma (sabah) 7'de vardılar.

Hong Kong'a vapur o gün öğleyin hareket edecekti. Mr. Fogg defterine yazdı:

25 ekim cuma   Kalkütta   vaktinde

İstasyonun peronunda bir polis onları durdurdu. «Siz Londralı Mr. Fogg'sunuz ve bu sizin uşağınız, Passepartout (değil mi?)» diye sordu.

«Evet,» diye cevap verdi Mr. Fogg. «Mesele nedir (ne oluyor)?»

«Lütfen beni takip edin,» dedi polis.

«Bu hanım da gelebilir mi?» diye sordu Mr. Fogg.

«Pek tabii,» diye cevap verdi polis.

Polis onları bir hapisaneyeye götürdü. Sonra onları bir odada bıraktı.

«Hâkim sizi (sabah) 8.30 da görecek,» dedi dışarı çıkarken.

«Ne oluyor, efendim?» diye sordu Passepartout. «Niçin bir hapisaneyeye kapatıldık?»

«Ben biliyorum,» dedi Aouda üzüntülü bir şekilde. «Hapishanedesiniz çünkü beni rahiplerden aldınız. Beni terk etmelisiniz.»

«Oh, hayır!» diye cevap verdi Mr. Fogg. «Rahipler sizi canlı olarak yakacaklarını polislere söylemeye korkarlar(dı). İngilizler insanları bu şekilde yakmaya müsaade etmezler. Burada oluşumuz ondan dolayı değildir. Yakında bileceğiz (öğreneceğiz).»

Saat (sabah) 8.30 da hâkimin önüne gittiler (huzuruna çıktılar).

«Siz Phileas Fogg (mu) sunuz?» diye sordu hâkim.

«Benim. Niçin buradayım? Mesele nedir?» diye sordu Mr. Fogg.

«Bazı rahipler uşağınızı şikâyet ettiler. Diyecek neyiniz var?»

«Hakikaten bazı rahiplerle başımız derde girdi,» dedi Mr. Fogg, «Fakat bir mabede değil. O bir vahşi ormandaydı. Rahiplerden, vahşi ormanda yakacakları hanım hakkında söylemelerini (anlatmalarım) isteyin.»

«Bir hanımı yakmak! Vahşi ormanda! Sizin neden bahsettiğinizi bilmiyorum.» dedi.

Hâkim bir çift ayakkabı(yı yerden) aldı ve onları Mr. Fogg'a ve Passepartout'ya gösterdi.

«Bu ayakkabılara bakın!» dedi. «Uşağınız bu ayakkabılar ayağında olduğu halde Bombay'da bir mabede girdi (girmiş)! Bu yüzden buradasınız!»

«Ayakkabılarım!» diye bağırdı Passepartout. «Onlar Bombay'dan Kalkütta'ya nasıl geldi?»

Ayakkabıları Bombay'dan Kalkütta'ya getiren Mr. Fix'ti. O odanın gerisinden seyrediyordu. Hâkimin «Siz sekiz gün için hapishaneye gideceksiniz (hapis yatacaksınız) ve uşağınız on beş gün (için.)» dediğini duyduğu zaman çok memnun oldu.

Passepartout çok üzüntülüydü. Efendisine fısıldadı. «Bahsinizi kazanmak için Londra'ya vaktinde dönmeyeceksiniz! Sırf ben ayakkabılarım ayağımda olduğu halde bir mabede girdim diye! Ve Aouda'ya ne olacak? Oh, efendim, üzgünüm!»

Fakat Mr. Fogg hâlâ tamamen sakindi.

«Hapishaneye gitmek yerine bir para cezası ödeyebilir miyim?» diye sordu hâkime.

«Evet, fakat o çok ağır bir para cezası olacak, 1,000 pound!»

Mr. Fogg'un cebinden bir deste kâğıt para çıkardığını ve 1,000 poundluk cezayı ödediğini gördüğü zaman Mr. Fix artık gülümsemedi. Çok kızgındı.

«Şimdi, ayakkabılarını al, Passepartout ve acele et,» diye seslendi Mr. Fogg. «Hong Kong için (Hong Kong'a giden) vapura yetişmek için hâlâ vakit var.»

Dışarı koştular, bir arabaya seslendiler (bir araba çağırdılar) ve vapura (araba ile) gittiler. Rangoon vapuruna hareketinden bir saat önce vardılar.

Mr. Fix de bir araba çağırdı ve onları takip etti. O da Rangoon'a bindi.

«O adamı yakalayacağım,» dedi kendi kendine. «Onu gerekirse dünya etrafında takip edeceğim! Ama o parayı ne kadar hızlı harcıyor! Çok yakında çaldığı 55,000 pound'tan çok kalmayacak!»

Mr. Fix Rangoon'daki kamarasına indi.

«Onu Hong Kong'da tutuklamalıyım,» diye düşündü. «Zira o sonuncu İngiliz limanıdır. O Japonya'da veya Amerika'da iken onu tutuklayamam. Şu tutuklama müzekkeresini çabuk göndermelerini arzu ederim!»

Passepartout Mr. Fix'i Kalküta'da görmedi. (Vapurun) hareketinden biraz önce Rangoon'a geldiğini görmedi. Onu seyahat sırasında vapurda da görmedi.

Singapur ve Hong Kong arasında fırtınalı hava ile karşılaştılar. Gemi yavaşlamak zorunda kaldı. Kaptan yirmi saat, belki (de) daha fazla gecikeceklerini söyledi. Passepartout ve Aouda her ikisi de çok üzüntülüydüler fakat Mr. Fogg her zaman olduğu gibi sakindi. Mr. Fix çok hastaydı fakat vapurun geç kalacağından memnundu.

«Bu adam kasım 6'da Hong Kong'daki vapura yetişmeyecek,» dedi kendi kendine. «O bir sonraki vapur için bir hafta beklemek zorunda kalacak! Tabi o zamana kadar onun tutuklanması için tutuklama müzekkeresine sahip olacağım.»

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
68

GET

Birinci kursumuzun 83. dersinde **get** fiilinin sıfatlarla birleşerek yeni fiiller meydana getirdiğini görmüştük.

bad

to get bad

The weather is getting bad.

These eggs will get bad.

fena

fenalaşmak

Hava bozuluyor.

Bu yumurtalar bozulacak.

big

to get big

He is getting big.

büyük

büyümek

Büyüyor. (irileşiyor)

fat

to get fat

She got fat.

şişman

şişmanlamak

Şişmanladı.

Yine aynı derste **get** fiiliyle, **-er** eki almış sıfatların iki defa söylenmesi yoluyla bir işin gittikçe arttığını belirten fiiller meydana getirildiğini öğrenmiştik.

warm

warmer and warmer

It is getting warmer and warmer.

The days are getting longer and longer.

She is getting fatter and fatter.

sıcak

gittikçe daha sıcak

Hava gittikçe daha ısınıyor.

Günler gittikçe daha uzuyor.

Gittikçe daha şişmanlıyor.

Sadece hatırlatmak amacıyla tekrar etmiş olduğumuz bu konu üzerinde daha fazla durmayarak, İngilizcede en çok değişik şekillere girebilen **get** fiilinin yeni kullanılışlarını görelim:

school	okul
to get to school	okula varmak, gelmek
What time did you get to school?	Okula saat kaçta vardın?
How can I get to the station?	Istasyona nasıl varabilirim?
He got home at six o'clock.	Saat altıda eve geldi.
The doctor got to the hospital before lunch.	Doktor hastaneye öğle yemeğinden evvel vardı.
Can they get here before dinner?	Akşam yemeğinden önce buraya varabilirler mi? (gelebilirler mi?)
You will get to the farm before them.	Siz çiftliğe onlardan önce varırsınız. (varacaksınız)
Can we get to the seaside by this road?	Bu yoldan deniz kenarına varabilir miyiz?
They got to London in the morning.	Londra'ya sabahleyin vardılar.
When did you get to Rome?	Roma'ya ne zaman vardınız?

Home ve **here** sözcüklerinden önce **to** kullanılmadığını yukarıdaki iki örnekte görmekteyiz.

Get fiilinin en çok ve en sık kullanılan şekli edat dediğimiz küçük sözcüklerle beraber kullanılan şeklidir.

in	içeride, içinde
to get in	içeri girmek
How did this cat get in?	Bu kedi nasıl içeri girdi?
The thief got in through the window.	Hırsız içeri pencereden girdi.
We can't get in now, because they have locked the door.	Şimdi içeriye giremeyiz çünkü kapıyı kilitlediler.

Girilen yer cümlede geçiyorsa **in** sözcüğü yerini **into** sözcüğüne bırakır.

How did the cat get into the house? Kedi eve nasıl girdi?

We can't get into the house through the back door. Eve arka kapıdan giremeyiz.

Get fiili ile **in** veya **into** edatı arasında (kitabı, kalemi, çantayı...) gibi -i halinde bir isim bulunuyorsa o zaman bu fiil «sokmak, sıdırmak» anlamına gelir.

get into (into)	girmek
get the book in (into)	kitabı sokmak, sıdırmak
I can't get the book into my bag.	Kitabı çantama sokamıyorum. (Sıdıramıyorum.)
She can't get her feet into her shoes.	Ayaklarını pabuçlarına sokamıyor. (Ayakları pabuçlarına sığmıyor.)
How shall I get this suitcase into the car?	Bu bavulu arabaya nasıl sıdıracam.
Can you get these apples into that basket?	Bu elmaları şu sepete sıdıırabilir misin?
She can't get him in.	Onu (eve) sokamıyor.
Get the cat in.	Kediyi içeri sok.

In edatının karşıt anlamlısı olan **out** edatı ile **get** fiili yukarıdaki cümlelerin tersini veren anlamda fiiller meydana getirir.

to get out	çıkmaq
He got out of the jungle easily.	Vahşi ormandan kolayca çıktı.
Can we get out of this prison?	Bu hapisneden çıkabilir miyiz?
Get out. I don't want to see you.	Dışarı çık. Seni görmek istemiyorum.
They can't get out in this weather.	Bu havada dışarıya çıkamazlar.
The dog can't get out of the garden; the walls are too high.	Köpek bahçeden çıkamaz, duvarlar çok yüksektir.

Aynen **get** ve **in** sözcüklerinin birleşiminde olduğu gibi **get** fiili **out** ile beraber kullanılırken, içinden dışarıya çıkılan yer ismi cümlede geçiyorsa, aynen **in** sözcüğünün **into** oluşu gibi, **out** sözcüğü de kendisinden sonra bir **of** sözcüğü alır.

He is getting out of the house, because he can't pay.

Evden (dışarıya) çıkıyor, çünkü ödeyemiyor.

Yine aynen **get** ve **in** sözcüklerinin birleşiminde olduğu gibi, bu iki sözcüğün arasına -i halinde bir isim girecek olursa o zaman bu birleşim «dışarıya çıkarmak» anlamına gelir.

She is getting the apples out.

Elmaları çıkarıyor.

Please get the plates out.

Lütfen tabakları çıkar.

First she got the meat out.

Önce eti çıkardı.

Get all the children out.

Bütün çocukları çıkar.

Yukarıda görmüş olduğumuz kural gereğince bir şeyin içinden çıkarıldığı isim cümlede geçiyorsa **out** sözcüğünden sonra ayrıca bir de **of** sözcüğü gelir.

Get all the children out of the garden.

Bütün çocukları bahçeden çıkar.

She is getting all the eggs out of the basket.

Bütün yumurtaları sepetten çıkarıyor.

Shall I get the plates out of the cupboard?

Tabakları dolaptan çıkarayım mı?

He got a cigarette out of his cigarette case.

Tabakasından bir sigara çıkardı.

I can't get this cork out of the bottle.

Bu mantarı şişeden çıkaramıyorum.

Get fiili bundan başka, birinci kursumuzun 99. dersinde görmüş olduğumuz ve başkasına yaptırdığımız işler olarak öğrendiğimiz cümle düzeninde, hiçbir anlam farkı meydana getirmeksizin **have** fiili yerine kullanılabilir.

I have a letter written.

Bir mektup yazdırırım.

I get a letter written.

Bir mektup yazdırırım.

They got the car repaired.

Arabayı tamir ettirdiler.

She got a dress made.

Bir elbise yaptırdı.

Tom will get the house cleaned.

Tom evi temizletecek.

Can you get this door opened?

Bu kapıyı açtırabilir misiniz?

Birinci kursumuzdan **get** fiili ile **up** sözcüğünün birleşiminin bir fiil olarak kullanıldığını ve «(yataktan) kalkmak» anlamına geldiğini biliyoruz.

I always get up at six o'clock. Ben daima saat altıda kalkarım.

What time do you get up? Siz saat kaçta kalkarsınız?

I will get up late tomorrow. Yarın geç kalkacağım.

Çok sık kullanılmamakla beraber **get** fiili ile **up** sözcüğü arasına -i halinde bir isim girebilir. O zaman bu fiil «ayağa kaldırmak» anlamına gelir.

The old man fell down and I got him up. İhtiyar adam yere düştü ve onu kaldırdım.

He got the child up. Çocuğu ayağa kaldırdı.

Can you get her up? Onu ayağa kaldırabilir misin?

Get fiili sonuna bir **back** edatı eklendiğinde «geri gelmek» anlamı verir.

to get back geri gelmek

What time did you get back? Saat kaçta geri geldin?

I got back before lunch. Öğle yemeğinden önce döndüm.

Can she get back before nine o'clock? Saat dokuzdan önce dönebilir mi?

How shall we get back? Nasıl döneceğiz?

Can we get back by bus? Otobüsle (geri) dönebilir miyiz?

Get ile **to** edatı arasına -i halinde bir isim girecek olursa bu fiil bir yere varmak, ulaşmak anlamını kaybeder; bir yere «ulaştırmak, yetiştirmek, iletmek» anlamı kazanır.

How can I get to the station? İstasyona nasıl varabilirim?
How can I get the car to the station? Arabayı istasyona nasıl ulaştırabilirim?

Can you get these children to the hospital? Bu çocukları hastaneye gönderebilir misin?

They will get these boxes to Istanbul. Bu kutuları İstanbul'a gönderecekler. (iletecekler)

Does this bus get us to Edirne? Bu otobüs bizi Edirne'ye iletir mi?

Get fiili, dersin başında da belirtmiş olduğumuz gibi, pek çok sözcük ile birleşerek çeşitli anlamlar veren fiiller meydana getirir, ancak gerek bu derste görmüş olduklarımız, gerekse diğerleri aslında birer deyim olduklarından, bu konu (İngilizcede en çok kullanılan deyimler I, II Fono) kitaplarından takip edilmelidir.

CÜMLELER

I can't look after all these children.	Bütün bu çocuklara bakamam.
She made up her mind to learn English because they'll send her to England if she learns English.	İngilizce öğrenmeye karar verdi, çünkü İngilizce öğrenirse onu İngiltere'ye gönderecekler.
We can't get to Bursa before ten o'clock.	Saat 10'dan önce Bursa'ya varamayız.
He is very tired. That is why he is still sleeping.	Çok yorgun. Bu yüzden hâlâ uyuyor.
The cat bit the child's finger.	Kedi çocuğun parmağını ısırıldı.
I couldn't get the hat into the bag.	Şapkayı çantaya sokamadım.
I got all the eggs out of the basket.	Bütün yumurtaları sepetten çıkardım.
What time do you get up?	Kaçta kalkarsınız?
The train got to Paris ten minutes ahead of time.	Tren Paris'e vaktinden on dakika önce vardı.
She'll get fat soon, because she eats a lot of bread.	Yakında şişmanlayacak, çünkü çok ekme yiyor.
The weather is getting colder and colder.	Hava gittikçe soğuyor.
The dog couldn't get in through the window because it was a very small window.	Köpek pencereden içeriye giremedi çünkü çok küçük bir pencereydi.
How can I get the lion out of the cage?	Aslanı kafesten nasıl çıkarabilirim?
Excuse me, I couldn't hear what you said.	Affedersiniz, dediğinizi duyamadım.
She is a lazy student, and so is her sister.	O tembel bir öğrencidir, keza kız kardeşi de öyle.

ALIŞTIRMALAR

I

Boş yerleri doldurunuz.

1 - Who looks .... your children when you go out? 2 - I made .... my mind to stop smoking. 3 - I was tired, and .... were the others. 4 - She is a very good student, and so .... her friend. 5 - He always plays in the garden. That is .... his hands are dirty. 6 - The children were bathing .... the river. 7 - The dog bit my leg. That .... why I can't walk easily. 8 - The boy ran out .... the garden. 9 - Get out .... the room; I can't talk to you now. 10 - The bus will get to Ankara in .... morning.

II

Boş yerlere get fiilinin uygun zamanını koyunuz.

1 - The eggs will .... bad if you leave them in a hot place. 2 - You'll .... fat if you eat too much bread. 3 - The weather is .... hotter and hotter. 4 - What time did they .... to school? 5 - The thief .... in through the window and stole all the money. 6 - .... out. They mustn't see you here. 7 - How can I .... the cork out? 8 - We .... up at six o'clock yesterday. 9 - Does this bus .... us to London? 10 - The child fell down, and his father .... him up.

III

Translate into Turkish.

1 - The boy is getting taller and taller. 2 - The doctor got home at ten o'clock because he was busy at the hospital. 3 - Can you get these things into the bag? 4 - We got all the children out. 5 - I'll get the machine repaired. 6 - The sea was calm, so we got to Izmir two hours ahead of time. 7 - Excuse me, may I ask you something? 8 - There were a lot of wolves in the jungle. 9 - I'll look after your dog when you go to Izmir. 10 - She made up her mind to learn English. 11 - He wasted his money. That is why he is looking for cheap hotels. 12 - He is a good workman, and so is his son.

IV

Translate into English.

1 - Bir otomobil alma kararını verdin mi? 2 - Siz sinemaya gittiğiniz zaman çocuklarınıza bakacağım. 3 - Oda gittikçe ısınıyor; ceketlerimizi çıkarabiliriz. 4 - Nasihatiniz için size teşekkür ederim. 5 - Havada dört uçak görüyoruz. 6 - Bütün yumurtalar bozuldu. 7 - Defol! Seni bir daha görmek istemiyorum. 8 - Köpek çocukların bazılarını ısırды. 9 - Bir göide yüzmeyi sevmem. 10 - Seni mazur göremem çünkü aynı hatayı tekrar yaptın.

66. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - into 2 - there 3 - out 4 - to 5 - in 6 - to 7 - all 8 - after

II

1 - who 2 - who 3 - where 4 - whose 5 - when 6 - who 7 - when 8 - whose

III

1 - Haklısınız efendim! 2 - Hadi! Sana yeni arabamı göstereceğim. 3 - Elinde kaç şişe şarap var? 4 - Sizin için israf edecek vakti yok. 5 - Bu mesele için endişe etme. İyi olacak. (Yoluna girecek) 6 - Kız kardeşini döven çocuk Recep'in oğludur. 7 - Kadın haberi duyduğu zaman bayıldı. 8 - Fıllı gördüğü zaman korktu. 9 - Evimize her gün gelen bir postacı hatırlıyorum. 10 - Bizi müzeye götürmesi için bir araba kiraladık. 11 - Bir yabancı dil öğretme hakkında ilginç fikirleri var. 12 - Tren durdu çünkü demiryolunun üstünde hayvanlar vardı. 13 - Oraya gittikleri zamanı hatırlıyor musun? 14 - Adam eti kokladı. 15 - Hayalet hikâyeleri sever misiniz?

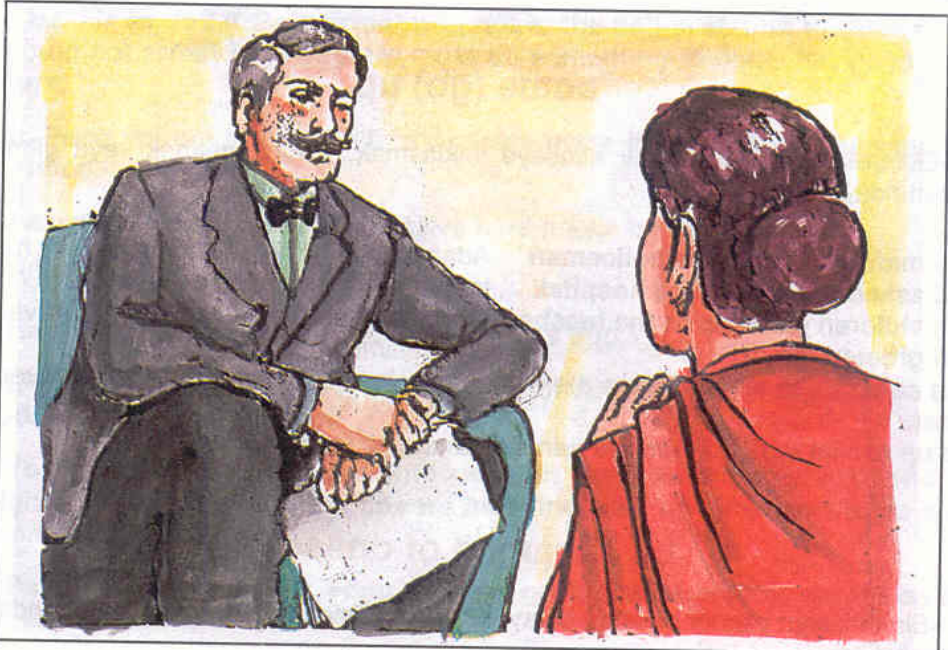
IV

1 - There was a big crowd in front of the cinema. 2 - Do you know the doctor who came here yesterday? 3 - I always put my slippers under the bed. 4 - Where shall I go, sir? 5 - Come along! We'll miss the train. 6 - The students who come late will wait in the corridor. 7 - I didn't like the table with three legs; it is too small. 8 - The girl whose father is a bookseller is a lazy student. 9 - They put the woman on a pile of wood. 10 - We went to a field where a lot of women worked.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
69

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

ashamed [işeymd]
boiler [boylı]
drunk [drank]
harbour [ha:bı]
offer [ofı]

utanmış
kazan
sarhoş
liman
teklif etmek

ridiculous [ridikiu:lıs]
rough [raf]
spoil [spoyıl]
steamer [sti:mı]
tremble [trembil]

gülünç
dalgalı, kaba
bozmak
buharlı gemi
titremek

AÇIKLAMALAR

at the time

«O zaman, o anda, o esnada» anlamında bir terimdir.

I was very busy at the time.

Ben o sırada çok meşguldüm.

She was having lunch at the time.

O anda öğle yemeği yiyordu.

They didn't have any roads at the time.

O zaman(lar) hiç yolları yoktu.

come (go) up

«Gelerek veya giderek bir kimseye yaklaşmak, yanına gelmek veya gitmek» anlamında bir deyimdir.

The man went up to the policeman and asked the way to the hospital.

Adam polise gitti (yanına yaklaştı) ve hastanenin yolunu sordu.

The children came up to the teacher and greeted her.

Çocuklar öğretmenin yanına geldiler ve onu selamladılar.

She came up to me and gave me a letter.

Yanıma yaklaştı ve bana bir mektup verdi.

Go up to him and ask him his name.

Yanıma git ve ona adını sor.

be ashamed of oneself

«Bir kimsenin yaptığı bir işten dolayı kendi kendisinden utanması» anlamında bir birleşik fiildir.

How can you say such things? You should be ashamed of yourself.

Nasıl böyle şeyler söyleyebiliyorsun?

He spends his nights drinking at dirty bars. He isn't ashamed of himself.

Kendinden utanmalısın.

Gecelerini pis barlarda içerek geçiriyor. Kendinden utanmıyor.

She doesn't come to our house any more. She is ashamed of herself.

Artık bizim eve gelmiyor. Kendinden utanıyor.

AT HONG KONG

The Rangoon reached the harbour at Hong Kong twenty-four hours late because of the rough seas. Passepartout and Aouda were unhappy because they had lost a whole day.

When they landed at Hong Kong, Mr. Fogg asked at once. «When will the next ship sail for Yokohama?»

«Tomorrow morning,» was the reply. «The Carnatic did not sail this morning because her boiler had to be repaired. She will sail tomorrow.»

Passepartout was delighted to hear that, and so was Mr. Fogg. But what was Mr. Fix to do? If the warrant was not at the police station in Hong Kong he could not arrest Mr. Fogg. He must do something to delay Mr. Fogg's departure.

Mr. Fogg set out at once to find Aouda's uncle in Hong Kong. He returned very soon.

«I am sorry your uncle does not live here now,» he told Aouda.

«Where has he gone?» she asked.

«He went to live in Holland about two years ago.»

«Oh, dear! What can I do now? I have no other friends in Hong Kong.» said Aouda in a trembling voice.

«You must come to Europe with us,» Mr. Fogg said kindly. «We will be delighted to be together. Perhaps we may find your uncle when we get back to London.»

«Passepartout!» said Mr. Fogg. «Please go and engage three cabins on the Carnatic. Aouda will travel with us.»

Passepartout went to the quay to engage the cabins. He saw Mr. Fix there.

«You here!» he cried. «I left you in Bombay! Where have you been? How did you get here?»

But he did not wait for an answer to his questions.

«We have had many adventures since we left Bombay!» he went on. «Half-way across India, we rescued a lady from death in the jungle, and she is now travelling with us. We were travelling on an elephant at the time! Before that, I went into a temple in Bombay with my shoes on, and the priests were very angry. They complained to the police in Calcutta. They wanted to put us in prison! That would have spoiled my master's plans to go round the world in eighty days! My master paid a very big fine instead. It's a good thing that he

has plenty of money. Come with me. I have come to engage three cabins on the Carnatic, for my master is going to Yokohama.»

They went to the office together. Mr. Fix heard the clerk say, «The Carnatic will sail tonight at eight o'clock. The boiler repair is finished, so there is no need to wait until tomorrow.»

«My master will be pleased about that,» said Passepartout, «because he is in a hurry. I must go back at once and tell him.»

Mr. Fix did not know how to stop Passepartout. He could not say, «I am a detective. I am following your master. I want to arrest him.» If Passepartout knew that, he would tell Mr. Fogg, and they would disappear. No man waits to be arrested!

So Mr. Fix said, «Come and have a drink.»

He took Passepartout into a wine shop on the quay. There, he had an idea. He would make Passepartout drunk. Mr. Fogg did not know that the Carnatic was sailing at eight o'clock that evening. If Passepartout did not tell him, he would miss the ship and have to wait a whole week for the next ship.

They drank a bottle of wine and then another bottle of wine.

Passepartout said, «You are a funny fellow! What are you doing in Hong Kong? Are you going round the world too? I thought my master was the only one who was trying to go round the world in eighty days!»

Mr. Fix laughed at this idea. He gave more and more wine and brandy to Passepartout, and before long Passepartout was very drunk. This was what Mr. Fix wanted. He left Passepartout behind in the wine shop and went away. Later, some men carried Passepartout away from the table and laid him on a bed.

Mr. Fogg was surprised when Passepartout did not come to the hotel that night. He was more surprised when he did not bring him his tea and toast in the morning. But he could not wait for Passepartout. After breakfast he called for Aouda, and they went to the quay to find the ship, Mr. Fogg had to carry his carpet bag himself. At the quay there was no ship!

«Where is the Carnatic?» he asked.

«She sailed last night at eight o'clock,» somebody told him.

Just then Mr. Fix came up. Mr. Fogg, of course, did not know him.

«Were you expecting to sail on the Carnatic, sir?» said Mr. Fix.

«I was. But she has gone,» replied Mr. Fogg.

«I was expecting to sail on that ship, too. It is very disappointing! Now we must wait a week for the next steamer. It is too bad!» said Mr. Fix. He was pretending to be disappointed, but he was really pleased. The warrant for Mr. Fogg's arrest had not come. If Mr. Fogg had to wait in Hong Kong for a week, the warrant might come. Then he could arrest him.

But Mr. Fogg could not wait for a week. «There are other ships in Hong Kong,» he said to Aouda. «I will go and see if I can find one ready to sail.» Mr. Fogg offered his arm to Aouda, and they walked along the quay.

A sailor said, «Are you looking for a boat, Sir?»

«I am,» said Mr. Fogg. «Have you a boat?»

«Where do you want to go?» asked the sailor. «Just for a picnic, perhaps?»

«Oh, no!» replied Mr. Fogg. «I want to go to Yokohama.»

The sailor laughed. «You are joking, sir! It is 1,650 miles to Yokohama. This is a small boat. You should have gone on the Carnatic yesterday.»

«I missed the Carnatic yesterday,» explained Mr. Fogg, «and I must be in Yokohama on November 14th to catch the steamer for San Francisco. I will give you 100 pounds a day if you will take us.»

«I have an idea, sir,» said the sailor. «You need not go to Yokohama to catch the San Francisco steamer. It sails from Shanghai to Yokohama, then to San Francisco. Shanghai is only 800 miles from here. I could do that with my boat, for she is a strong, well built boat. The San Francisco steamer, the General Grant, leaves Shanghai on November 11th. If the sea is calm and the wind keeps in the south-east, I can get you there in time.»

«When can you leave?» asked Mr. Fogg.

«In an hour.» said the sailor.

When Mr. Fogg and Aouda came back they saw Mr. Fix. Mr. Fogg went up to him.

«You are the gentleman who missed the Carnatic last night, are you not? Would you like to come with us? We have found a ship to take us to Shanghai,» he said.

Mr. Fix was rather ashamed of himself, but he could not let Mr. Fogg escape. He said, «Thank you, sir. It will help me if you will take me with you.»

Mr. Fogg wrote in his notebook:

Nov. 6, Wed. Hong Kong one day late -missed the Carnatic

HONG KONG'TA

Dalgalı deniz yüzünden Rangoon, Hong Kong limanına yirmi dört saat geç vardı. Passepartout ve Aouda mutsuzdular çünkü bütün bir gün kaybetmişlerdi.

Hong Kong'ta karaya ayak bastıkları zaman, Mr. Fogg derhal sordu. «Yokohama için (Yokohama'ya) bundan sonraki vapur ne zaman gidecek?»

Cevap, «yarın sabah» idi. «Carnatic bu sabah hareket etmedi çünkü kazanı tamir edilmek mecburiyetindeydi. Yarın hareket edecek.»

Passepartout bunu duyduğuna sevindi, ve keza Mr. Fogg da öyle. Fakat Mr. Fix ne yapacaktı? Eğer tutuklama müzekkeresi Hong Kong'taki karakolda değilse Mr. Fogg'u tutuklayamazdı. Mr. Fogg'un ayrılışını geciktirmek için bir şey yapmalıydı.

Mr. Fogg, Aouda'nın Hong Kong'taki (dayısını) bulmak için derhal yola çıktı. Çok geçmeden döndü.

«Çok üzgünüm amcanız şimdi burada oturmuyor,» dedi Aouda'ya.

«Nereye gitti (gitmiş) ?» diye sordu.

«Tahminen iki sene önce oturmak üzere Hollanda'ya gitti.»

«Oh, Allahım! Ben şimdi ne yapabilirim? Hong Kong'da başka arkadaşlarım yok,» dedi Aouda titreyen bir sesle.

«Bizimle Avrupa'ya gelmelisiniz,» dedi Mr. Fogg müşfik bir şekilde. «Beraber olmaktan zevk duyacağız. Londra'ya döndüğümüz zaman belki amcanızı bulabiliriz.»

«Passepartout!» dedi Mr. Fogg, «lütfen git ve Carnatic'te üç kamara ayırt. Aouda bizimle seyahat edecek.»

Passepartout kamaraları ayırtmak üzere iskeleye (rıhtıma) gitti. Orada Mr. Fix'i gördü.

«Siz burada!» diye bağırdı. «Ben sizi Bombay'da bıraktım! Nerede idiniz (nerelersiniz)? Buraya nasıl geldiniz?»

Fakat sorularının cevabını beklemedi.

«Bombay'dan ayrılalı beri birçok maceralarımız oldu!» diye devam etti. «Hindistan üzerinden ortada (Hindistan'ı geçerken yarı yolda), vahşi ormanda bir hanımı ölümden kurtardık ve o şimdi bizimle seyahat ediyor. Biz o zaman fil üzerinde seyahat ediyorduk! Ondan önce, ben Bombay'da ayakkabılarım ayağımda iken bir mabede girdim ve rahipler çok kızdılar. Onlar Kalkütta'daki polise şikâyet ettiler. Onlar bizi hapse koymak istediler! Bu efendimin dünya etrafında seksen günde gitme planını bozacaktı!

Bunun yerine efendim büyük bir para cezası ödedi. Onun bol parası olması isabet. Benimle gelin. Carnatic'te üç kamara ayırtmaya gelmiş bulunuyorum, zira efendim Yokohama'ya gidiyor.»

Onlar gişeye beraber gittiler. Mr. Fix memurun «Carnatic bu gece saat sekizde hareket edecek. Kazan tamiri bitti, bu yüzden yarına kadar beklemeye lüzum yok.» dediğini duydu.

«Efendim bundan memnun olacak,» dedi Passepartout, «çünkü onun acelesi var. Derhal geri gitmeli ve ona söylemeliyim.»

Mr. Fix Passepartout'yu nasıl durduracağını bilmiyordu. «Ben bir dedektifim. Senin efendini takip ediyorum. Onu tevkif etmek istiyorum.» diyemezdi. Eğer Passepartout bunu bilse, Mr. Fogg'a söylerdi ve onlar gözden kaybolurlardı. Hiçbir adam tutuklanmak için beklemez!

Bu sebepten Mr. Fix, «Gel ve bir içki iç.» dedi.

Passepartout'yu rıhtımda bir şarap dükkânına götürdü. Orada, onun bir fikri vardı (aklına bir fikir geldi). Passepartout'yu sarhoş edecekti. Mr. Fogg Carnatic'in o akşam saat sekizde hareket edeceğini bilmiyordu. Eğer Passepartout ona söylemezse, o vapuru kaçıracaktı ve bir sonraki vapur için tam bir hafta beklemek zorunda kalacaktı.

Onlar bir şişe şarap içtiler ve ondan sonra bir diğer şişe şarap.

Passepartout, «Siz tuhaf bir adamsınız! Hong Kong'ta ne yapıyorsunuz? (ne işiniz var)? Siz de mi dünyanın etrafında dolaşıyorsunuz? Ben dünyanın etrafını seksen günde dolaşmaya çalışan kimsenin sadece efendim olduğumu sanıyordum!» dedi.

Mr. Fix bu fikre güldü. Passepartout'ya gittikçe daha fazla şarap ve konyak verdi ve çok geçmeden Passepartout çok sarhoştı. Bu Mr. Fix'in istediği idi. Passepartout'yu arkada şarap dükkânında bıraktı ve uzaklaştı. Daha sonra, bazı adamlar Passepartout'yu masadan uzağa taşıdılar ve onu bir yatağa yatırdılar.

Passepartout o gece otele gelmeyince Mr. Fogg şaşırıldı. Sabahleyin çayını ve kızarmış ekmeğini getirmedeği zaman daha fazla şaşırıldı. Fakat o Passepartout için bekleyemezdi. Kahvaltıdan sonra Aouda'yı çağırdı ve gemiyi bulmak için rıhtıma gittiler. Mr. Fogg halı çantasını kendisi taşımak zorunda kaldı. Rıhtımda hiçbir vapur yoktu.

«Carnatic nerede?» diye sordu.

«Dün gece saat sekizde hareket etti,» dedi birisi ona.

Tam o sırada Mr. Fix yaklaştı. Mr. Fogg, pek tabii, onu tanıımıyordu.

«Siz Carnatic'le gitmeği mi umuyordunuz, efendim?» dedi Mr. Fix.

«Öyleydim. Fakat o gitmiş,» diye cevap verdi Mr. Fogg.

«Ben de o gemi ile gitmeyi umuyordum. Çok ümit kırıcı! Şimdi bundan sonraki vapur için bir hafta beklemeliyiz. Çok fena!» dedi Mr. Fix. O hayal kırıklığına uğramış gibi yapıyordu fakat aslında memnundu. Mr. Fogg'un tutuklanması için müzekkere gelmemişti. Eğer Mr. Fogg Hong Kong'ta bir hafta beklemek zorunda kalırsa, müzekkere gelebilirdi. O zaman onu tutuklayabilirdi.

Fakat Mr. Fogg bir hafta bekleyemezdi. Aouda'ya «Hong Kong'ta başka gemiler vardır,» dedi. «Hareket etmeye hazır birini bulabilir miyim, gidip göreceğim.» Mr. Fogg Aouda'ya kolunu takdim etti ve rıhtım boyunca yürüdüler.

Bir denizci «Bir tekne mi arıyorsunuz, efendim?» dedi.

«Arıyorum.» dedi Mr. Fogg. «Senin bir teknen var mı?»

«Siz nereye gitmek istiyorsunuz?» diye sordu denizci. «Belki sadece bir piknik için?»

«Oh, hayır!» diye cevap verdi Mr. Fogg. «Ben Yokohama'ya gitmek istiyorum.»

Denizci güldü. «Siz şaka ediyorsunuz, efendim! Yokohama 1650 mildir. Bu küçük bir kayıktır. Siz dün Carnatic'te gidecektiniz.»

«Ben dün Carnatic'i kaçırdım,» diye izahat verdi Mr. Fogg, «Ve ben San Fransisko'ya hareket edecek olan vapuru yakalamak (yetişmek) için 14 kasımda Yokohama'da olmalıyım. Eğer bizi götürürsen ben sana, günde 100 pound vereceğim.»

«Benim bir fikrim var, efendim,» dedi denizci. «San Fransisko vapuruna yetişmek için Yokohama'ya gitmenize lüzum yok. O Şangay'dan Yokohama'ya hareket eder, sonra San Fransisko'ya. Şangay buradan sadece 800 mildir. Ben onu tekneyle yapabilirim, zira o sağlam, iyi inşa edilmiş bir teknedir. San Fransisko vapuru General Grant, Şangay'ı 11 kasımda terk eder. Eğer deniz sakin olursa ve rüzgâr güneydoğuyu muhafaza ederse (hep güney doğudan eserse) ben sizi oraya zamanında götürebilirim.»

«Ne zaman ayrılabilirsin (hareket edebilirsin?)» diye sordu Mr. Fogg.

«Bir saat zarfında,» dedi denizci.

Mr. Fogg ve Aouda geri geldikleri zaman Mr. Fix'i gördüler. Mr. Fogg ona gitti.

«Dün gece Carnatic'i kaçıran bey sizsiniz, değil mi? Bizimle gelmek ister miydiniz? Bizi Şangay'a götüreceğiniz bir tekne bulduk.»

Mr. Fix kendinden bir hayli utanmıştı, fakat Mr. Fogg'un kaçmasına müsaade edemezdi. «Teşekkür ederim, efendim. Beni beraberinizde alırsanız bana faydalı olacak.» dedi.

Mr. Fogg defterine yazdı:

Kasım 6, çarşamba Hong Kong bir gün geç-Carnatic'i kaçırdı(m).

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
70

ÖZET

I

Öneklerin cümle içindeki çeşitli sözcükler arasında bir bağlantı kurduğunu biliyoruz. Bunlardan, 62. dersimizde gördüğümüz dört tanesini örneklerle yineleyelim:

except
except wine
except Friday

hariç, müstesna
şarap hariç
cuma hariç

I can drink anything except wine.
You can visit your friend every day except Friday because they don't accept visitors on that day.

Şarap hariç herhangi bir şey içebilirim.
Arkadaşını cuma hariç her gün ziyaret edebilirsin, çünkü o gün ziyaretçi kabul etmezler.

The tourists are walking past the church.
She always goes past our house.
The workers go past our school very early in the morning.
Your friend waited for you until nine o'clock.

Turistler kilisenin önünden yürüyorlar.

O daima evimizin önünden gider.
İşçiler sabahleyin çok erken okulumuzun önünden giderler.
Arkadaşın seni saat dokuza kadar bekledi.

I couldn't sleep until morning.

Sabaha kadar uyuyamadım.

I studied my lessons until my father came.

Babam gelinceye kadar derslerimi çalıştım.

Wait here until they open the door.	Onlar kapıyı açıncaya kadar burada bekle.
I won't eat anything until I finish my work.	İşimi bitirinceye kadar bir şey yemeyeceğim.
The old man slept until they woke him.	Yaşlı adam, onlar onu uyandırıncaya kadar uyudu.
They played football until their mothers called them.	Anneleri onları çağırıncaya kadar futbol oynadılar.
Their farm is beyond that hill.	Onların çiftliği şu tepenin ötesindedir.
There is a jungle beyond the river.	Nehrin ötesinde bir vahşi orman var.
This matter is beyond me; I can't say anything about it.	Bu mesele benim anlayışım dışındadır; onun hakkında bir şey söyleyemem.

II

Bitmiş Şimdiki Zamanın devamlı hali, **-ing** eki almış fiilin önüne **have been** (has been) getirmekle yapılır.

Bu fiil zamanı, geçmişte başlayıp şimdiye kadar kesintisiz devam etmiş bir hareketi anlatmakta kullanılır.

I have been writing letters.	Mektuplar yazmaktayım.
I have been waiting for you for half an hour.	Yarım saattir seni beklemekteyim.
She has been cleaning the kitchen since ten o'clock.	Saat 10'dan beri mutfağı temizlemekte.

Bu cümlelerdeki fiiller geçmişte başlamış, şu ana kadar kesintisiz devam etmiş ve halen de etmektedir. Bildiğiniz gibi aynı cümleler bitmiş şimdiki zamanla söylenmiş olsalardı, şu anda tamamlanmış bir hareketi bildireceklerdi. Aralarındaki fark, devamlı halin hem kesintisiz bir hareketi göstermesi, hem de sözün söylendiği anda da devam ediyor olmasıdır.

He has drunk six cups of coffee.	Altı fincan kahve içti. (Kahve içme işi bitmiş durumda.)
He has been drinking coffee all the time.	Hep kahve içmekte. (Kahve içmesi şu anda da devam ediyor.)
He has worked in some hospitals in Germany.	Almanya'da bazı hastanelerde çalıştı. (Bazı hastanelerde çalışmış durumda.)

He has been working in a hospital since last year.

Geçen yıldan beri bir hastanede çalışmakta. (Bir hastanede çalışması bir yıl önce başladı ve aralıksız devam etti; şu anda da devam etmekte.)

I have been learning English for ten months.

On aydır İngilizce öğrenmekteyim. (Şu anda da öğrenmem devam ediyor.)

Bu devamlı hal, yukarıda gördüğümüz anlamı dışında, bir işin veya hareketin sıkıcı bir şekilde uzayıp durduğunu anlatmak için de kullanılır.

You have been making the same mistakes in this homework.

Bu ödevde aynı hataları yapmaktasın.

He has been asking foolish questions all day long.

Bütün gün aptalca sorular sorup duruyor.

Bu ikinci anlamda kullanıldığında bir hareketin şu anda da devam ediyor olması şart değildir. Hareket bitmiş de olabilir. Anlatılmak istenen şey bu hareketin sıkıcı bir şekilde devam ettiğidir.

She has been eating a lot; she'll get fat soon.

Çok yiyor; yakında şişmanlayacak.

Tom has been working very hard lately; he'll get ill.

Tom son zamanlarda çok çalışıyor; hastalanacak.

III

Sıfat cümlecikleri bir ismin durumunu belirtir, onu diğer isimlerden ayırt ederler. Bir ismin durumunu açıklayan bir sıfat durumundadırlar.

Sıfat cümlecikleri, başka anlamlara da geldiklerini bildiğimiz, **who**, **where**, **whose**, **that**, **when** sözcükleri ile başlarlar.

who

ki o

who comes here every day

ki o buraya her gün gelir (buraya her gün gelen)

Yukarıda gördüğümüz ve **who** ile başlayan sözcük topluluğunun tamamı bir sıfat durumundadır ve önüne geleceği ismin «her gün buraya gelen» bir şahıs olduğunu belirtecektir.

This is the man ... ... adam budur.
who comes here every day her gün buraya gelen
This is the man who comes here every day. Her gün buraya gelen adam budur.

Sıfat cümlecığı, ait olduğu ismin yanında olmak şartıyla, cümlenin değişik yerlerinde de bulunabilir.

This is the man who comes here every day. Her gün buraya gelen adam budur.

The girl who is sitting at the table is my new secretary. Masada oturan kız yeni sekreterimdir.

Do you know the boy who brings the newspapers every morning? Her sabah gazeteleri getiren çocuğu tanıyor musun?

Sıfat işlevi gören bu cümleciklerde kullanılan **who** şahıslar için, **which** cansızlar için kullanılır. **That** ise her ikisi için de kullanılabilir. Fakat uygulamada çok fazla kullanılmamaktadır.

The workman who is sitting by the window is ill. Pencerenin yanında oturan işçi hastadır.
The flowers which he sent are in that vase. Gönderdiği çiçekler şu vazodadır.

Şahıslarla «ki onun» anlamını veren **whose** ile zaman için kullanılan ve «ki o zaman» anlamını veren **when** ve «ki orada» anlamını veren **where** sözcükleri ile yapılmış sıfat cümleciklerini aşağıdaki örneklerde inceleyiniz.

Do you know the woman who is sitting in the other room? Diğer odada oturan kadını tanıyor musun?
I didn't like the cake which you brought yesterday. Dün getirdiğin pastayı beğenmedim.
Bring me the letter which you wrote. Yazdığın mektubu bana getir.
Bring me the letter that you wrote. Yazdığın mektubu bana getir.
Do you remember the time when you saw him? Onu gördüğün zamanı hatırlıyor musun?

**This is the time when they buy wheat.
I don't know the garden where they play with their friends.
This is the place where they killed the king.
The man whose money was stolen yesterday came to the police station.**

Onların buğday alma zamanı budur.

Arkadaşlarıyla oynadıkları bahçeyi bilmiyorum.
Kralı öldürdükleri yer burasıdır.

Dün parası çalınan adam polis karakoluna geldi.

With sözcüğünün de bir sıfat cümlecığı yapmakta kullanıldığını biliyoruz.

**The dog with long ears.
The girl with beautiful eyes.
The table with short legs is too small for this room.**

Uzun kulaklı köpek.
Güzel gözlü kız.
Kısa bacaklı masa bu oda için çok küçüktür.

IV

Get fiili çeşitli sıfatlarla birleşerek değişik fiiller meydana getirir.

**to get warm
She got fat in four months.**

ısınmak, sıcaklaşmak
Dört ayda şişmanladı.

Get fiili **to, in, out** gibi edatlarla kullanıldığı zaman çeşitli anlamlar kazanır. Bu anlamlar, **get** ile edat arasına bir isim girdiğinde, aşağıdaki örneklerde görüleceği gibi değişir.

**to get to the station
We got to the station at ten o'clock.**

istasyona varmak
İstasyona saat onda vardık.

**to get in
The boy got in through the window.
She couldn't get the table into (in) the room.**

içeri girmek
Çocuk içeri pencereden girdi.
Masayı odaya sokamadı.

The cat couldn't get out of the garden.

Kedi bahçeden çıkamadı.

**Get the apples out one by one.
Get the apples out of the basket one by one.**

Elmaları birer birer çıkar.
Elmaları sepetten birer birer çıkar.

**He got a rabbit out of the hat.
You must get up before eight.**

Şapkadan bir tavşan çıkardı.
Sekizden önce kalkmalısınız.

The hat fell down, and I got it up.

**When did they get back?
They'll get all these animals to
the field.**

Şapka yere düştü ve onu (yerden) kaldırdım.

Ne zaman geri geldiler? (döndüler)
Bütün bu hayvanları tarlaya götürecekler.

V

Aşağıdaki cümleler, 60 ve 69. dersler arasında «açıklamalar» başlığı altında verilmiş konularla ilgilidir. Bunları, ait oldukları dersleri de gözden geçirerek inceleyiniz.

**If you keep a record, you'll see
how much you spent.
Your daughter is crying. Is anything
the matter?**

**The ship is sailing between the
two islands.**

They came here via Paris.

**You'll get into trouble if you
stay at this hotel.**

**The enemy left some guns here
and there.**

**We must get busy if we want to
finish the work before lunch time.
Keep out of sight; the policeman is
looking for you.**

**He is a good boxer; you can't
knock him out.**

**It was very kind of you; your help
saved my life.**

**They made a bet to eat three kilos
of cake.**

The train left for Erzurum.

**I was out of breath after running
ten minutes.**

**They tore off the coat of the
dead man.**

Yes sir, there is a letter for you.

**The man moved his head from side
to side.**

**Come along, we are going to the
theatre.**

**The steamer arrived in London
two hours ahead of time.**

I haven't got much money in hand.

Bir kayıt tutarsanız kaç para harcadığınızı
göreceksiniz.
Kızınız ağlıyor. Bir şey mi oldu?

Gemi iki ada arasında seyrediyor.

Buraya Paris yoluyla geldiler.

Bu otelde kalırsan başın derde girecek.

Düşman şurada burada birkaç silah bıraktı.

İşi öğle yemeği vaktinden önce bitirmek istiyorsak harekete geçmeliyiz.
Ortalıkta dolaşma; polis (memuru) seni arıyor.

O iyi bir boksördür; onu nakavt edemezsin.

Çok naziktiniz; yardımınız hayatımı kurtardı.

Üç kilo pasta yeme bahsine girdiler.

Tren Erzurum'a hareket etti.

On dakika koşuktan sonra nefes nefeseydim.

Ölmüş adamın ceketini yırtarak çıkardılar.

Evet efendim, sizin için bir mektup var.

Adam başını bir o tarafa bir bu tarafa salladı.

Hadi, tiyatroya gidiyoruz.

Gemi Londra'ya vaktinden iki saat önce vardı.

Elde fazla param yok.

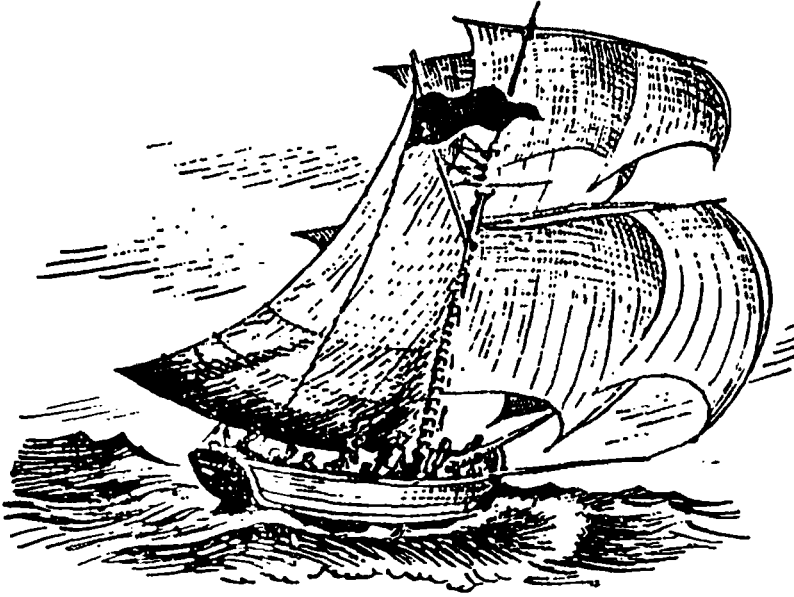
**Don't worry about your son; it will be all right.
I can't look after all these children because I don't feel well.
He made up his mind to stop smoking, but he gave up soon.
I am very tired after all this work, and so are my helpers.
She is a very lazy girl, and so are the others.
I ate a lot; that is why I can't run to the post office.
He was very busy at the time, so he didn't see us going into the room.
The boy came up to me and asked the way to the station.
I am ashamed of myself.
The girl is ashamed of herself because she came home very late.
Where shall I get these papers stamped?
The ship is due to arrive here before six o'clock.
The students got into trouble when they went into a field to play football.
The small ship was sailing against the wind, so she arrived in Istanbul two hours late.
We saw big flowers in the jungle here and there.
The ship dropped anchor near the island.
You are out of breath; did you come all this way running?**

Oğlun hakkında üzülme; iyi olacak.
(Yoluna girecek.)
Bütün bu çocuklara bakamam, çünkü iyi hissetmiyorum.
Sigara içmeyi bırakmaya karar verdi, fakat çok geçmeden vazgeçti.
Bütün bu işten sonra çok yorgunum, yardımcıları da öyle.
O çok tembel bir kızdır, diğerleri de öyle.
Çok yedim, bu yüzden postaneye koşamam.
O sırada çok meşguldü, bu sebepten odaya girişimizi görmedi.
Çocuk bana yaklaştı ve istasyon yolunu sordu.
Kendimden utanıyorum.
Kız kendinden utanıyor, çünkü eve çok geç geldi.
Bu kâğıtları nerede mühürleteceğim?
Geminin saat altıdan önce buraya varması bekleniyor.
Bir alana futbol oynamaya girdikleri zaman öğrencilerin başı derde girdi.
Küçük gemi rüzgâra karşı seyrediyordu, bu yüzden İstanbul'a iki saat geç geldi.
Vahşi ormanda şurada burada büyük çiçekler gördük.
Gemi adanın yakınına demir attı.
Nefes nefesesin; bütün bu yolu koşarak mı geldin?

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
71

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

aboard [ıbo:d]
confusion [kɪn'fju:ʒɪn]
cover [kʌvɪ]
distress [dɪ'stres]
false [fo:ls]
push [puʃ]
pyramid [pɪ'rɪmɪd]
show [ʃəʊ]
sober [soʊbɪ]

gemiye, gemide
karışıklık
katetmek
tehlike, sıkıntı
takma, sahte
itmek
piramit
gösteri
ayık

fault [fo:lt]
funnel [fʌnəl]
furious [fɪu:'rɪs]
human [hiu:mɪn]
progress [prəʊ'gres]
skyline [skayləɪn]
speed [spi:d]
stage [steɪc]

hata
baca
öfkeli
insan, beşer
ilerleme
ufuk
hız, sürat
sahne

AÇIKLAMALAR

I fear

Kötü bir haber verileceği zaman, Türkçede olduğu gibi, «korkarım ki...» anlamında bir cümle başı birleşigidir. Modern İngilizcede bu yapının **I am afraid** şekli tercih edilir. **I hope** birleşiminin tamamen tersidir. Çünkü **I hope** ümit edilen, beklenen, iyi olan bir şeyi söyler.

I fear it is going to rain.

Korkarım (ki) yağmur yağacak.

I fear we have missed the last train.

Korkarım son treni kaçırdık.

I am afraid I won't be able to come to your party.

Korkarım ziyafetinize gelemeyeceğim.

She fears her father will see her.

Korkar ki babası görecek.(Babası görecek diye korkuyor.)

I hope we are not late again.

Umarım (inşallah) yine geç kalmadık.

be tired out

«Bitmek, mahvolmak, yorgunluktan canı çıkmak» anlamında bir deyimdir.

I was tired out after the long lecture.

Uzun konferanstan sonra yorgun düştüm.

After three hours of basketball, the boys were tired out.

Üç saatlik basketbol (oyunun)dan sonra çocuklar bitap düştü.

I'll be tired out if I have to walk to the station.

İstasyona yürümek zorunda kalırsam yorgunluktan canım çıkacak.

When she finished writing all the letters she was tired out.

Bütün mektupları yazmayı bitirince bitap düştü.

agree to

«Razı olmak, bir şey yapmayı kabul etmek» anlamında bir deyimdir.

She agreed to marry him.

Onunla evlenmeye razı oldu.

They agreed to come with us.

Bizimle gelmeye razı oldular.

**I agree to lend you some more money.
She agrees to stay at home with the maid.**

Size biraz daha fazla para vermeye razı oluyorum.
Hizmetçi kızla evde kalmaya razı oluyor.

make up for

«Bir kaybı veya zararı ödemek, telafi etmek, yerine koymak» anlamında parçalı bir fiildir.

**I have broken your glasses. I want to make up for them.
We have lost so much time. We have to make up for it.
How can I make up for the trouble that I started?
She has to make up for the money she has lost.**

Gözlüğünüzü kırdım. Onu telafi etmek istiyorum.
Çok zaman kaybettik. Onu telafi etmeliyiz.
Başlattığım (sebep olduğum) üzüntüyü nasıl telafi edebilirim?
Kaybettiği parayı telafi etmek zorundadır.

none

«Hiçbiri, hiçbir tane, hiçbir parça» anlamında bir sözcüktür. Sözcüğün kendisi olumsuz olduğu için, içinde bulunduğu cümle ayrıca bir daha olumsuz hale getirilmez, yani cümlelerin kendisi olumludur.

**- Have you any friends in this city?
- I have none.
- How many books did you take away?
- I took none.
You must give me some food. I have none.
How many cigarettes are there in that packet? There are none.**

- Bu şehirde hiç arkadaşın var mı?
- Hiçbir tane yok (hiç yok).
- Kaç kitap alıp götürdün?
- Hiçbir tane al(ma)dım.
Bana biraz yiyecek vermelisiniz.
Benim hiç yok.
Şu pakette kaç tane sigara var?
Hiçbir tane var. (yok).

FROM HONG KONG TO SHANGHAI

John Bunsby, the master of their ship, gave the order to start, and the little ship went over the sea like a bird. There was a good wind, and she made good speed. The master and his men stayed on deck all night. At dawn the little ship had gone more than 100 miles. If the wind did not change, she could cover the 800 miles in time. By evening they had gone 220 miles. At dawn, the second day, John Bunsby said:

«I fear we are going to have a storm.»

At breakfast time the wind and rain struck the ship. All day the storm drove them on. They watched the mountains of water behind them driven on by the wind. The water often came up over the deck and made them very wet. But the ship went on, for the wind was from the south.

In the evening the wind changed to the northwest, and the big waves hit the little ship on the side. Twice she nearly sank. During the night the storm got worse. Mr. Fix was very sick. Aouda was tired out. The seamen were excited and had to work hard to sail the ship safely. Only Mr. Fogg was still quite calm.

Daylight came. The waves were still high, but the wind was falling. Not another ship was in sight. The little ship made good progress all that day and night. The next morning, 11th November, they were about 100 miles from Shanghai. Could they be there before the steamer sailed? At noon, they had only 45 miles to go. At seven o'clock they were only 3 miles from Shanghai, and the ship was sailing well.

But what was that on the skyline? The smoke from the funnel of the steamer leaving Shanghai!

John Bunsby was furious. After all that stormy voyage they were too late! But Mr. Fogg said calmly, «Signal her! Put up your flag!»

John Bunsby put up the flag -a signal of distress. «Boom» went the small gun.

The captain of the San Francisco steamer General Grant heard the signal and turned back to help the little ship. When the great ship came near. Mr. Fogg thanked John Bunsby, paid him, and with Mrs. Aouda and Mr. Fix, he climbed aboard. The captain agreed to take them to Yokohama.

PASSEPARTOUT IS FOUND

The General Grant arrived in Yokohama just one day after the Carnatic, which was still in the harbour.

Mr. Fogg wrote in his notebook:

Nov. 11 Mon.	Shanghai	nearly missed the General Grant
--------------	----------	------------------------------------

When they landed in Yokohama Mr. Fogg went on board the Carnatic and asked, «Had you a passenger from Hong Kong called Passepartout?»

«Yes, we had. He went ashore yesterday.»

All morning Mr. Fogg looked for Passepartout, but he could not find him.

In the afternoon he took Aouda to see a circus in the town. It was a good circus with clever acrobats. The last act was called «The Human Pyramid». Some of the acrobats, with long false noses, lay on the stage, and other acrobats stood on their noses.

Suddenly the pyramid fell like a house of cards. There was great confusion on the stage! Then one of the acrobats ran off the stage toward Mr. Fogg, calling, «Master! Master!»

«Passepartout! What are you doing in these ridiculous clothes?» said Mr. Fogg. «Go to the steamer at once. It sails in a few hours.»

The master of the circus was furious. One of his acrobats was walking away and spoiling his human pyramid! He shouted for a long time. Mr. Fogg did not know what had happened, but he said to the master of the circus, «This is my servant. He must come with me. I am sorry if my servant has spoiled your show. Here is some money to make up for it.»

Mr. Fogg, Mrs. Aouda, and Passepartout walked towards the quay.

«Where are your own clothes, Passepartout?» Mr. Fogg asked.

«I sold them, sir,» replied Passepartout.

«Then go now and buy new clothes for yourself, and come back to the ship quickly.»

Mr. Fogg gave him some money and Passepartout went. Aouda and Mr. Fogg went back to their ship, the General Grant.

Passepartout soon came to the ship dressed in new clothes. He went at once to Mr. Fogg's cabin.

«Sir,» he said, «I am ashamed of myself. I do not remember clearly what happened at Hong Kong because I was drunk.»

«Drunk? You foolish fellow! What made you go and get drunk? You were sober when I sent you to buy tickets.»

«Yes, sir. I went to the office and engaged three cabins. They said, 'The boiler has been repaired. The ship will sail tonight.' I remember saying, 'My master will be glad. I must go and tell him.' But I did not go.»

«Where did you go?» asked Mr. Fogg.

«I went into a wine shop with someone. I don't remember what happened there. But I remember coming out of the wine shop shouting, 'Carnatic!

Carnatic!' Some people pushed me on board the Carnatic just before she sailed. In the morning I woke up with a headache. I went on deck to look for you, but you were not there. I asked where your cabin was, but they said there was no passenger called Mr. Fogg. 'Am I on the wrong ship?' I asked.

«This is the Carnatic,» they told me.

«Then where is Mr. Fogg?» I asked.

«Suddenly I remembered I had not told you about the ship sailing in the evening. Then I knew you had missed the Carnatic. You would have to wait a week for the next steamer. You would be late. You would lose your bet of 20,000 pounds. And it was all my fault. I wept like a child!»

Suddenly Passepartout stopped speaking and looked at his master.

«But, sir, you are in Yokohama! How did you get here? Was there another ship?»

«I'll tell you about that later,» said Mr. Fogg. «Go on with your story. How did you manage to live when you had no money? I know you had none, and you have been in Yokohama for two days!»

HONG KONG'TAN ŞANGAY'A

John Bunsby, gemilerinin sahibi, hareket emrini verdi ve küçük gemi deniz üzerinde bir kuş gibi gitti. İyi bir rüzgâr vardı ve o iyi sürat yaptı. Sahip (kaptan) ve adamları bütün gece güvertede kaldılar. Şafakta küçük gemi 100 milden fazla gitmişti. Eğer rüzgâr değişmezse, 800 mili zamanında kapayabilirdi (alabilirdi). Akşama kadar 220 mil gitmişlerdi. Şafakta, ikinci gün, John Bunsby dedi:

«Bir fırtınaya tutulacağımızdan korkuyorum.»

Kahvaltı vaktinde rüzgâr ve yağmur gemiye vurdu. Bütün gün fırtına onları ileri sürükledi. Onlar, rüzgâr tarafından sürüklenen arkalarındaki su dağlarını seyrettiler. Su çoğu zaman güvertenin üzerinden geliyor ve onları çok ıslatıyordu. Ama gemi gitmeye devam etti, çünkü rüzgâr güneydendi.

Akşamleyin rüzgâr kuzey batıya döndü ve büyük dalgalar küçük gemiyi yan tarafından vurdu. İki defa neredeyse battı (batıyordu). Geceleyin fırtına daha kötüleşti. Mr. Fix çok hastaydı. Aouda bitkindi. Gemiciler heyecanlıydılar ve gemiyi salimen götürmek için çok çalışmak zorundaydılar. Sadece Mr. Fogg hâlâ tamamen sakindi.

Gündüz ışığı geldi (şafak söktü). Dalgalar hâlâ yüksekti, fakat rüzgâr düşüyordu (diniyordu). Görünürde başka bir gemi yoktu. Küçük gemi bütün gün ve gece iyi ilerleme yaptı (iyi yol aldı). Ertesi sabah, 11 kasımda, onlar Şangay'dan tahminen

100 mil (uzakta) idiler. Onlar vapur hareket etmeden orada olabilecekler miydi? Öğleyin, gidecek 45 milleri vardı sadece. Saat yedide Şangay'dan ancak 3 mil (uzakta) idiler ve gemi iyi gidiyordu.

Fakat ufuk hattındaki bu neydi? Şangay'ı terk etmekte olan vapurun bacasından (çıkan) duman!

John Bunsby çok öfkeliydi. Bütün o fırtınalı yolculuktan sonra onlar çok geçtiler (geç kalmışlardı)! Fakat Mr. Fogg sakin bir şekilde, «Ona işaret ver. Bayrağını çek!» dedi.

John Bunsby bayrağı çekti. Bir felâket işareti. «Bum...» diye gitti (patladı) küçük top.

San Fransisko vapuru General Grant'ın kaptanı işareti duydu ve küçük gemiye yardım etmek için geri döndü. Büyük gemi yakına gelince (yaklaşınca), Mr. Fogg John Bunsby'ye teşekkür etti. Ona parasını verdi ve Aouda ve Mr. Fix'le vapura çıktı. Kaptan onları Yokohama'ya götürmeye razı oldu.

PASSEPARTOUT BULUNUYOR

General Grant Yokohama'ya, hâlâ limanda bulunan Carnatic'ten sadece bir gün sonra vardı.

Mr. Fogg defterine yazdı :

Kasım 11, pazartesi

Şangay

Hemen hemen General Grant'ı kaçırdı(k).

Yokohama'da karaya çıktıkları zaman Mr. Fogg Carnatic'e çıktı ve sordu. «Hong Kong'tan Passepartout adında bir yolcunuz var mıydı?»

«Evet, vardı. Dün karaya çıktı.»

Bütün sabah Mr. Fogg Passepartout'yu aradı fakat onu bulamadı.

Öğleden sonra Aouda'yı şehirde bir sirki görmeye götürdü. O, zeki akrobatları olan iyi bir sirkti. Son perde (numara) «insan piramidi» isimliydi. Uzun yalancı (takma) burunlu bazı akrobatlar sahnenin üstüne yattılar ve diğer akrobatlar onların burunları üzerinde durdular.

Piramit ansızın, iskambil kâğıdından bir ev gibi yıkıldı. Sahnede büyük bir karışıklık (şaşkınlık) vardı. Sonra akrobatlardan bir tanesi sahneden Mr. Fogg'a doğru «Efendim! Efendim!» diye seslenerek koştu.

«Passepartout! Bu gülünç elbise içinde ne yapıyorsun?» dedi. Mr. Fogg. «Derhal vapura git. Birkaç saat içinde hareket ediyor.»

Sirkin sahibi (çok) kızgındı. Onun akrobatlarından birisi uzaklaşıyor ve insan piramidini bozuyordu! Uzun zaman bağırdı. Mr. Fogg ne olduğunu bilmiyordu, fakat sirk sahibine dedi. «Bu benim uşağımdır. O benimle beraber gelmeli. Uşağım gösterinizi bozduysa özür dilerim. İşte onu telafi etmek üzere biraz para.»

Mr. Fogg, Mrs. Aouda ve Passepartout rıhtıma doğru yürüdüler.

«Kendi elbisen nerede, Passepartout?» diye sordu Mr. Fogg.

«Onları sattım efendim,» diye cevap verdi Passepartout.

«O halde şimdi git ve kendin için yeni elbise(ler) al ve süratle vapura dön.»

Mr. Fogg ona biraz para verdi ve Passepartout gitti. Aouda ve Mr. Fogg siz orada değildiniz. Sizin vapurlarına, General Grant'a döndüler.

Passepartout çok geçmeden yeni elbise(ler) içinde giyinmiş olarak vapura geldi. Derhal Mr. Fogg'un kamarasına gitti.

«Efendim,» dedi. «Kendimden utanıyorum. Hong Kong'da ne olduğunu açık olarak hatırlamıyorum, çünkü sarhoştum.»

«Sarhoş (mu)? Sen budala adam! Seni ne gitmeye ve sarhoş olmaya zorladı? Seni bilet almaya gönderdiğim zaman ayıktın.»

«Evet, efendim. Gişeye gittim ve üç kamara ayırttım. Onlar «Kazan tamir edildi. Gemi bu gece hareket edecek.» dediler. Ben 'Efendim memnun olacak. Gitmeli ve ona söylemeliyim.' dediğimi hatırlıyorum. Fakat gitmedim.»

«Nereye gittin?» diye sordu Mr. Fogg.

«Biriyle beraber bir şarap dükkânına gittim. Orada ne olduğunu hatırlamıyorum. Fakat şarap dükkânından «Carnatic! Carnatic!» diye bağırarak çıktığımı hatırlıyorum. Bazı kimseler beni hareketinden hemen biraz önce Carnatic'e ittiler. Sabahleyin bir baş ağrısı ile uyandım. Güverteye sizi aramak için gittim. Fakat kamaranızın nerede olduğunu sordum, fakat onlar Mr. Fogg adlı bir yolcu olmadığını söylediler. «Ben yanlış gemide miyim?» diye sordum.

«Bu Carnatic'tir,» dediler bana.

«O halde Mr. Fogg nerede?» diye sordum.

«Birden, geminin akşam hareket edeceği hakkında size söylememiş olduğumu hatırladım. Sonra Carnatic'i kaçırmış olduğunuzu bildim. Bir sonraki vapur için bir hafta beklemek zorunda kalacaktınız. Geç kalacaktınız. 20.000 sterlinlik bahsinizi kaybedecektiniz. Ve o bütün benim kabahatimdi. Bir çocuk gibi ağladım!

Ansızın Passepartout konuşmayı durdurdu (kesti) ve efendisine baktı. «Fakat, efendim, siz Yokohama'dasınız! Buraya nasıl geldiniz? Bir başka gemi mi vardı?»

«Onun hakkında sana daha sonra söylerim,» dedi Mr. Fogg. «Hikâyene devam et. Hiç paran yokken nasıl yaşamayı başardın? Hiç (paran) olmadığını biliyorum ve iki gündür Yokohama'dasın!»

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
72

I WISH

İngilizcede arzular ve dilekler özel bir cümle düzeni içinde söylenirler ki bunların en çok kullanılanları «arzu ederim, arzu ederdim» anlamına gelen **I wish**'tir.

Böyle bir cümlenin nasıl yapılacağını görmeden önce, meydana getireceğimiz cümlenin ne anlama geleceğini, yani Türkçesini ele alalım.

Evde olmayı isterim (isterdim). (Evde olayım isterdim.)
Arkadaşımı görmeyi isterdim. (Arkadaşımı göreyim isterim.)
Bu kitabı okumayı isterdim. (Bu kitabı okuyayım isterim.)
İngiltere'ye gitmeyi isterdim. (İngiltere'ye gideyim isterim.)

Görüldüğü gibi cümleler öznenin, bir işin yapılması konusunda şu andaki arzu veya isteğini belirtiyor. Türkçe cümlelerden de fark edileceği gibi cümlede iki bölüm vardır. Biri arzuyu belirten bölüm, diğeri de olması istenen şeyi gösteren bölüm. Bu durum İngilizcede de böyle olacaktır ve cümle iki bölümde incelenecektir.

Bu cümlelerin birinci kısmı, yukarıda da belirttiğimiz gibi **I wish**'dir. Bu cümle biçimlerinde birinci şahıs çok kullanıldığı için **I wish** diyoruz, yoksa diğer özneler de bu kalıpta kullanılırlar. (**You wish, He wishes** gibi).

Cümlenin ikinci kısmı, fiilin zamanı genellikle geçmiş olan bir başka cümledir. Özne aynı veya değişik olabilir.

Söylediklerimizi şimdi örnekler üzerinde daha iyi belirtelim. Önce fiili geçmiş zaman olan bir cümle meydana getirelim.

I went to the cinema.

Sinemaya gittim.

Şimdi bu cümleyi **I wish** kısmı ile birleştirelim.

I wish I went to the cinema every day.

Her gün sinemaya gittiğimi (gideyim) isterim.

I wish I saw my friends more often.

Arkadaşlarımı daha sık gördüğümü (göreyim) isterim.

I wish I went to England often.

İngiltere'ye sık sık gittiğimi (gideyim) isterim.

Bu cümlelerde belirtilen istek ve arzu (ikinci bölümdeki fiilin zamanı geçmiş zaman olduğu halde) şu andaki istektir. Bu tip cümlelerde özne olarak diğer şahıslar da yer alabilir.

I wish she went to the cinema every day.

Her gün sinemaya gitmesini (gitsin) isterim.

She wishes I saw my friends more often.

Arkadaşlarımı daha sık görmemi (göreyim) ister.

They wish she often went to England.

Sık sık İngiltere'ye gittiğini (gitsin) isterler.

I wish she wrote her letters in ink.

Mektuplarını mürekkeple yazmasını (yazsın) isterim.

She wishes she knew the answer.

Cevabı bildiğini (bilsin) ister.

They wish we understood the teacher.

Öğretmeni anlamamızı (anlayalım) isterler.

Ahmet wishes Zeynep came home early.

Ahmet, Zeynep'in eve erken gelmesini (gelsin) ister.

Bütün bu cümleler bize olmaları mümkün arzuların ziyade olmaları imkânsız (hiç olmazsa şu an için imkânsız) arzuları anlatıyorlar. Türkçede bunlara dilek kipi denir. Bu tip cümlelerde belirtilen arzular büsbütün imkânsız olmasalar bile hiç olmazsa şu anda yerine getirilmeleri mümkün olmayan arzular olması gerekir.

Özet olarak şöyle diyebiliriz:

I wish ile başlayan iki kısımlı cümlelerin ikinci kısımları geçmiş zaman halinde bir fiil içerir, arzu ve dilekler ya tamamen veya geçici olarak, özellikle şu an için mümkün değildir.

Şimdi bu tip cümlelerin soru ve olumsuz biçimlerini görelim. Cümlelerin olumsuzluğu, birinci kısım olan **I wish...**, **He wishes...** kısmından ziyade ikinci kısımda görülür.

I wish I didn't smoke so much.

Bu kadar çok sigara içmemeyi (içmeyeyim) isterim.

She wishes it didn't rain so often in England.

İngiltere'de bu kadar sık yağmur yağmadığını (yağmasını) ister.

Ahmet wishes Zeynep didn't bring her friends home.

Ahmet, Zeynep'in arkadaşlarını eve getirmemesini (getirmesini) ister.

Soru haline sokmak için cümlelerin birinci kısmını soru yapmak yeterlidir.

You wish they gave us eggs every morning.

Bize her sabah yumurta vermelerini (versinler) istersin.

Do you wish they gave us eggs every morning?

Bize her sabah yumurta vermelerini (versinler) ister misin?

Cümlelerin bu şekilde soru yapılmaları her ne kadar dilbilgisine uygunsada uygulamada daha ziyade olumsuz soru şekilleri tercih edilir.

Don't you wish they gave us eggs every morning?

Bize her sabah yumurtalar vermelerini (versinler) istemez misiniz?

Bu kursun 34. dersinde **if** ile birlikte **to be** fiilinin bir kullanılış şeklini görmüş ve cümlelerin öznesi tekil de olsa, bu anlamda kullanıldığı zaman, her şahıs için **were** şeklinin kullanıldığını öğrenmiştik. Bu da şimdi öğrendiğimiz **wish** ile yapılan dilek kipi konusuna girdiği için birkaç örnekle tekrarlamayı faydalı buluyoruz.

If I were a teacher, I would teach you German.

Bir öğretmen olsam sana Almanca öğrettirdim.

If he were a good friend, he wouldn't leave you alone.

İyi bir arkadaş olsa seni yalnız bırakmazdı

If she were my sister, I would send her to that school.

Benim kız kardeşim olsa onu şu okula gönderirdim.

If they were here, they would repair the car.

Burada olsalar otomobili tamir ederlerdi.

ALIŞTIRMALAR

I

Boş yerleri doldurunuz.

1 - He was busy .... the time, so he didn't see us. 2 - The little girl came .... to me and asked me the way to the hospital. 3 - He is ashamed .... himself. 4 - There were a lot .... ships in the harbour. 5 - He offered his arm to the lady who .... walking beside him. 6 - She was trembling because she was afraid .... the elephant. 7 - I wish I understood half .... this letter. 8 - He was tired .... after running ten minutes on the sand. 9 - What colour is the funnel .... the steamer? 10 - There were three actors on the stage, and one of them was sitting .... front of a garden wall. 11 - What .... ridiculous offer! 12 - We paid a lot of money to make up .... the damage. 13 - There .... a big crowd behind me, and they pushed me towards the gate. 14 - The ship covered ten kilometres .... fifteen minutes. 15 - She agreed .... come with us. 16 - I am tired .... your stories. 17 - I broke your vase, but I'll give you some money to make .... for it. 18 - I fear she won't accept my invitation because she is angry .... me. 19 - None .... the students came to school on Saturday. 20 - I fear he can't come .... Friday.

II

Translate into Turkish.

1 - I am ashamed of myself because I spoiled your plan. 2 - There was confusion in the street. 3 - His mother's false teeth were in the glass. 4 - I wish I lived in your new apartment. 5 - I wish she married only once. 6 - He was writing a letter at the time. 7 - I fear you'll fall down and break your head. 8 - She agreed to sign the papers and sat at the table. 9 - Robert was drunk so we put him in a taxi and took him to his house. 10 - Why are you trembling? Are you cold? 11 - When the sea is rough, he gets ill. 12 - It is a ridiculous excuse; I can't believe it. 13 - There were warships in the harbour. 14 - There are two hundred passengers aboard. 15 - You have no right to spoil our game.

III

Translate into English.

1 - Bu gemide iki kazan var. 2 - Oraya trenle gideceğim. 3 - Onlarla Londra'ya gitmeye razı oldum. 4 - Otomobil için on bin lira teklif etti. 5 - Bazı gemilerin küçük bacaları var. 6 - Margaret silahı gördüğü zaman titredi. 7 - Selma kendinden utanıyor çünkü dün okula gitmedi; sinemaya gitti. 8 - Bu adam sarhoş. Ona bir fincan

kahve verin. 9 - Sahnede iki aktör üç aktris var. 10 - Ayık olduğun zaman seninle konuşacağım.

68. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - after 2 - up 3 - so 4 - is 5 - - why 6 - in 7 - is 8 - of 9 - of 10 - the

II

1 - get 2 - get 3 - getting 4 - get 5 - got 6 - get 7 - get 8 - got 9 - get 10 - got

III

1 - Çocuk gittikçe uzuyor. 2 - Doktor eve onda vardı, çünkü hastanede meşguldü. 3 - Bu eşyaları çantaya sokabilir mişin? 4 - Bütün çocukları dışarı çıkardık. 5 - Makineyi tamir ettireceğim. 6 - Deniz sakindi, bu yüzden İzmir'e vaktinden iki saat önce vardık. 7 - Affedersiniz, size bir şey sorabilir miyim? 8 - Vahşi ormanda birçok kurtlar vardı. 9 - Siz İzmir'e gittiğiniz zaman köpeğinize bakacağım. 10 - İngilizce öğrenme kararını verdi. 11 - Parasını israf etti. Bu sebepten ucuz oteller arıyor. 12 - O iyi bir işçidir, oğlu da öyle.

IV

1 - Did you make up your mind to buy a car? 2 - I'll look after your children when you go to the cinema. 3 - The room is getting warmer and warmer; we can take our coats off. 4 - Thank you for your advice. 5 - We see four aeroplanes in the air. 6 - All the eggs got bad. 7 - Get out! I don't want to see you again. 8 - The dog bit some of the children. 9 - I don't like bathing (swimming) in a lake. 10 - I can't excuse you because you made the same mistake again.

to give up

vazgeçmek, bırakmak

The old man gave up drinking beer.
Yaşlı adam bira içmekten vazgeçti.

She will give up going to tea parties.
Çay partilerine gitmekten vazgeçecek.

**You must give up trying
to take a photo of her.**

Onun, resmini çekmekten
vazgeçmelisin.

to fall ill

hastalanmak, hastalığa yakalanmak

Last week he fell ill.

Geçen hafta hastalandı.

Many people fall ill in winter.

Birçok kişi kışın hastalanır.

I hope you won't fall ill during your holiday.

İnşallah tatilinde hastalanmazsın.

The football team was not successful because two of his best players fell ill.

Futbol takımı başarılı olmadı, çünkü en iyi oyuncularının ikisi hastalandı.

on business

iş sebebiyle, iş için, görevle

The gentlemen are here on business.

Beyler iş için buradadırlar.

He went to Paris on business.

Paris'e iş için gitti.

He is away in Samsun on business.

Samsun'da iş gereği bulunuyor.

Have you come to see me on business?

Beni iş icabı mı görmeye geldiniz?

by accident

kazara, istemiyerek, yanlışlıkla

She fell down the stairs by accident.

Kazara merdivenlerden düştü.

She broke the vase by accident.

Vazoyu kazara kırdı.

He kicked the goal keeper by accident.

Kazara kaleciye tekme attı.

I took your bag by accident.

Çantanızı yanlışlıkla aldım.

now and then

arada bir

We like going to the theatre now and then.

Arada bir tiyatroya gitmeyi severiz.

She doesn't come to our house, but I see her in the library now and then.

O bizim evimize gelmez, fakat ben onu arada bir kütüphanede görürüm.

Smith writes stories now and then.

Smith arada bir hikâyeler yazar.

to make use of

kullanmak, istifade etmek, yararlanmak

You can make use of my office.

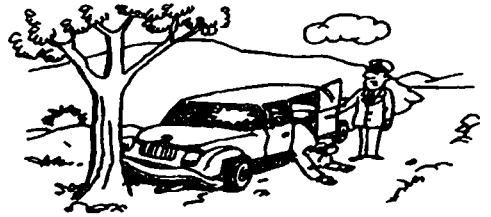
Büromdan yararlanabilirsin.

She made use of my typewriter.

Benim daktilomdan yararlandı.

When the brakes are out of order, I make use of trees.

Frenler bozulunca ağaçlardan yararlanırım.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
73

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

advertising [edvıtayzıng]	reklam, ilan etme	gallery [gelırı]	(tiyatroda) galeri
clothing [kloudıng]	giyim	harm [ha:m]	zarar vermek
delay [dıley]	geciktirmek	hinder [hındı]	mani olmak
honest [onıst]	namuslu, dürüst	throat [trout]	boğaz
neck [nek]	boyun	twist [twıst]	bükmek
poster [poustı]	afiş	upset [apset]	bozmak, altüst etmek
still [stıl]	hareketsiz		

AÇIKLAMALAR

left over

«Artan, üste kalan, harcanmayan, kullanılmayan» anlamında bir sıfat birleşimidir. Genellikle **to be** ile birleşerek **passive** (edilgen) fiil şeklinde söylenir.

How much money was left over?

Ne kadar para arttı? (Harcanmadı?)

There are eleven books left over.

Artan (fazla gelen) on bir kitap var.

Are these the cakes left over?

Artan pastalar bunlar mı?

She hadn't much money left over.

Artan çok parası yoktu. (Fazla parası artmadı.)

no wonder

«Hiç şaşmam, tevekkeli değil» anlamlarına gelen bir cümle başlatıcısıdır.

It is snowing outside. No wonder

Dışarıda kar yağıyor. Tevekkeli

the rooms are very cold.

değil odalar çok soğuk.

It is three o'clock in the afternoon.

Saat öğleden sonra üçtür. Tevekkeli

No wonder I am hungry.

değil karnım aç.

be worried about

«Bir kimse veya bir şey hakkında üzölmek, onu merak etmek» anlamında bir deyimdir.

I am worried about my son.

Oğlumu merak ediyorum.

Who are you worried about?

Kimi merak ediyorsun?

They were worried about their house by the river.

Nehir kenarındaki evlerini merak ediyorlardı.

Why are you worried about your daughter? She is 18 years old, isn't she?

Kızın hakkında niçin merak ediyorsun? O 18 yaşındadır, değil mi?

it was ... who

Bir cümlede işi yapan kişi, yani fiilin öznesi ancak fiilden sonra belli oluyorsa o zaman cümleye «geçici özne» adı verilen **it** ile başlanır ve esas özne sonra gelir.

The little boy broke the window.

Küçük çocuk pencereyi kırdı.

Bu cümlede özne bilindiği için «küçük çocuk» fiilden önce gelmiştir. Ama pencereyi kıranın kim olduğu fiilden sonra anlaşılacaksa, yani «Pencereyi kıran küçük çocuktur.» cümlesini söylemek gerekse, bu cümleye geçici özne olan it'le başlamak gerekir.

It was the little boy who broke the window.

Pencereyi kıran küçük çocuktur.

It was my father who gave me this watch.

Bu saati bana veren babamdı.

It was the director who saw the children running away from school.

Okuldan kaçmakta olan çocukları gören müdüdü.

It was Mr. Fix who had made him drunk.

Onu sarhoş eden Mr. Fix'ti.

Bu konuyu ilerideki derslerimizde daha etraflı olarak ele alacağız.

on purpose

«Kasten, bilerek, kasıtlı olarak» anlamına gelen bir birleşimdir.

They missed the last bus on purpose.

Son otobüsü kasten kaçırdılar.

She left her books at school on purpose.

Kitaplarını kasten okulda bıraktı.

Mr. Fix made Passepartout drunk on purpose.

Mr. Fix Passepartout'yu kasten sarhoş etti. .:

face to face

«Yüz yüze, karşı karşıya» anlamında bir deyimdir.

While she was out shopping, she came face to face with her friend. Let's talk about this matter face to face.

Alışveriş etmek için dışarıdayken arkadaşıyla yüz yüze geldi.

He came face to face with Passepartout on deck.

Passepartout ile güvertede yüz yüze geldi.

dare

Genellikle olumsuz ve soru cümlelerinde tercih edilen ve «cüret etmek cesaret etmek» anlamına gelen bir yardımcı fiildir. Bütün yardımcı fiillerde olduğu gibi, bu yardımcı fiilden sonra esas fiilin sadece hiçbir ek almamış olan yalın hali gelir.

to come home late

He dare not come home late.

How dare he call me a thief?

**How dare you smoke cigarettes
in front of your father?**

eve geç gelmek

Eve geç gelmeye cesaret etmez.
(edemez)

Bana nasıl hırsız demeye cüret
edebilir?

Babanın önünde sigara içmeye nasıl
cüret ediyorsun?

PASSEPARTOUT'S STORY

«The Carnatic reached Yokohama yesterday, 13th November,» said Passepartout. «I came ashore and wandered about the city. I watched the Japanese children playing in the streets. I looked at the shops. The temples in the shade of the trees were very beautiful, but I did not go inside. I did not know their customs, and I remembered what had happened in Bombay.

«Then I walked into the country outside the city. I saw the rice-fields. At the end of the day I was very tired and hungry. I went back to the quay, but I could not go on the Carnatic. I had no money. I lay down on the quay and watched some men fishing. I fell asleep there.

«This morning, when I awoke, I was very hungry indeed. I tried singing in the street. But no one would give money to a man with good clothing. Then I had an idea. I sold my clothes and bought an old Japanese clothes. I had some money left over, so I had a good breakfast of cold chicken and rice.

«After breakfast I saw a poster advertising a circus. I thought I might get a job as an acrobat for a week, till the next steamer brought you from Hong Kong. The circus master engaged me because I was strong.»

«I saw that poster, too,» said Mr. Fogg. «I looked for you all the morning in the streets. In the afternoon I took Aouda to see the circus. It was a good show and we enjoyed watching the 'human pyramid'. We never thought you were in it! We were very surprised when it suddenly fell and you came out of the middle of it.»

«Yes, I was lying on the floor with a false nose. I had to lie quite still. The other acrobats stood on my nose. As I lay there I suddenly saw you sitting in

the gallery. I was so excited that I jumped up. That, of course, upset the whole pyramid. The master was very angry!»

«No wonder,» said Mr. Fogg. «You spoiled the show! But I am glad we have found you. Aouda has been very worried about you. You had better go now and tell your story to her.»

That evening Mr. Fogg wrote in his notebook:

Nov. 14, Thurs.

Yokohama

up to time

FROM YOKOHAMA TO SAN FRANCISCO

The sea was calm as they sailed across the Pacific Ocean, and they had a good voyage.

Aouda was glad to have Passepartout with them again. She told him about their exciting voyage from Hong Kong to Shanghai. «John Bunsby's little ship was wonderful, but we nearly missed the General Grant at Shanghai because of the storm. We had another gentleman with us,» she said. «We met him on the quay at Hong Kong. He had missed the Carnatic, too. So Mr. Fogg offered to take him with us. I have not seen him since we left Yokohama. His name was Mr. Fix.»

When Aouda said, «Mr. Fix», Passepartout was worried. It was Mr. Fix who had made him drunk at Hong Kong. He was sure he had done it on purpose. Was Mr. Fix on board the General Grant now?

Yes, Mr. Fix was on board. He was keeping out of sight because he did not want to meet Passepartout or Mr. Fogg. He now had a warrant to arrest Mr. Fogg. He got it at the police station at Yokohama, but he could not arrest him in a foreign country. «I'll follow that robber to England and catch him there,» he said to himself.

One day, when Mr. Fix was going back to his cabin, he came face to face with Passepartout on deck. Passepartout said nothing but jumped at Mr. Fix's throat and began to hit him as hard as he could. The other people on the deck were surprised. Passepartout pulled Mr. Fix into a corner. «I hit you,» he said, «because you are an enemy of my master. You have been trying to hinder him. I don't know why.»

«I'll tell you why,» said Mr. Fix. «I am a detective, and your master is a thief.»

«What?» shouted Passepartout. «How dare you say my master is thief!» and he jumped at Mr. Fix again.

«If you will stop hitting me I will tell you all about it,» said Mr. Fix. «I want to arrest your master because he stole 55,000 pounds from a bank in London. I could not arrest him in Bombay, or Calcutta, or Hong Kong because I had no warrant. I tried to delay him until the warrant came from London. I told the priests in Calcutta to make trouble for you. I made you drunk in Hong Kong. I made Mr. Fogg miss his ship there.»

Passepartout listened. He wanted to hit Mr. Fix again.

«I got the warrant at Yokohama,» said Mr. Fix, «but I cannot arrest him in a foreign country. Now I want him to get to England as soon as possible. I will not try to delay him any more. You want him to get to England too, so we can be friends.»

«Be friends! Never!» shouted Passepartout. «You believe my master is a thief. I know he is an honest man! And if you try to harm my master, I'll twist your neck.»

«You are stupid,» said Mr. Fix; and he went to his cabin.

«Shall I tell my master about Mr. Fix?» said Passepartout to himself. «No, I will not worry him. Mr. Fix cannot harm my master, because he is not a thief.»

Eleven days later, on 3rd December, the General Grant arrived at San Francisco. Mr. Fogg was up to time. He wrote in his notebook:

Dec. 3, Tues.

San Francisco

up to time

PASSEPARTOUT'NUN HİKÂYESİ

«Carnatic Yokohama'ya dün ulaştı, 13 kasımda,» dedi Passepartout. «Karaya çıktım ve şehirde dolaştım. Caddelerde oynayan Japon çocuklarını seyrettim. Dük-kânlara baktım. Ağaçların gölgelerindeki mabetler çok güzeldi, fakat içeriye girmedim. Onların âdetlerini bilmiyordum ve Bombay'da olanı hatırladım.

«Sonra şehrin dışındaki kırlara yürüdüm. Pirinç tarlalarını gördüm. Günün sonunda çok yorgun ve açtım. Rıhtıma döndüm fakat Carnatic'e gidemedim (gidemezdim). Hiç param yoktu. Rıhtımın üzerine yattım ve balık tutan bazı adamları seyrettim. Orada uyuya kaldım.

«Bu sabah, uyandığım zaman hakikaten çok açtım. Caddede şarkı söylemeyi denedim. Fakat hiç kimse iyi elbiseli bir adama para vermeyecekti. Sonra aklıma bir fikir geldi. Elbiselerimi sattım ve eski Japon elbisesi satın aldım. Bir parça param artmıştı, böylece soğuk piliç ve pirinçten iyi bir kahvaltı ettim.

«Kahvaltıdan sonra bir sirk reklam eden bir afiş gördüm. Bir hafta için bir akrobat olarak iş bulabileceğimi düşündüm. Bir sonraki vapur sizi Hong Kong'tan getirene kadar. Sirk sahibi beni angaje etti çünkü ben kuvvetliydim.»

«O afişi ben de gördüm,» dedi Mr. Fogg. «Caddelerde bütün sabah seni aradım. Öğleden sonra Aouda'yı sirki görmeye götürdüm. O iyi bir gösteriydi ve biz «insan piramidi»ni seyretmekten zevk duyduk. Senin onun içinde olduğunu asla düşünmedik! O aniden düştüğü ve sen onun ortasından geldiğin zaman çok şaşırıldık.»

«Evet, ben takma bir burunla yerde yatıyordum. Tamamen hareketsiz yatmak mecburiyetindeydim. Diğer akrobatlar benim burnum üzerinde durdular. Ben orada yatarken aniden sizi galeride oturur gördüm. O kadar heyecanlandım ki ayağa fırladım. Bu, pek tabii bütün piramidi bozdu. Sahip (patron) çok kızdı!»

«Tevekkeli değil» dedi Mr. Fogg. «Sen gösteriyi berbat ettin! Fakat seni bulduğumuza memnunum. Aouda senin için çok meraklandı.(Seni çok merak etti). Şimdi git ve hikâyeni ona anlat daha iyi.(Gidip anlatsan iyi olur.)»

O akşam Mr. Fogg defterine yazdı:

Kasım 14 perşembe

Yokohama

zamanında

YOKOHAMA'DAN SAN FRANSİSKO'YA

Pasifik Okyanusundan (geçerek) seyrederek deniz sakindi ve onlar iyi bir yolculuk yaptılar.

Aouda, Passepartout'nun tekrar beraberlerinde oluşuna memnundu. O ona Hong Kong'tan Şangay'a olan heyecanlı yolculukları hakkında anlattı. «John Bunsby'nin küçük gemisi harikaydı fakat az kalsın fırtına yüzünden Şangay'da General Grant'i kaçırdık (kaçırıyorduk). Bizimle bir başka bey (de) vardı.» dedi. «Ona Hong Kong'ta rıhtımda rastladık. O da Carnatic'i kaçırmıştı bu yüzden Mr. Fogg onu bizimle götürmeyi teklif etti. Yokohama'dan ayrıldığımızdan beri onu görmedim. Onun adı Mr. Fix'ti.»

Aouda «Mr. Fix» deyince, Passepartout endişelendi. Onu Hong Kong'ta sarhoş eden Mr. Fix'ti. Onu kasten yapmış olduğundan emindi. Mr. Fix şimdi General Grant'te miydi?

Evet Mr. Fix vapurdaydı. Gözden uzakta duruyordu çünkü Passepartout veya Mr. Fogg'a rastlamak istemiyordu. Şimdi Mr. Fogg'u tutuklamak için bir tutuklama müzekkeresine sahipti. Onu Yokohama'da polis karakolunda elde etmişti fakat onu yabancı bir ülkede tutuklayamazdı.

«Bu hırsız İngiltere'ye (kadar) takip edeceğim ve onu orada yakalayacağım» dedi kendi kendine.

Bir gün, Mr. Fix kamarasına dönerken Passepartout ile güvertede yüz yüze geldi. Passepartout bir şey demedi fakat Mr. Fix'in boğazına atladı ve ona gücü yettiği kadar sert vurmaya başladı. Güvertedeki diğer halk şaşırıldı. Passepartout

Mr. Fix'i bir köşeye çekti. «Sana vuruyorum,» dedi. «Çünkü sen benim efendimin bir düşmanısın. Ona engel olmaya çalışıyorsun. Niçin bilmiyorum.»

«Sana söyleyeceğim niçin olduğunu» dedi Mr. Fix. «Ben bir dedektifim ve senin efendin bir hırsızdır.»

«Ne?» diye bağırdı Passepartout. «Ne cesaretle efendimin bir hırsız olduğunu söylersin!» Ve tekrar Mr. Fix'e atladı.

«Bana vurmaya bırakırsan sana bu konuda her şeyi söyleyeceğim,» dedi Mr. Fix. «Ben senin efendini tutuklamayı istiyorum çünkü o Londra'da bir bankadan 55,000 pound çaldı. Onu Bombay'da veya Kalküta'da veya Hong Kong'ta tutuklayamadım çünkü tutuklama müzekkerem yoktu. Londra'dan tutuklama müzekkeresi gelinceye kadar onu geciktirmeye çalıştım. Kalküta'da rahiplere sizin için güclük çıkartmalarını söyledim. Seni Hong Kong'ta sarhoş ettim. Mr. Fogg'un orada gemisini kaçırttım.»

Passepartout dinledi. O tekrar Mr. Fix'e vurmak istedi.

«Tutuklama müzekkeresini Yokohama'da aldım» dedi Mr. Fix, «Fakat onu yabancı bir ülkede tutuklayamam. Şimdi onun mümkün olduğu kadar çabuk İngiltere'ye varmasını istiyorum. Artık onu geciktirmeye çalışmayacağım. Sen de onun İngiltere'ye varmasını istiyorsun. Bu bakımdan arkadaş olabiliriz.»

«Arkadaş olmak (mı)! Asla!» diye bağırdı Passepartout! «Sen benim efendimin bir hırsız olduğuna inanıyorsun. Ben onun namuslu bir adam olduğunu biliyorum! Ve eğer efendime zarar vermeye çalışırsan, senin boynunu kıvracağım.»

«Sen budalası,» dedi Mr. Fix ve kamerasına gitti.

«Efendime Mr. Fix hakkında söyleyeyim mi?» dedi Passepartout kendi kendine. «Hayır, onu üzmeyeceğim. Mr. Fix efendime zarar veremez, çünkü o bir hırsız değildir.»

On bir gün sonra aralığın üçünde, General Grant San Fransisko'ya vardı. Mr. Fogg vaktinde idi. Defterine yazdı:

Aralık 3, salı

Fransisko

vaktinde

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

NO

İsimlerden önce gelerek bir sıfat gibi kullanılan ve olumlu bir cümlede bulunduğu halde cümleyi olumsuz hale getiren **no** sözcüğü aslında daha önce görmüş olduğumuz **any** sözcüğü ile **not** sözcüğünün, yani **not any** deyiminin yerine kullanılır ve tek sözcükten meydana gelmiş olduğu için daha da sık kullanılır. Eşit anlamlı oldukları için önce **not any** ile bazı cümleler görelim.

He has not any books.
They haven't any money.
Zeynep hasn't any friends.
There isn't any salt in the kitchen.

Onun hiç (bir) kitabı yok.
Hiç paraları yok.
Zeynep'in hiç (bir) arkadaşı yok.
Mutfakta hiç tuz yok.

Bu cümlelerden de anımsayacağınız gibi **any** sözcüğü sayılamayan isimlerle doğrudan doğruya (**any money, any salt**), fakat sayılabilen isimlerin çoğullarıyla beraber (**any books, any friends...**) kullanılıyordu. Bu cümlelerde **not** ve **any** sözcüklerinin karşılığında **no** sözcüğünü kullandığımız zaman da, bu sözcüğün içinde bir **any** sözcüğü bulunduğunu hatırlayarak, sayılabilen isimlerin çoğullarını, sayılamayan isimleri de olduğu gibi kullanacağımızı hatırlamalıyız.

Şimdi yukarıdaki cümlelerde **not any** yerine **no** sözcüğünü kullanalım.

He has no books.
They have no money.
Zeynep has no friends.
There is no salt in the soup.

Onun hiç (bir) kitabı yok.
Hiç paraları yok.
Zeynep'in hiç (bir) arkadaşı yok.
Çorbada hiç tuz yok.

Görüldüğü gibi içinde **no** sözcüğü bulunan cümlelerin fiilleri daima olumludur. Çünkü cümlenin tamamı olumsuzdur ve bir cümle hiçbir zaman iki defa olumsuz olamaz. Bu bakımdan bu örneklerden herhangi birisine ayrıca bir **not** olumsuzluk eki eklenmesi çok yanlış olur.

He has no shoes.	Onun hiç (bir) ayakkabısı yok.
We have no sugar in the house.	Evde hiç şekerimiz yok.
There are no flowers in the vase.	Vazoda hiç çiçek yok.
There are no children in the garden.	Bahçede hiç çocuk yok.
They have no children.	Onların hiç çocukları yok.
I have no cigarettes.	Hiç sigaram yok.
There are no chairs in the room.	Odada hiç sandalye yok.
The cook put no salt in the soup.	Aşçı çorbaya hiç tuz koymadı.
I saw no cars in the street.	Caddede hiç(bir) araba görmedim.
She brought no friends with her.	Beraberinde hiç(bir) arkadaş getirmedim.
They drank no coffee at the station.	İstasyonda hiç kahve içmediler.
I found no milk in the kitchen.	Mutfakta hiç süt bulmadım.
He gave me no money.	Bana hiç para vermedi.

İçinde **no** sözcüğü bulunan bu olumsuz cümlelerde genellikle **no** sözcüğünü izleyen ismi de bir mastar takip edebilir.

I have no books.	Hiç(bir) kitabım yok.
I have no books to read.	Okuyacak hiçbir kitabım yok.
She has no friends to bring here.	Buraya getirecek hiçbir arkadaşı yok.
I have no time to go to the cinema.	Sinemaya gidecek hiç vaktim yok.
They have no flowers to put in the vase.	Vazoya koyacak hiç çiçekleri yok.
They have no tea to drink.	İçecek çayları yok.
The poor man has no bread to eat.	Zavallı adamın yiyecek hiç ekmeği yok.

Eğer mastarın kendisine ait bir edatı varsa o da cümlenin sonunda yer alır.

There are no chairs to sit on.	Üstünde oturacak hiç sandalye yok.
She has no pencils to write with.	(ile) yazacak bir kalemi yok.
We have no pictures to look at.	Bakacak hiç resmimiz yok.

The poor people have no beds to sleep in.	Fakir insanların (içinde) yatacak yatakları yok.
I have no glasses to drink from.	(den) içeceğim hiçbir bardağım yok.
They have no plates to eat from.	(den) yiyecekleri hiç tabakları yok.

İsmi takiben gelen bu mastarların henüz yapılmamış işler olduğuna ve gelecek zaman ifade ettiklerine dikkatinizi çekeriz.

No sözcüğü birçok sözcük ile birleşerek yeni sözcükler meydana getirir. Bu birleşik sözcükler de **no**'nun uyduğu kurallara uyar, yani cümle hiç bir zaman ikinci defa olumsuz olmaz ve fazladan bir **not** getirilmez.

body	vücut, kimse
nobody	hiç kimse
Nobody came to school this morning.	Bu sabah okula hiç kimse gelmedi.
I saw nobody in the room.	Odada kimseyi görmedim.
They met nobody at the station.	İstasyonda hiç kimseyi karşılamadılar.

«Bir tane» anlamına geldiğini bildiğimiz **one** sözcüğü hiçbir anlam farkı göstermeden aynen **body** gibi kullanılır. Yukarıdaki örneklerdeki **body** sözcüğünü kaldırıp onun yerine **one** sözcüğünü koyabiliriz. Yalnız bu iki sözcük birleşik olarak değil, ayrı olarak yazılır.

one	birisi
no one	hiç kimse
I saw no one in the room.	Odada kimseyi görmedim.
No one came to school this morning.	Bu sabah okula hiç kimse gelmedi.

They met no one at the station. İstasyonda hiç kimseyi karşılamadılar.

No sözcüğünde olduğu gibi, bunun birleşimi olan sözcükler de kendilerinden sonra, gelecek ifade eden bir mastar alabilirler.

I saw nobody (no one) to talk with. (ile) konuşacak hiç kimse görmedim.

Bir soru sözcüğü ve sıfat cümlecisi olarak kullanıldığını gördüğümüz **where** sözcüğü **no** ile birleşerek «hiçbir yer» anlamında bir birleşik sözcük meydana getirir.

nowhere

hiçbir yer

I have nowhere to go.

Gidecek hiçbir yerim yok.

They went nowhere this summer.

Bu yaz hiçbir yere gitmediler.

I saw him nowhere.

Onu hiçbir yerde görmedim.

She can see her hat nowhere.

Onun şapkasını hiçbir yerde göremiyor.

They can play nowhere in the garden.

Bahçede hiçbir yerde oynayamazlar.

You can sleep nowhere in this house.

Bu evde hiçbir yerde uyuyamazsın.

No sözcüğünün meydana getirdiği birleşik isimlerden bir tanesi de «hiçbir şey» anlamına gelen **nothing**'dir.

I have nothing in my hand.

Elimde hiçbir şey yok.

They have nothing to give you.

Size verecek hiçbir şeyleri yok.

She has nothing to read.

Okuyacak hiçbir şeyi yok.

I saw nothing in the basket.

Sepette hiçbir şey görmedim.

She said nothing to her mother.

Annesine hiçbir şey demedi.

They brought nothing with them.

Beraberlerinde hiçbir şey getirmediler.

You have nothing to be afraid of.

Korkacak bir şey(in) yok.

No sözcüğü tek olarak kullanıldığı zaman kendisinden sonra sayılabilen isimlerin çoğulunu almasına rağmen, bu sözcükten meydana gelmiş olan **nobody (no one)** ile **nothing** sözcükleri tekil anlamlıdır ve bu yüzden aldıkları fiil de tekindir.

There are no children in the room.

Odada hiç çocuk(lar) yok.

There are no books on the table.

Masada hiç kitap(lar) yok.

There are no maps on the walls.

Duvarlarda hiç harita(lar) yok.

There is nobody (no one) in the room.

Odada kimse yok.

There is nobody here.	Burada kimse yok.
Nobody (no one) has a book like that.	Kimsenin böyle bir kitabı yoktur.
Nobody is working at this office.	Bu dairede hiç kimse çalışmıyor.
No one was here this morning.	Bu sabah burada kimse yoktu.
Nobody understands your words.	Sözlerinizi kimse anlamıyor.
Nothing is important for you.	Senin için hiçbir şey önemli değil.
There is nothing in her bag.	Çantasında hiçbir şey yok.
There was nothing interesting in the book.	Kitapta ilginç hiçbir şey yoktu.
Nobody has come today.	Bugün kimse gelmedi.
Nothing has changed in the town.	Şehirde hiçbir şey değişmedi.

No sözcüğünün başka bir kullanımına geçmeden, bir noktayı tekrar ve önemle tekrarlayalım. İçinde **no** sözcüğü veya **no** sözcüğünün birleşik halleri bulunan bir cümlede fiil daima olumludur. Bunu ısrarla belirtmemizin nedeni, Türkçede **no**'nun karşılığı "hiçbir" sözcüğünü kullandıktan sonra fiilin de olumsuz hale getirilmesidir.

Odada hiçbir çocuk yoktur.

Bu cümlede hem "hiçbir" sözcüğü olumsuzdur, hem de fiil "yoktur" olumsuz haldedir. Halbuki İngilizce cümle:

There are no children in the room. Odada hiçbir çocuk var.

şeklinde. Bu nokta, iyice alışınca kadar, İngilizcede sık sık yapılan bir yanıltır. Buna çok dikkat etmek gerekir.

No sözcüğünün bu kursumuzda göreceğimiz bir kullanılışı da sıfatların (daha iyi, daha büyük, daha uzun, daha kısa...) karşılaştırma durumlarıyla olanıdır.

small	küçük
smaller	daha küçük

He is no smaller than his brother. O kardeşinden daha küçük değildir.

This room is no larger than a kitchen. Bu oda bir mutfaktan daha büyük değildir.

She is no younger than her husband. O kocasından daha genç değildir.

This book is no easier than yours. Bu kitap seninkinden daha kolay değildir.

He is no older than 35. O 35'ten daha yaşlı değildir.

manage to

Bu kursumuzun 16. dersinde **could** sözcüğünü incelerken bunun soru ve olumsuz cümlelerde gerek bir defalık işler, gerekse her zaman yapılan işler için kullanılabileceğini, fakat bir defaya özgü olumlu işler için kullanılmasının doğru olmadığını görmüştük. **Could** sözcüğünün olumlu cümlelerde bir defaya özgü işler konusunda eksik bıraktığı bu durumu başka bir birleşim olan **manage to** tamamlar. **Manage to** geçmişte bir defaya özgü yapılabilmiş olan hareket ve işleri ifade eden fiildir.

I managed to come early. Erken gelebildim. (Erken gelmeyi başardım).

Did she manage to repair the bicycle? Bisikleti tamir edebildi mi?

How did you manage to catch your train? Trenine nasıl yetişebildin?

We managed to get to the hospital in time. Vaktinde hastaneye varabildik.

ALİŞTIRMALAR

I

Boş bırakılan yerleri doldurunuz.

1 - She had a lot of money left .... 2 - .... wonder they are reading the letter again and again; their English isn't enough to understand it. 3 - She is worried .... her husband; she hasn't received any letters from him since October. 4 - .... was his father who wrote a letter to the director. 5 - I didn't come late .... purpose; I missed the train. 6 - We'll understand each other better if we talk face .... face. 7 - There is .... one in the room; everybody has gone out. 8 - Please give me some money; I have .... money. 9 - .... one can understand this question. 10 - He managed .... find a job for his brother.

II

Translate into Turkish.

1 - There were a lot of posters on the walls. 2 - The police delayed the departure of the ship. 3 - He isn't an honest man; I can't believe him. 4 - They ate all the food; nothing was left over. 5 - No wonder you are in a hurry; I understood you were ready to go somewhere. 6 - I am worried about my father; he should have been here before nine o'clock; now it is eleven. 7 - It was Mr Fix who telephoned to the police station. 8 - She didn't break the plate on purpose; she couldn't keep it in her hand when she saw the mouse. 9 - He can't say anything when he comes face to face with her. 10 - I managed to get two tickets for the match. 11 - There were no children in the streets; it was too cold to go out. 12 - They had no milk to give us, so we had tea. 13 - They met nobody on their way to the cinema. 14 - She can go nowhere because it is raining. 15 - Nothing is more exciting than hunting in a jungle. 16 - Tom had no friends in Paris. 17 - The boy fell from the tree and his neck was broken.

III

Translate into English.

1 - Yaşlı kadın oğlunu merak ediyor, çünkü iki aydır hiç mektup almadı. 2 - Pencereyi kıran Ahmet'ti. 3 - Kasten geç geldim, çünkü Selma'yı burada görmek istemedim. 4 - Oraya gideceğim ve doktorla yüz yüze konuşacağım. 5 - Duvarda iki afiş var. 6 - Koşucular cadde boyunca koşuyorlar. 7 - Uzun kulaklı köpek arkadaşşıma aittir. 8 - Dün gelen kız Robert'in arkadaşşıydı. 9 - Şimdi gökte dört uçak görüyorum. 10 - Onların isimlerini hatırlıyor musunuz?

72. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - at 2 - up 3 - of 4 - of 5 - was 6 - of 7 - of 8 - out 9 - of 10 - in 11 - a 12 - for 13 - was 14 - in 15 - to 16 - of 17 - up 18 - with 19 - of 20 - on

II

1 - Kendimden utanıyorum, çünkü planınızı bozdum. 2 - Sokakta karışıklık vardı. 3 - Annesinin takma dişleri bardağın içindeydi. 4 - Yeni apartmanınızda oturayım isterim. 5 - Sadece bir defa evlensin isterim. 6 - O anda bir mektup yazıyordu. 7 - Korkarım düşecek ve başını kıracaksın. 8 - Kâğıtları imzalamaya razı oldu ve masaya oturdu. 9 - Robert sarhoştü, bu yüzden onu bir taksiye koyduk ve evine

götürdük. 10 - Niçin titriyorsun? Üşüyor musun? 11 - Deniz dalgalı olduğu zaman hasta olur. 12 - Gülünç bir mazeret, ona inanmam. 13 - Limanda savaş gemileri vardı. 14 - Gemide iki yüz yolcu var. 15 - Oyunumuzu bozmaya hakkın yok.

III

1 - There are two boilers in this ship. 2 - I'll go there by train. 3 - I agreed to go to London with them. 4 - He offered ten thousand liras for the car. 5 - Some ships have small funnels. 6 - Margaret trembled when she saw the gun. 7 - Selma is ashamed of herself because she didn't go to school yesterday; she went to the cinema. 8 - This man is drunk; give him a cup of coffee. 9 - There are two actors and three actresses on the stage. 10 - I'll talk to you when you are sober.

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
75

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

ammunition

[emiü:nişin]

back [bek]

bison [bizın]

breath [bret]

engine-driver

[encin drayvı]

herd [hö:d]

cephane

geri götürmek

yaban öküzü

nefes

makinist

sürü

carriage [keric]

coupling [kapling]

crash [kreş]

engine [encin]

signal [signıl]

signalman

yolcu vagonu

çengel, bağ

çarpmak

makine,

lokomotif

işaret

işaretçi

[signılmen]

join [coyn]	bağlamak	slip [slip]	kaymak
knock [nok]	vurmak	sob [sob]	iç çekmek
protect [prtekt]	korumak	speed [spi:d]	sürat
race [reys]	yarış	trunk [trank]	bavul
Red Indian [red indiın]	Kızılderili	van [ven]	yük vagonu
revolver [rivolvı]	tabanca	wheel [wi:l]	tekerlek
risky [riski]	tehlikeli	willing [wiling]	istekli
rush [raş]	hızla gitmek	wounded [wundid]	yaralı

AÇIKLAMALAR

see (hear, watch...) somebody do something

Bir kimsenin (veya şeyin) bir şeyi yapışını görmek (işitmek, seyretmek...) anlamında bir kalıptır. Kalıptaki **do** fiili yerine yapılan işi belirten fiilin emir hali konulur.

I saw him GO out of the room.	Onun odadan çıktığını gördüm.
We heard them COME home.	Onların eve geldiklerini duyduk.
He watched me WRITE a letter.	Bir mektup yazışımı seyretti.

Buna benzer bir kalıbı geçmiş derslerimizde, yapılan işin emir hali yerine fiilin **ing**'li hali ile kullanmıştık.

1 - I saw him going out of the room.	Onu odadan çıkarken gördüm.
2 - I saw him go out of the room.	Onun odadan çıktığını gördüm.

Görüldüğü gibi iki cümle arasında, görülen işin henüz bitmemiş olmasıyla, bitip tamamlanmış olması farkı var. Birinci cümlede (Ben onu gördüğüm zaman odadan çıkıyordu, fakat çıkıp çıkmadığını bilmiyorum.) anlamı hâkimdir. İkinci cümlede ise (O odadan çıktı ve ben onun çıkışını gördüm.) fikri hâkimdir.

We heard them coming home.	Onların eve gelmekte olduklarını duyduk. (Bizim duyduğumuzda eve geliyorlardı ama geldiler mi bilmiyoruz.)
-----------------------------------	---

We heard them come home.

Onların eve geldiklerini duyduk. (Geldiler ve içeri girdiler.)

let (somebody or something) do something

«Bir kimse veya şeyin bir şeyi yapmasına müsaade etmek, bırakmak» anlamında bir birleşik fiildir.

We let them play in the garden.

Onların bahçede oynamalarına müsaade ettik.(Bıraktık, göz yumduk).

I can't let you smoke cigarettes at your age.

Senin yaşında sigara içmene müsaade edemem.

She let the plates fall on to the floor.

Tabakları yere düşmeye bıraktı.
(İyi tutmadı tabaklar elinden düştü.)

hold up

«Durdurmak, mani olmak, tutmak, alıkoymak» anlamında bir deyimdir.

The fog held up the morning trains.

Sis sabah trenlerini durdurdu.(Seferleri durdurdu.)

This storm will hold up all the traffic.

Bu fırtına bütün trafiği durduracak. (aksatacak)!

take the risk

«Tehlikeyi göze almak» anlamında bir deyimdir.

It was snowing heavily, so they didn't take the risk of travelling at night.

Kar çok yağıyordu, bu yüzden gece seyahat etme tehlikesini göze almadılar.

Will you take the risk and tell him that he has lost all his money?

Tehlikeyi göze alır bütün parasını kaybetmiş olduğunu söyler misin?

He took the risk and opened the door.

Tehlikeyi göze aldı ve kapıyı açtı.

hold one's breath

«Bir kimsenin (korkudan) nefesini tutması, nefesinin kesilmesi» anlamında bir deyimdir.

She held her breath when she saw the dead body lying on the floor. Döşemenin üstünde yatmakta olan ölü vücudu görünce nefesi kesildi.
When the thieves saw the policeman, they held their breath. Hırsızlar polisi görünce nefesleri kesildi.
How long can you hold your breath? Ne kadar zaman nefesini tutabilirsin?

knock somebody on the head

«Bir kimsenin başına (bir şeyle) vurmak» anlamında bir deyimdir.

Don't knock the child on the head. Çocuğun kafasına vurma.
They knocked the man on the head and took all his money. Adamın başına vurdular ve bütün parasını aldılar.
You can't teach him anything by knocking him on the head. Kafasına vurmakla ona bir şey öğretemezsin.

crash into something

«Bir şeye veya bir yere çarpmak, çarparak parçalanmak» anlamında bir deyimdir.

The car crashed into a big tree. Otomobil büyük bir ağaca çarptı. (Tosladı).
If you go at this speed you will crash into a lamp post. Bu hızla gidersen bir lamba direğine toslayacaksın.
The bus crashed into the train. Otobüs trene çarptı.

know how

«Bir şeyin nasıl yapıldığını bilmek» anlamında bir birleşik fiildir.

Do you know how to open this cupboard? Bu dolabın nasıl açıldığını biliyor musun?
She doesn't know how to cook. Nasıl yemek pişirildiğini bilmiyor.
Does anybody know how to stop this car? Bu arabanın nasıl duracağını kimse biliyor mu?

take someone prisoner

«Bir kimseyi esir almak» anlamında bir birleşik fiildir.

**They took the general prisoner.
The enemy tried to take them
prisoner, but they all died fighting.
Turks can be killed, but they can't
be taken prisoner.**

Generali esir aldılar.
Düşman onları esir almaya çalıştı fakat on-
ların hepsi dövüşerek öldüler.
Türkler öldürülebilir fakat esir alınamazlar.

MORE TROUBLE

In San Francisco, Passepartout read in the newspaper about Red Indians attacking the trains crossing the Rocky Mountains.

«Do you think we should buy some revolvers and ammunition for our rail-
way journey, sir?» he asked.

Mr. Fogg laughed. «I don't think we shall need revolvers, Passepartout. But
you may buy half a dozen, if you like.»

The train for New York left San Francisco at 6 p.m. on its long journey
across America. On the first afternoon a huge herd of bison held up the train.
Thousands of them were crossing the railway line from north to south, and
the train had to wait three hours to let them pass.

The next morning, just after breakfast, the train stopped again. Passepart-
out and some of the other passengers got out. The signal was against them.
The signalman said: «This train cannot go on. The bridge over the river,
about a mile farther on, is damaged.»

«But we can't stay here in the snow! What are you going to do?» asked
one passenger.

«There will be a train at the other side of the river. But there is no foot-
bridge over the river here. The only footbridge is about seven miles up-river,»
said the signalman. «You will have to walk.»

«Walk seven miles in the snow!» shouted the passengers. «We can't do
that. You must think of another way!»

«There is another way,» said the engine-driver. «We could rush the train, at
great speed, over the bridge. It is risky. But if we go very fast, I think the train
would get over before the bridge falls. Are the passengers willing to take the
risk?»

All the passengers agreed to take the risk. There was nothing else to do. They went back to their seats.

The engine-driver backed the train for about two miles. Then, the engine started forward. It went faster and faster. The passengers held their breath. The train raced across the bridge at a hundred miles an hour. It went so fast that the wheels hardly touched the rails. It got over safely, but the bridge fell into the river behind it!

About eleven o'clock that same morning a group of Red Indians attacked the train. About a hundred of them jumped on the train. They knocked the engine-driver on the head, and the engine rushed on with nobody to drive it. The Red Indians climbed over the top of the train like monkeys. They dropped into the carriages. They fought with the passengers. They threw trunks out of the luggage van.

Passepartout was very glad he had bought the revolvers. He and Mr. Fogg could protect Aouda from the Red Indians.

Passepartout heard the guard cry: «How can we stop the train? It will crash into something.»

«I know how to get to the engine,» cried Passepartout. «They will not see me.» He slipped under one of the carriages. The Red Indians did not see him pulling himself along under the carriages. It was a dangerous thing to do, but Passepartout was an acrobat. He pulled himself to the front of the train. Then he unfastened the heavy couplings which joined the train to the engine.

The engine raced on, but the carriages went slower and slower. At last they stopped near a camp of soldiers. They ran out to see what the noise was. The Red Indians ran away at once.

Many of the passengers were wounded, but Aouda and Mr. Fogg were unhurt. Mr. Fix was wounded in the arm. But where was Passepartout?

They looked in the train and along the line, but they could not find him. «Perhaps the Indians have taken him prisoner!» sobbed Aouda.

«Don't worry, my dear. I'll find him, alive or dead,» said Mr. Fogg gently.

«You are so brave and so kind, dear Mr. Fogg!» said the lady through her tears.

«We will go after the Indians at once and rescue Passepartout,» said Mr. Fogg. «He has saved our lives by stopping the train. We must save him from the Indians.»

DAHA FAZLA ÜZÜNTÜ

San Fransisko'da Passepartout, Rocky dağlarını aşan trenlere hücum eden Kızılderililer hakkında gazetelerde okudu.

«Tren seyahatimiz için birkaç tabanca ve mühimmat almamız gerektiğini sanıyor musunuz, efendim?» diye sordu.

Mr. Fogg güldü. «Tabancalara ihtiyacımız olacağını sanmıyorum, Passepartout. Ama sen istiyorsan yarım düzine alabilirsin.»

Baştan başa uzun Amerika yolculuğu için New York treni San Fransisko'yu (öğleden sonra) saat 6' da terk etti. İlk (gün) öğleden sonra, büyük bir yaban öküzü sürüsü treni durdurdu. Onların binlercesi demiryolunu kuzeyden güneye doğru katediyordu ve tren onların geçmesi(ne müsaade etmek) için üç saat beklemek zorunda kaldı.

Ertesi sabah, kahvaltıdan hemen biraz sonra, tren tekrar durdu. Passepartout ve diğer bazı yolcular indiler. İşaret onlara karşıydı. İşaretçi, «Bu tren devam edemez. Tahminen yarım mil ötedeki köprü hasara uğramıştır.»

«Fakat burada karda kalamayız! Ne yapacaksınız?» diye sordu bir yolcu.

«Nehrin diğer tarafında bir tren olacak. Fakat burada nehrin üzerinden bir yaya köprüsü (yayalar için köprü) yok. Tek yaya köprüsü nehrin yaklaşık yedi mil yukarısındadır,» dedi işaretçi. «Yürümek zorunda kalacaksınız.»

«Karda yedi mil yürümek (mi)!» diye bağırdı yolcular. «Biz bunu yapamayız. Bir başka yol (çare) düşünmelisiniz!»

«Bir başka yol var,» dedi makinist. «Biz treni büyük bir süratle köprü üzerinden hareket ettirebiliriz. O tehlikelidir. Fakat çok süratli gidersek, sanırım tren köprü düşmeden onun üzerinden gidecektir. Yolcular bu tehlikeyi göze almaya istekli mi?»

Bütün yolcular tehlikeyi göze almaya razı oldular. Yapacak başka bir şey yoktu. Onlar yerlerine döndüler.

Makinist treni tahminen iki mil geri götürdü. Sonra lokomotif ileri doğru harekete geçti. Gittikçe daha süratlendi. Yolcular nefeslerini tuttular. Tren saatte yüz mil süratle köprü üzerinden yarıştı (süratle gitti). O kadar süratle gitti ki tekerlekler hemen hemen raylara değmedi. Salimen diğer tarafa gitti fakat arkasında köprü nehrin içine çöktü!

Aynı sabah tahminen on birde bir grup Kızılderili trene saldırdılar. Onların tahminen yüz tanesi trenin üzerine atladılar. Makinistin kafasına vurdular ve lokomotif

onu sürececek kimse olmadan süratle gitti. Kızılderililer trenin tepesine maymunlar gibi tırmandılar. Vagonlara atladılar. Yolcularla savaştılar. Yük vagonundan sandıkları dışarı attılar.

Passepartout silahları almış olduğuna çok memnundu. O ve Mr. Fogg Aouda'yı Kızılderililerden koruyabileceklerdi.

Passepartout muhafızın bağırdığını duydu: «Treni nasıl durdurabiliriz? O bir şeye çarpacak.»

«Ben lokomotif nasıl varılacağını biliyorum,» diye bağırdı Passepartout. «Onlar beni görmeyecekler.» O vagonlardan birisinin altına kaydı. Kızılderililer onun kendisini vagonların altı boyunca çektiğini görmediler. O yapması tehlikeli bir şeydi fakat Passepartout bir akrobattı. Kendisini trenin ön kısmına (kadar) çekti. Sonra lokomotifi vagonlara bağlayan ağır halkaları (bağları) açtı.

Lokomotif yarışa (koşmaya) devam etti, fakat vagonlar gittikçe daha yavaş gitti. En nihayet bir asker kampının yakınında durdular. Askerler gürültünün ne olduğunu görmek için dışarı koştular. Kızılderililer derhal kaçtılar.

Yolcuların birçoğu yaralıydı, fakat Aouda ve Mr. Fogg incinmemişti. Mr. Fix kolundan yaralıydı. Fakat Passepartout neredeydi?

Onlar trenin içine ve hat boyunca baktılar, fakat onu bulamadılar. «Belki Kızılderililer onu esir almışlardır!» diye içini çekti Aouda.

«Merak etme, canım. Onu bulacağım, canlı veya ölü,» dedi Mr. Fogg yavaşça.

«Siz çok cesur ve çok müşfiksiniz sevgili Mr. Fogg!» dedi hanım gözyaşlarının arasından.

«Biz derhal Kızılderililerin arkasından gidecek ve Passepartout'yu kurtaracağız,» dedi Mr. Fogg! «O treni durdurarak bizim hayatlarımızı kurtardı. Biz onu Kızılderililerden kurtarmalıyız.»

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
76

IT IS

Birinci kursumuzun 29. dersinde saat veya zaman yerine, 58. dersimizde ise **have** yerine kullanıldığını öğrenmiş olduğumuz **it** sözcüğü İngilizcede başka yerlerde de çok sık kullanılır. **It**'in yeni kullanılışlarını görmeden önce, birinci kursumuzda görmüş olduklarımızı kısaca tekrar edelim:

It is six o'clock.

What time is it?

What day is it today?

It is Tuesday.

It is raining.

It is very cold.

It is getting dark.

It will be sunny next week.

(O, yani saat) altıdır.

(O, yani saat ne vakittir) saat kaçtır?

Bugün hangi gündür?

O salıdır.

(Hava) yağmur yağıyor.

O, (yani hava) çok soğuktur.

O, (yani hava) kararıyor.

Gelecek hafta (o, yani hava) güneşli olacak.

Bir cümlenin öznesi ancak fiil söylendikten sonra belli oluyorsa, bu cümlenin öznesi, geçici özne dediğimiz **it**'dir.

**Who is that man standing
near the gate?**

Kapının yanında duran şu adam kimdir?

Böyle bir sorunun cevabının (O tarih öğretmenimizdir.) veya benzeri bir cümle olması gerekir. Bildiğimiz kurallar gereğince bu cümleyi yazalım.

He is our history teacher.

O bizim tarih öğretmenimizdir.

Cümlede açık olarak görüleceği gibi (tarih öğretmenimiz), cümlenin esas öznesi olduğu halde **is** fiilini takiben geliyor ve özne yerinde de "o" anlamına gelen **he** sözcüğü var. Aslında bu doğru olmayan bir cümle örneğidir. **Is** fiilini takiben gelen özne ne veya kim olursa olsun bu tip cümleler daima **it** öznesi ile başlamalıdır.

**Who is that man standing
near the gate?
It is our history teacher.**

Kapının yanında duran şu adam kimdir?

O tarih öğretmenimizdir.

**It is my brother.
It is my father.
Who is at the door?
It is my mother.
Somebody is singing.
It is my sister.**

O benim erkek kardeşimdir.
O benim babamdır.
Kapıdaki kimdir?
(O annemdir) annem.
Biris şarkı söylüyor.
(O) benim kız kardeşimdir.

Bu esas üzerinden, İngilizcede çok sık kullanılan şu tip cümle biçimlerine geçebiliriz.

Kitabı getiren babamdı.
Seni caddede gören müdüdü.
Bizi okula getiren annemizdir.

Bu cümlelerde de, esas işi yapan kişi cümlenin fiilinden sonra geleceği için bunların da **it** ile başlamaları şarttır. Ancak cümlelerin ifadesinden de anlaşılacağı gibi bu öznelerin kendilerine mahsus ve onların ne iş yaptığını belirten birer sıfat cümlecikleri de var. Sıfat cümleciklerinin kişiler için **who** sözcüğü ile başladığını birinci kursumuzun 91. dersinden biliyoruz.

**It was my father...
Who brought the book.
It was my father who brought the
book.**

(O) babamdı...
Kitabı getiren.
Kitabı getiren babamdı.

**It was the director...
Who saw you in the street.
It was the director who saw you
in the street.**

(O) müdüdü...
Seni caddede gören.
Seni caddede gören müdüdü.

**It is our mother...
Who brings us to school.
It is our mother who brings us to
school.**

(O) annemizdir...
Bizi okula getiren.
Bizi okula getiren annemizdir.

It is our father who buys everything.	Her şeyi satın alan babamızdır.
It was Ahmet who took the Millers to the station.	Miller'leri istasyona götüren Ahmet'ti.
It was Hatice who broke the new vase.	Yeni vazoyu kıran Hatice'ydi.
It was Mrs. Miller who thanked Ali.	Ali'ye teşekkür eden Mrs. Miller'di.
It was me who told you to come to the cinema.	Sinemaya gelmeni söyleyen bendim.
It was you who ran away from school.	Okuldan kaçan sendin.
It will be your brother who is late again.	Geç kalan yine erkek kardeşin olacak.
It is your sister who is singing in the next room.	Bitişik odada şarkı söyleyen kız kardeşindir.
It is Reccp who is driving the jeep.	Cipi sürmekte olan Recep'tir.

Bu tip cümleler yer ve zaman isimleriyle de oldukça sık görülürler. Şu iki cümleyi karşılaştıralım.

Onu okulda gördüm.

Onu gördüğüm yer okuldu.

Birinci cümle okulda görülen kişinin kim olduğunu ifade eden basit bir cümledir. Buna karşılık ikinci cümle (görme işinin) (okulda) geçmiş olduğunu belirten ve okulda sözcüğünün daha önemle meydana çıkmasını sağlayan bir cümle şeklidir.

I saw him in school.	Onu okulda gördüm.
It was in school that I saw him.	Onu gördüğüm yer okul(da) idi.
It was at the station that I met him.	Ona rastladığım yer istasyondur.
It is this hospital that they will take me.	Beni götürecekleri bu hastanedir.
It was in that room that they stayed.	Kaldıkları oda buydu.
It was there that they killed a snake.	Bir yılan öldürdükleri yer orasıydı.

It was this mountain that we climbed last year.

Gecen yıl tırmandığımız dağ buydu.

It was at the seaside that we saw them together.

Onları beraber gördüğümüz deniz kenarıydı.

It was here that I first met you.

Sana ilk rastladığım yer burasıydı.

It was last Sunday that I received a letter from her.

Ondan mektup aldığım gün geçen pazardı.

It is this week that we have a holiday.

Tatilimiz olan hafta budur.

It is this summer that we will go to England.

İngiltere'ye gideceğimiz yaz bu (yaz)dır.

It was that evening that I married her.

Onunla evlendiğim o akşamdı.

Mastarların ve fiillerden yapılmış isimlerin birer isim gibi kullanıldıklarını biliyoruz. Bu bilgimizi kısaca hatırlayalım:

I want a book.

Bir kitap istiyorum.

I want to go.

Gitmek istiyorum.

She likes small children.

O küçük çocukları sever.

She likes walking in the rain.

Yağmurda dolaşmayı sever.

Birinci cümlede **want** fiilinden sonra bir isim kullanılmıştır. Onu takip eden cümlede ise **a book** sözcüğü yerinde bir mastar vardır ve bu mastar bir isim gibi kullanılmıştır. Üçüncü cümlede de **like** fiili bir isim almış, onu takip eden cümlede ise aynı isim yerinde fiilden yapılmış olan bir isim kullanılmıştır. Mademki mastarlar ve isim-fiiller birer isim gibi kullanılabilirler, bunların cümle başında isim olarak kullanılmamaları için hiçbir neden yoktur.

To sleep is good.

Uyumak iyidir.

To come early tomorrow is necessary.

Yarın erken gelmek gereklidir.

Bu cümleler dilbilgisi bakımından doğru olmakla beraber tercih edilen cümleler değildir. Cümlelerin özneleri mastar veya isim-fiil olduğu zaman cümleyi geçici özne dediğimiz **it** ile başlatmak çok daha doğrudur.

It is good to sleep.

Uyumak iyidir.

It is necessary to come early tomorrow.

Yarın erken gelmek gereklidir.

Walking in the sun is good. It is good walking in the sun.

Güneşte yürümek iyidir.
Güneşte yürümek iyidir.

Swimming in winter is dangerous. It is dangerous swimming in winter.

Kışın yüzme tehlikelidir.
Kışın yüzme tehlikelidir.

It is difficult to understand him. It is still too early to go. It is easy to talk like this. It was foolish speaking like that.

Onu anlamak zordur.
Gitmek için (hâlâ) henüz çok erken.
Böyle konuşmak kolaydır.
Böyle konuşma budalalıktır.

Fiiil-isimler çoğu zaman «faydasız» anlamına gelen **no use**, «işe yaramaz» anlamına gelen **no good** sözcükleri ile bir arada kullanılırlar.

It is no good talking to him. It is no use coming early. It is no good trying to open the window. It is no good writing to him. It is no use waiting for her. It was no good telling her the truth. It will be no use buying all the books.

Ona söz söylemek faydasızdır.
Erken gelmek gereksizdir.
Pencereyi açmaya çalışmak faydasızdır.
Ona (mektup) yazmak faydasızdır.
Onu beklemek lüzumsuzdur.
Ona gerçeği söylemek faydasızdır.
Bütün kitapları satın almak fayda vermeyecek.

It geçici öznesinin bu derste göreceğimiz son kullanılışı, sıklık ifade eden zarflarla yani **always, often, every day...** gibi sözcüklerle beraber kullanılışıdır. Cümle başlangıcı daima olumsuz haldedir.

It isn't often that you can see birds in winter. It isn't every day that she gives us something to eat. It isn't always that we get up early.

Kuşları kışın pek sık göremezsiniz.
Bize her gün yiyecek bir şey vermez.
Her zaman erken kalkmayız.

It isn't often that he comes here.

Buraya sık sık gelmez.

Geçici özne dediğimiz bu **it** sözcüğünün yine bu anlamda kullanılışını ilerde isim cümleciklerini incelerken yeniden ele alacağız.

ALIŞTIRMALAR

I

Boş bırakılan yerleri doldurunuz.

1 - I saw the teacher open his bag and take out a piece ..... paper. 2 - She can't let you play football in the house because they ..... just bought new furniture. 3 - We can't ..... the risk of losing our money. 4 - She held her breath when the door ..... opened suddenly. 5 - The thief knocked the policeman ..... the head and ran away. 6 - The car crashed ..... the wall. 7 - I don't know ..... to cook rice. 8 - The enemy ..... them prisoner. 9 - ..... was difficult to explain them our plan. 10 - ..... is Mr. Miller who corrects the exercises.

II

Translate into Turkish.

1 - I want to buy a revolver, but it is too expensive. 2 - She heard them talk about going to the seaside. 3 - Please let me come with you. 4 - We watched them fight in the restaurant. 5 - They didn't let us talk in the library. 6 - It is Ahmet who always goes to bed late. 7 - It was my son who carried the chairs to the garden. 8 - It is difficult to understand them. 9 - They saw the man open the door quietly. 10 - The bus was going at a great speed. 11 - The jungle is full of wild animals; will you take the risk? 12 - Do you know how to begin a business letter? 13 - The king was taken prisoner by the enemy. 14 - It was Mr. Green who stole the money. 15 - I held my breath when I came face to face with the tiger.

III

Bu cümleleri **it is, it was** kullanarak İngilizceye çeviriniz.

1 - Geç gelen Ayten'in kız kardeőiydi. 2 - Dağlara tırmanmak çok ilginçtir. 3 - Oyunu daima bozan Margaret'tir. 4 - Onlara planlarımız hakkında her şeyi anlatman senin vazifen. 5 - Güneşli bir gündü, bu yüzden sinemaya gitmek yerine nehir boyunca yürüdük.

IV

Translate into English.

1 - Pencereyi kıran Ali'ydi. 2 - Kızılderililer treni takip ediyorlardı. 3 - Çocukların bahçede oynamalarına müsaade et. 4 - Bu süratte giderseniz treni kaçıracaksınız. 5 - O daima cebinde bir tabanca taşır. 6 - Onun nasıl tamir edileceğini biliyor

musun? 7 - - Yüzbaşıyı esir aldılar. 8 - Yağmur yağıyor; şemsiyelerimizi almalyız. 9 - Çok naziksiz; yardımınız hayatımı kurtardı. 10 - Bu sorulara cevap vermek kolaydır.

74. dersteki alıştırmaların yapılmış şekilleri

I

1 - over 2 - no 3 - about 4 - it 5 - on 6 - to 7 - no 8 - no 9 - no 10 - to

II

1 - Duvarlarda birçok afişler vardı. 2 - Polis geminin hareketini geciktirdi. 3 - O namuslu bir adam değildir; ona inanmam. 4 - Bütün yiyeceği yediler; bir şey kalmadı. 5 - Tevekkeli değil aceledesiniz (acele ediyorsunuz); bir yere gitmeye hazır olduğunuzu anladım. 6 - Babam hakkında endişedeyim; saat dokuzdan önce burada olacaktı; şimdi on bir. 7 - Polis karakoluna telefon eden Mr. Fix'ti. 8 - Tabağı kasten kırmadı. Fareyi gördüğü zaman onu elinde tutamadı. 9 - Onunla yüz yüze geldiği zaman bir şey söyleyemez. 10 - Maç için iki bilet alabildim. 11 - Sokaklarda hiç çocuk yoktu. Hava dışarı gidilemeyecek kadar soğuktu. 12 - Bize verecek sütleri yoktu, bu sebepten çay içtik. 13 - Sinemaya giderken kimseye rastlamadılar. 14 - Hiçbir yere gidemez çünkü yağmur yağıyor. 15 - Hiçbir şey vahşi bir ormanda avlanmaktan daha heyecanlı değildir. 16 - Tom'un Paris'te hiç arkadaşı yoktu. 17 - Çocuk ağaçtan düştü ve boynu kırıldı.

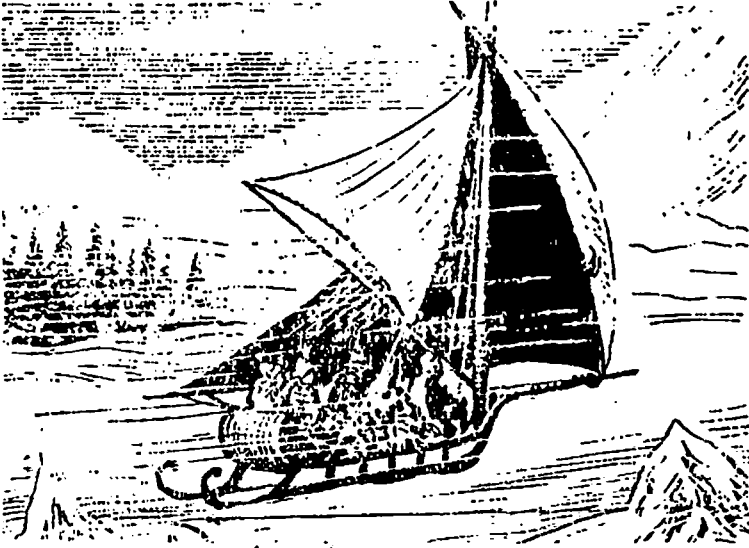
III

1 - The old woman is worried about her son because she hasn't received any letters for two months. 2 - It was Ahmet who broke the window. 3 - I came late on purpose because I didn't want to see Selma here. 4 - I'll go there and talk to the doctor face to face. 5 - There are two posters on the wall. 6 - The runners are running along the street. 7 - The dog with long ears belongs to my friend. 8 - The girl who came yesterday was Robert's friend. 9 - I see four aeroplanes in the sky now. 10 - Do you remember their names?

HIZLI İNGİLİZCE

Dördüncü Basamak

Ders
77

ÖĞRENİLECEK SÖZCÜKLER

blame [bleym]

cheer [çii]

comfortable

[kamfıtblı]

mishap [mishap]

plain [pleyn]

kabahatli

bulmak

neşe, neşeyle

bağırarak

rahat

aksilik, şans-

sızlık

ova

dock [dok]

frozen [frouzın]

hinder [hındı]

lower [louwı]

shelter [şeltı]

sledge [slec]

stiff [stif]

trick [trik]

dok, rıhtım

donmuş

mani olmak

indirmek,

alçaltmak

barınak

kızak

katı, bükülmez

hile

be out

«Ateş, ışık veya yangının sönmesi» anlamında bir deyimdir.

The room is very cold. Is the fire out?	Oda çok soğuktur. Ateş (ocak) söndü mü?
The lights of the mosques were out when they reached the city.	Şehre geldikleri zaman, camilerin ışıkları sönmüştü.
If you don't put some more wood on the fire, it will be out before you come.	Ocağa bir parça daha odun koymazsanız siz gelmeden önce sönecek.

stand still

«Kimıldamadan, hareketsiz durmak» anlamında bir deyimdir.

When the children saw their teacher, they stood still.	Çocuklar öğretmenlerini görünce kimıldamadan (put gibi) durdular.
Please stand still. I can't see the picture.	Lütfen kimıldamadan dur. Filmi göremiyorum.
When the policeman came up to him, the killer stood still.	Polis yanına yaklaşınca katil put gibi durdu.

this will do

«Olmak, işini görmek, işine yaramak» anlamında bir deyimdir.

- What do you want to write? Will this pencil do?	- Ne yazmak istiyorsunuz? Bu kalem işini-ze yarar mı?
- No, it won't do. I want a pen.	- Hayır, işime yaramaz. Ben dolma kalem istiyorum.
I don't want any more books. These will do.	Başka kitap istemiyorum. Bunlar işimi görür (yeterli olur).

a way out

«Bir hal çaresi, bir çıkış yolu» anlamında bir deyimdir.

She can't escape the law. There is no way out.

Kanundan kaçamaz. Çaresi yoktur.

I don't understand this problem, but there must be a way out.

Bu problemi anlamıyorum, fakat bir çıkar yolu olması gerek.

If we can't find a way out, they will send him to prison.

Bir çare bulamazsak onu hapse atacaklar.

MORE TROUBLE

Mr. Fogg and about thirty soldiers from the camp set off to follow the Indians. The other passengers, with Aouda and Mr. Fix, waited in the shelter of the camp station.

Aouda was restless. She was thinking all the time about Mr. Fogg. She knew now that she loved him. She kept getting up and looking away into the distance. She saw nothing.

Mr. Fix was restless, too. He, too, kept looking for Mr. Fogg. Mr. Fogg and Passepartout had both disappeared. Perhaps it was a trick to get away with the stolen money!

About two o'clock the passengers were surprised and pleased to see the engine of their train coming back. They cheered when they saw their engine-driver. They were glad that the Indians had not killed him.

«I woke up about twenty miles from here,» he said. «The boiler fire was out. The engine was standing still. Then I remembered about the fight with the Red Indians. I don't know who unfastened the engine from the rest of the train. Are you all right?»

«We are all right,» said the passengers. «A few of us are wounded, and Mr. Fogg's servant is missing. Mr. Fogg and some soldiers have gone to rescue him from the Indians. We are very glad to see you back with the engine.»

The engine-driver fastened the engine to the carriages. «Now we must go at once,» he shouted.

«You are not going now, are you?» asked Aouda.

«Yes, at once, madam,» he replied.

«But Mr. Fogg and Passepartout are not here! You can't go without them!» cried Aouda.

«I am sorry, madam. I must go at once. We are three hours late already! Please take your seat.»

«No, I will not go. I will wait here for my friends,» said Aouda.

Mr. Fix decided also to wait for Mr. Fogg.

The passengers said good-bye to them, and the train moved off and disappeared. Darkness came down. It was very cold. All night long Aouda thought of Mr. Fogg. He was away in the cold dark night trying to rescue Passepartout. He might be killed or wounded by the Indians. Almost certainly he would be late for the ship at New York, and then he would lose his bet.

She sat and waited all through the night.

At last the morning came. Both Aouda and Mr. Fix looked out over the snow. They could see nothing but miles of snow everywhere. At last they saw something moving! It was the soldiers coming back after their fight with the Indians. They saw that Mr. Fogg and Passepartout were with them!

Aouda ran out to meet them. «Oh, I am glad you are safe,» she cried.

«But where is the train?» asked Passepartout.

«Gone,» replied Mr. Fix, «and the next one does not come till evening. We must wait here all day.»

A JOURNEY BY SLEDGE

A man from the camp came up to Mr. Fogg and said: «Are you in a great hurry to get to New York?»

«I am,» replied Mr. Fogg.

«Perhaps I can help you,» said the man. «My name is Mr. Mudge. I have a sledge with sails. It can go very fast over the snow. I can take you to the next railway station. There you will soon get a train for New York.»

Mr. Fogg looked at the sledge. It was big enough for four or five people, but there was no shelter from the snow and the cold wind. «This will do for me,» he said to Aouda, «because I am in a hurry. But it is too cold and uncomfortable for you. Will you stay here till evening and come on with the next train? Passepartout will stay with you to look after you.»

«Oh, no, Mr. Fogg. I am coming with you,» Aouda cried. She always wanted to be together with Mr. Fogg.

The sledge went at a great speed because the wind was from the west. It went over frozen rivers and over the great snowy plain. A group of hungry wolves ran beside the sledge for part of the way; but Passepartout kept them off with his revolver.

At last, about noon, Mr. Mudge lowered the sails. The sledge slowed down and stopped near the railway station of Omaha. There, a train was waiting to go to Chicago. They were so stiff with cold that they could hardly walk to the platform to reach the train.

The train made good speed, and they arrived at Chicago at 4 p.m. on 10th December. Chicago is 900 miles from New York. Would they be in time to catch the ship for Liverpool? It was due to sail from New York at 9 p.m. on 11th December.

There were no mishaps between Chicago and New York. Passepartout got more and more excited. Would they be in time? The train came to New York station, opposite the great docks, at 9.35 p.m. Their ship had sailed thirty-five minutes before!

Passepartout was miserable. «It is all my fault,» he said. «I have hindered my master all the way. At Bombay, I was stupid. At Hong Kong, I was drunk. I was captured by the Indians, and so we missed the train! Oh, dear!»

Mr. Fogg did not blame Passepartout. He remembered that Passepartout had saved all their lives.

«We can do nothing tonight,» he said, quite calmly as usual. «We will go to a hotel for the night. Perhaps tomorrow we may find a way.

But he looked rather sad when he wrote in his notebook:

Dec. 11, Wed.

New York

missed the steamer

DAHA FAZLA DERT

Mr. Fogg ve kamptan tahminen otuz asker Kızılderilileri takip etmek için yola koyuldular. Diğer yolcular Aouda ve Mr. Fix'le kamp istasyonundaki barınakta beklediler.

Aouda huzursuzdu. O sürekli olarak Mr. Fogg'u düşünüyordu. Şimdi onu sevdiğini anlıyordu. Mütemediyen ayağa kalktı ve uzaklara baktı. Hiçbir şey görmedi.

Mr. Fix de huzursuzdu. O da Mr. Fogg için bakıyordu. Mr. Fogg ve Passepartout her ikisi (de) kaybolmuşlardı. Belki o çalınmış para ile kaçmak için bir oyundu!

Tahminen saat ikide yolcular trenlerinin lokomotifinin geri gelmekte olduğunu görmeye başladılar ve memnun oldular. Makinisti görünce alkışladılar. (bağırıştılar). Kızılderililerin onu öldürmemiş olduğuna memnun oldular.

«Buradan tahminen yirmi mil ötede uyandım (kendime geldim)» dedi. «Kazanın ateşi sönmüştü. Lokomotif duruyordu. O zaman Kızılderililerle olan mücadeleyi hatırladım. Lokomotifi trenin geri kalan kısmından kim çözdü bilmiyorum. Siz iyi misiniz?»

«Biz iyiyiz,» dedi yolcular. «Birkaçımız yaralıdır ve Mr. Fogg'un uşağı kayıptır. Mr. Fogg ve bazı askerler onu Kızılderililerden kurtarmak için gitmiş bulunuyorlar. Biz sizi lokomotifle geri gelmiş görmekten çok memnunuz.»

Makinist lokomotifi vagonlara bağladı. «Şimdi derhal gitmeliyiz,» diye bağırdı.

«Siz şimdi gitmiyorsunuz, değil mi?» diye sordu Aouda.

«Evet derhal, madam,» diye cevap verdi.

«Ama Mr. Fogg ve Passepartout burada değiller! Siz onlarsız gidemezsiniz!» diye bağırdı Aouda.

«Üzgünüm, madam. Derhal gitmeliyim. Şimdiden üç saat geç kaldık! Lütfen yerinizi alın (yerinize geçin).»

«Hayır, gitmeyeceğim. Ben burada arkadaşlarımı bekleyeceğim,» dedi Aouda.

Mr. Fix de Mr. Fogg'u beklemeye karar verdi.

Yolcular onlara allahaısmarladık dediler ve tren hareket etti ve gözden kayboldu. Karanlık indi (çöktü). Çok soğuktu. Bütün gece boyunca Aouda Mr. Fogg'u düşündü. O Passepartout'yu kurtarmaya çalışarak soğuk karanlık gecede uzaktaydı. Kızılderililer tarafından yaralanabilir veya öldürülebilirdi. Hemen hemen kesin olarak New York'taki vapura geç kalacak ve o zaman bahsini kaybedecekti.

Oturdu ve bütün gece bekledi.

En nihayet sabah geldi (oldu). Hem Aouda hem de Mr. Fix karlar üzerinden ileriye baktılar. Her taraftaki millerce kardan başka bir şey göremediler. Nihayet kıvıldağan bir şey gördüler! Onlar Kızılderililerle mücadelelerinden dönen askerlerdi. Mr. Fogg ve Passepartout'un onlarla beraber olduklarını gördüler!

Aouda onları karşılamak için dışarı koştu. «Oh, sizin emniyette olduğunuzdan memnunum,» diye bağırdı.

«Ama tren nerede?» diye sordu Passepartout.

«Gitti,» diye cevap verdi Mr. Fix «ve bir sonraki (tren) akşama kadar gelmez. Biz burada bütün gün beklemeliyiz.»

KIZAKLA SEYAHAT

Kamptan bir adam Mr. Fogg'a yaklaştı ve «New York'a varmak için çok acele mi ediyorsunuz?» dedi.

«Öyleyim,» diye cevap verdi Mr. Fogg.

«Belki size yardım edebilirim,» dedi adam. «Benim adım Mr. Mudge'dır. Benim yelkenli bir kızağım var. O kar üzerinde çok hızlı gidebilir. Ben sizi sonraki tren istasyonuna götürebilirim. Orada çok geçmeden New York'a giden bir tren bulacaksınız.»

Mr. Fogg kızağa baktı. O dört veya beş kişi için yeterli büyüklükteydi. Fakat kardan ve soğuk rüzgârdan korumak için bir siper yoktu. «Bu benim için olur,» dedi Aouda'ya. «Çünkü acelem var. Fakat o sizin için çok soğuk ve rahatsızdır. Burada akşama kadar kalır ve bir sonraki trenle gelir misiniz? Size bakmak için Passepartout sizinle kalacak.»

«Oh, hayır, Mr. Fogg. Ben sizinle geliyorum,» diye bağırdı Aouda. O daima Mr. Fogg'la beraber olmak istiyordu.

Kızak büyük bir süratle gitti çünkü rüzgâr batıdandı. O donmuş nehirlerin ve karlı ovanın üzerinden gitti. Bir aç kurt sürüsü yolun bir kısmında kızağın yanı sıra koştu fakat Passepartout onları silahı ile uzakta tuttu. (Yaklaştırmadı).

En nihayet, öğleye doğru, Mr. Mudge yelkenleri indirdi. Kızak yavaşladı ve Omaha tren istasyonunun yakınında durdu. Orada, bir tren Chicago'ya gitmek için bekliyordu. Onlar soğuktan o kadar taş gibiydiler ki trene yetişmek için platforma kadar güçlkle yürüyebiliyorlardı.

Tren iyi sürat yaptı, ve Chicago'ya 10 aralıkta (öğleden sonra) 4'te vardılar. Chicago New York'tan 900 mildir. Onlar Liverpool'a gidecek vapura yetişmek için vaktinde olacaklar mıydı? Onun New York'tan 11 aralık (öğleden sonra) saat 9'da kalkması gerekiyordu.

Chicago ile New York arasında hiç aksilik olmadı. Passepartout gittikçe daha fazla heyecanlanıyordu. Vaktinde olacaklar mıydı? Tren New York'ta büyük dok-

ların (rıhtımların) karşısındaki istasyona saat (akşamleyin) 9.35 de girdi. Onların gemisi 35 dakika önce hareket etmişti.

Passepartout perişandı. «O hep benim kabağatımdır,» dedi. «Ben bütün yol boyunca efendimi engelledim. Bombay'da budala idim. (budalalık ettim). Hong Kong'da sarhoş oldum. Kızılderililer tarafından yakalandım ve böylece treni kaçırdık! Oh, Allahım!»

Mr. Fogg Passepartout'yu kabahatli bulmuyordu (ayıplamıyordu). Passepartout'nun onların hepsinin hayatlarını kurtarmış olduğunu hatırlıyordu.

«Bu gece bir şey yapamayız,» dedi. Her zamanki gibi tamamen sakin bir şekilde. «Gece için bir otele gideceğiz. Belki yakın bir yol (çare) bulabiliriz.»

Fakat defterine yazarken oldukça üzgün görünüyordu:

11 aralık çarşamba

New York

Vapuru kaçırdı(k).

KENDİ KENDİNE HIZLI İNGİLİZCE (İLERİ İNGİLİZCE)

HIZLI İNGİLİZCE Setinin 1. 2. ve 3. basamak bölümlerinin devamı olan 4. basamak seti İngilizce'lerini daha ileri bir düzeye getirmek isteyenler için hazırlanmıştır.

HIZLI İNGİLİZCE dizisinin dördüncüsü olan bu set ilk üç basamak setlerini izlemiş olanlar veya bu düzeyde bilgiye sahip bulunanların izleyebileceği düzeydedir.

Elinizdeki 4. basamak seti, 2 kitap ve 2 CD'den oluşmaktadır.

FONO YAYINLARI: Ambarlı, Beysan Sitesi, Birlik Cad. No:

32 Avcılar 34310 İSTANBUL

Tel: 0212 422 77 60 (pbx) Faks: 0212 422 45 62

E-posta: acikogretim@fono.com.tr www.fono.com.tr